

Kommunekontaktudvalgets møde den 29. august 2008

Sag nr. 2

Emne: Rammeaftale 2009 mellem kommunerne og Region Hovedstaden for sociale og socialpsykiatriske tilbud samt specialundervisningstilbud for voksne

1 bilag

Forslag til Rammeaftale 2009

for Social- og specialundervisningsområdet

Albertslund
Allerød
Ballerup
Bornholm
Brøndby
Dragør
Egedal
Fredensborg
Frederiksberg
Frederikssund
Furesø
Gentofte
Gladsaxe
Glostrup
Gribskov
Halsnæs
Helsingør
Herlev
Hillerød
Hvidovre
Høje-Taastrup
Hørsholm
Ishøj
København
Lyngby-Taarbæk
Rudersdal
Rødovre
Tårnby
Vallensbæk

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING.....	5
1.1. AFTALENS GENERELLE DEL.....	7
1.2. STATUS FOR RAMMEAFTALEN 2008.....	7
1.2.1 <i>Opfølgning på de nedsatte arbejdsgrupper i rammeaftalen for 2007.....</i>	7
1.2.2. <i>Opfølgning af de fremadrettede temaer i rammeaftalen for 2008.</i>	7
1.3 VURDERING AF SAMARBEJDET.....	9
1.4 UDNYTTELSE AF TILBUDDENE.....	9
1.5 MÅLSÆTNINGER OG FOKUSPUNKTER FOR RAMMEAFTALE 2009	10
1.5.1 <i>Benyttelse af sociale- og specialundervisningstilbud.....</i>	10
1.5.2 <i>Bred, fleksibel og tilpasset tilbudsvifte.....</i>	12
1.5.3 <i>Overgangen fra børne- og ungetilbud til voksentilbud.....</i>	12
1.5.4 <i>Større gennemsigtighed og synlighed om ventelister og ledige pladser.....</i>	13
1.5.5 <i>Udarbejdelse af synlig proces og skabelon for visitation</i>	13
1.5.6 <i>Spilleregler for kommunernes overtagelse af regionale tilbud.....</i>	14
1.5.7. <i>Spilleregler for ændret brug af tilbud.</i>	14
1.5.8 <i>Brugerinddragelse og samarbejde med brugerorganisationer.....</i>	14
1.5.9 <i>Kvalitetsudvikling.....</i>	15
1.5.10 <i>Faglige krav til tilbuddenes indhold og kvalitet.....</i>	15
1.5.11. <i>Dokumentation</i>	15
1.5.12. <i>Tilsyn</i>	16
1.5.13. <i>Samråd og tilsyn med domfældte udviklingshæmmede</i>	16
2. VILKÅR, HVORUNDER RAMMEAFTALEN GÆLDER.....	17
2.1. TILBUD OMFATTET AF RAMMEAFTALEN	17
2.1.1 <i>Børn og unge med handicap eller sindslidelse</i>	17
2.1.2 <i>Voksne med handicap.....</i>	21
2.1.3 <i>Voksne med sindslidelser</i>	25
2.1.4 <i>Misbrug, forsorgshjem og krisecentre</i>	27
2.1.5 <i>Specialundervisning for voksne.....</i>	28
2.1.6 <i>Hjælpeområde.....</i>	29
2.2 STYRINGS- OG ADMINISTRATIVE PRINCIPPER	29
2.2.1 <i>Takstberegning</i>	29
2.2.2 <i>Afregningsprincipper.....</i>	31
2.2.3 <i>Håndtering af behov for ændret indsats.....</i>	31
2.2.4 <i>Håndtering af akut opståede situationer</i>	32
2.2.5 <i>Håndtering af ventelister</i>	32
2.2.6 <i>Visitation til Kommunikationscentrene i regionen.....</i>	33
2.2.7 <i>Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.....</i>	34
2.2.8 <i>Den løbende administration af rammeaftalen</i>	35

3. BESKRIVENDE DEL.....	36
3.1. BESKRIVELSE AF OMRÅDERNE – ANVENDT KAPACITET OG FREMTIDIGT BEHOV	36
3.1.1. <i>Indledning</i>	36
3.1.2. <i>Børn og unge med handicap</i>	37
3.1.3. <i>Sikrede døgninstitutioner</i>	41
3.1.4. <i>Børn og unge med sindslidelse</i>	41
3.1.5 <i>Undervisning til børn og unge</i>	42
3.1.6. <i>Voksne med handicap</i>	42
3.1.7 <i>Voksne – aflastning</i>	47
3.1.8 <i>Voksne med sindslidelser</i>	48
3.1.9. <i>Misbrug, forsorgshjem og krisecentre</i>	49
3.1.10. <i>Specialundervisning</i>	51
3.1.11. <i>Hjælpemiddelcentraler</i>	51
3.2 VENTELISTE	52
3.2.1 <i>Udækkede behov som følge af udvikling i brugerantal</i>	53
3.3 INDHOLDSKRAV TIL TILBUDDENE.....	53
3.4 TILSYNSMODEL FOR DE REGIONSDREVNE TILBUD.....	56
3.5 TIDSSVARENDE FYSISKE RAMMER.	56
3.6 KOORDINERING AF LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD	57
4. DET FREMADRETTEDE ARBEJDE.	58
4.1. OPFØLGNING PÅ IGANGVÆRENDE ARBEJDSGRUPPER.....	58
4.2 OPFØLGNING PÅ UDDYTTTELSEN AF TILBUDDENE I RAMMEAFTALEN	58
4.3 STØRRE GENNEMSIGTIGHED, HERUNDER SYNLIGHED OM VENTELISTER	58
4.4 SYNLIG PROCES OG SKABELON FOR VISITATION	59
4.5 BRUGERINDDRAGELSE	59
4.6. UDREDNING OG KONKRETISERING AF BEHOV FOR KAPACITETSTILPASNINGER.	59
4.7 EVALUERING AF VISITATIONSMODELLEN TIL KOMMUNIKATIONSCENTRENE.....	60
4.8. OPGAVEAFGRÆNSNING	60
4.9. HØREOMRÅDET	60
4.10. FORSYNINGSFORPLIGTELSE I SÆRLIGT KOMPLEKSE ANBRINGELSESSAGER.....	61
4.11. SAMARBEJDE MELLEM HANDLEKOMMUNE OG BETALINGSKOMMUNE.....	61
4.12. SAMARBEJDE MELLEM HJEMLØSETILBUD/FORSORGSHJEM OG BETALINGSKOMMUNER.	62
4.13. ÆNDRING AF TAKSTERNE PÅ BAGGRUND AF LOVÆNDRINGER M.V.	62
4.14. SKABELON FOR REDEGØRELSE TIL RAMMEAFTALEN FOR 2010.....	62
5. UNDERSKRIFTSDEL	63

Indledning

Rammeaftalen indgås mellem de 29 kommuner ved kommunalbestyrelsen/byrådet/Borgerrepræsentationen og Regionsrådet for Region Hovedstaden.

Rammeaftalen er et planlægnings- og udviklingsværktøj på det sociale område og specialundervisningen. Det er introduceret med kommunalreformen og skal sikre et samlet overblik over tilbudsviften på det specialiserede socialområde og dele af specialundervisningen, uanset om det enkelte tilbud drives af regionen eller af en kommune. Formålet med rammeaftalen er at skabe overensstemmelse mellem efterspørgsel og udbud af tilbud og ydelser, og sikre en dynamisk udvikling af det sociale område og specialundervisningen. Der er valgt en pragmatisk tilgang til udformning af rammeaftalen, hvor der med respekt for de gældende kompetenceregler lægges vægt på at sikre fælles løsninger af praktiske problemer. Kendskab til de enkelte kommuners ønsker og planer for udviklingen både på kort og langt sigt skal have en fremtrædende plads i de kommende års rammeaftaler.

Rammeaftalen er indgået på baggrund af

- Servicelovens § 6 omhandlende det sociale område
- Almenboliglovens § 185 b, stk. 4 omhandlende tilbud på det almene ældreboligområde og
- Specialundervisningslovens § 6 h omhandlende specialundervisningsområdet
- Folkeskolelovens § 20 stk.3 om specialundervisning

Rammeaftalen er udformet så den lever op til bekendtgørelse nr. 36 af 23. januar 2006 om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde samt bekendtgørelse nr. 354 af 24. april 2006 om rammeaftaler vedr. specialundervisningen.

Rammeaftalen bygger på kommunernes redegørelser om det forventede behov for pladser og andre ydelser på det sociale område og specialundervisningen samt kommunernes krav til opgaveløsningen.

Rammeaftalens konkrete udformning er udviklet i et administrativt samarbejde mellem kommunerne og Region Hovedstaden.

Rammeaftalen er bygget op i 4 afsnit med tilhørende underafsnit. Det er:

1. Aftalens generelle del
2. Vilkår, hvorunder aftalen gælder
3. Beskrivende del med vægt på anvendt kapacitet og fremtidigt behov samt
4. Det fremadrettede arbejde

Beskrivelser af de fleste tilbud findes på Tilbudsportalen (www.tilbudsportalen.dk).

Rammeaftalen ledsages af et bilag, der blandt andet indeholder følgende:

- Konklusioner fra de 3 arbejdsgrupper (vedr. autisme, sindslidelse og senhjerneskadede)
- Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. aflastning til børn og unge
- Oversigt over tilbud indeholdt i Rammeaftalen
- Notat om takstberegning 2009
- Ventelister fordelt på tilbud
- Ventelister fordelt på målgrupper
- Oplysninger fra kommunerne om borgere indenfor autismspektret
- Nye tiltag i kommunerne
- Institutionsark for tilbud der ikke er på Tilbudsportalen

Omkring 1. september 2008 når taksterne for tilbuddene er beregnet for 2009, vil disse indgå i et særligt bilag "Oversigt over takster for tilbud indeholdt i Rammeaftalen".

I Rammeaftalen indgår også en række kommunale tilbud, der ikke formelt er omfattet af rammeaftalen, men er sammenlignelige med de tilbud, der indgår i Rammeaftalen.

Det er tilbud som kommunen har ønsket indgår i rammeaftalen, da pladser stilles til rådighed for de øvrige kommuner. Eksempelvis har Københavns Kommune, hvis tilbud ikke er omfattet af rammeaftalen, ønsket en række tilbud synliggjort, da der også her sælges pladser og ydelser til andre kommuner.

1.1. Aftalens generelle del

I dette afsnit behandles følgende emner

- 1.2 Status for rammeaftalen for 2008, herunder opfølgning på de fremadrettede udviklingsopgaver.
- 1.3 Vurdering af samarbejdet
- 1.4 Udnyttelsen af tilbuddene i rammeaftalen
- 1.5 Målsætninger for rammeaftale 2009

1.2. Status for rammeaftalen 2008

Samarbejdet om udformning af rammeaftalen for 2008 vurderes af langt de fleste kommuner og af regionen som positivt. Den tætte dialog mellem den enkelte kommune og regionen sikrer uddybning og nuanceret anvendelse af redegørelserne i formuleringen af det samlede forslag til rammeaftale.

Kommunerne angiver samstemmende, at der ikke har været flere problemer i forhold til visitation, anvisning og belægning af ledig kapacitet, end man oplevede det før Kommunalreformen.

Med rammeaftalen for 2008 afvikledes en del abonnementsordninger som betalingsmetode. Selvom alle ordningerne ikke fuldt ud er implementeret vurderes det, at den tidligere kritik af betalingsordningerne i forhold til misbrugsområdet, specialundervisning for voksne og kommunikationscentre i væsentlig grad er løst.

1.2.1 Opfølgning på de nedsatte arbejdsgrupper i rammeaftalen for 2007.

Som opfølgning på Rammeaftalen for 2007 blev der nedsat arbejdsgrupper til at se nærmere på behovet for botilbud til personer med sindslidelser, tilbud til personer med funktionsnedsættelser inden for autismespektret og tilbud til personer med erhvervet hjerneskade. Arbejdsgrupperne blev nedsat i begyndelsen af 2007. De skulle aflevere deres rapporter 1. maj 2007, og havde dermed en meget stram tidsplan at arbejde efter. Hovedkonklusionerne fra rapporterne blev gengivet i rammeaftalen for 2008, ligesom de temaer der skulle arbejdes videre med blev beskrevet. Konklusionerne fra arbejdsgruppernes efterfølgende arbejde er gengivet i bilag 1.

1.2.2. Opfølgning af de fremadrettede temaer i rammeaftalen for 2008.

Opfølgning på udnyttelse af tilbuddene i rammeaftalen:

Opfølgningen er iværksat. Der er udarbejdet og udsendt skabeloner til registrering af belægningsdage på de tilbud i rammeaftalen, som kommunerne og regionen driver. Opgørelsen foretages pr. 31. december 2007 og indgår i grundlaget for formulering af rammeaftalen for 2009.

Større gennemsigtighed, herunder synlighed om ventelister:

Kommunerne finder ikke der er grundlag for at etablere fælles ventelister og afventer initiativer fra Tilbudsportalen. Kommunerne ser gerne fælles principper for registrering og spilleregler vedr. ventelister. Hvordan det kan gøres vil blive taget op i forbindelse med rammeaftalen for 2010.

Synlig proces og skabelon for visitation samt fastlæggelse af standard for beskrivelse / dokumentation:

Der er fra regionen udarbejdet materiale om regionens proces ved anvisning af regionale pladser. Materialet ligger på regionens hjemmeside www.regionh.dk/samarbejde med kommunerne/sociale rammeaftaler/sociale tilbud drevet af region Hovedstaden/"huskeliste til beskrivelse af borgeren" og "stamdata".

Kommunerne kan bruge materialet også ved andre visiteringer.

Brugerinddragelse:

Koordinationsgruppen har primo marts 2008 afholdt et møde med handicapråd og brugerorganisationer om rammeaftaleinstituttet med vægt på proces og samarbejde om rammeaftalens tilblivelse samt de udviklingsopgaver, der ligger i aftalen.

Samråd og tilsyn med udviklingshæmmede med dom:

Det er aftalt, at Brøndby og Rudersdal kommuner er tovholdere på netværk dækkende Københavns Vestegns Politikreds og Nordsjællands Politikreds. Den nærmere tilrettelæggelse herunder finansiering er ikke endeligt aftalt mellem kommunerne.

Aflastning for børn og unge:

Arbejdsgruppen har færdiggjort sit arbejde og afleveret rapport ultimo juni 2008. Af rapporten fremgår, at der fortsat er usikkerhed om behovet for aflastningspladser. Rapporten er vedlagt som bilag 2.

Den administrative koordinationsgruppe vedrørende Rammeaftalen har videresendt rapporten til den kommunale lederkreds på børne- og ungeområdet. Lederkredsen vil vurdere rapporten nærmere og der kan på denne baggrund ske justering af kapaciteten for aflastning for børn og unge i forbindelse med Rammeaftalen 2010.

Forslag til visitationsmodellen til kommunikationscentre:

Arbejdsgruppen har afsluttet arbejdet i november 2007. Modellen er iværksat fra 1.januar 2008. Arbejdsgruppen rapport findes på regionens hjemmeside under samarbejde med kommunerne.

Skabelon for redegørelse til rammeaftalen for 2009:

Skabeloner til taloplysninger i kommunernes redegørelser er udsendt til kommunerne. Der er afholdt orienteringsmøde primo februar 2008 med de personer fra kommunerne, der koordinerer udfyldelsen af skabelonen. Der er lavet en særlig skabelon til den indholdsmæssige tekstdel.

Kvalitetsudvikling:

Kommunerne arbejder med kvalitetsudvikling af tilbud ud fra det i regeringsaftalen 2008 vedtagne. Region Hovedstaden arbejder på en model for kvalitetsarbejdet på regionsdrevne sociale tilbud sammen med de øvrige regioner.

1.3 Vurdering af samarbejdet

Samarbejdet på området er præget af, at kommunerne først fra 1.1.2007 overtog det fulde myndigheds- og finansieringsansvar på området. Samtidig overtog de fleste kommuner en række hidtil amtsdrevne tilbud. Indkøringen af de nye opgaver og tilbud i den kommunale virksomhed har krævet mange kræfter og stort fokus. Der er i løbet af 2007 og første halvår af 2008 skabt et betydeligt overblik over det nye område, som nu begynder at give sig udslag i nye og ændrede målformuleringer på området.

Ikke mindst indkøringen af de nye betalingsadministrative rutiner – takstberegning, regningsudsendelse og regningshåndtering – har været belastende og er medio 2008 ved at være tilendebragt. De tidligere rent amtskommunalt finansierede opgaver vedr. specialundervisning og misbrugsbehandling har været svære at få greb om aktivitetsmæssigt og finansielt, da man først fra 2008 er begyndt at få mere konkret og præcist grundlag for at håndtere området med overgangen til ydelsesfinansiering og inddragelse i den konkrete visitation.

Kommunerne giver udtryk for at samarbejdet om at finde plads til personer, der har brug for et særligt tilbud fungerer fornuftigt. Tidsforbruget til visitation og fremskaffelse af en relevant plads er ikke blevet mindre. Kommunerne giver samstemmende udtryk for, at der er ligeværdighed i anvisningen mellem kommunernes egne borgere og borgere fra andre kommuner. Vurderingen gælder således både køber- og sælgerkommuner. Enkelte kommuner giver dog udtryk for bekymring for, at det i fremtiden kan vise sig vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt med pladser til dækning af kommunens behov, hvis udbyderkommunerne i større grad målretter tilbuddene mod opfyldelse af egne behov. Enkelte kommuner giver også udtryk for, at placering af personer med ganske særlige behov, herunder personer med udadreagerende adfærd og/eller dobbelt diagnoser, fortsat er vanskelig. Dette stiller krav til at kommunerne og kommunerne regionen imellem sammen finder løsninger på disse sager.

Den administrative koordinationsgruppe har holdt 4 møder siden vedtagelsen af rammeaftalen for 2008. Opgaverne har primært drejet sig om opfølgning på indeværende års rammeaftale, herunder igangsætning, styring og afrapportering af arbejdsgrupperne, samt om forberedelse af rammeaftalen for 2009.

1.4 Udnyttelse af tilbuddene

Vurderingen er, at de tilbud der er en del af rammeaftalen for 2008 benyttes efter forudsætningerne. Der har ikke været væsentlige ønsker om ændring af kapaciteten på tilbuddene. Enkelte mindre justeringer er dog gennemført.

Der er opmærksomhed på efterspørgselsudviklingen i forhold til den beskyttede beskæftigelse, servicelovens § 103, hvor der udtrykkes forventning om en lavere udnyttelse, idet individuelt beskyttet beskæftigelse vil mindske efterspørgslen efter institutionstilbud. Der er øget efterspørgsel efter aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, særligt til personer med diagnose indenfor autismespektret.

Tilbud der råder over såvel § 103 som § 104 pladser forventer gradvis konvertering til flere aktivitets- og samværspladser.

På døgnområdet er der mange steder venteliste og vanskeligt at skaffe pladser. Dette vil nærmere blive omtalt i et senere afsnit om ventelister.

Der er en meget stor udnyttelse af aflastningstilbuddene til børn og unge og der er efterspørgsel på yderligere kapacitet, ikke mindst til brugere inden for autismespektret. Det vil også blive behandlet nærmere i senere afsnit.

Der er ikke længere venteliste på aflastnings tilbud til voksne. Alligevel angiver enkelte kommuner, at de har borgere på venteliste til voksenalftastning.

På hjerneskadeområdet har det i 2007 konstaterede fald på rådgivnings- og rehabiliteringsydelser stabiliseret sig.

På misbrugsområdet angiver kommunerne en stærkt faldende efterspørgsel efter pladser til døgnbehandling. Det gælder såvel alkohol-, som stofmisbrugsbehandling. Det har betydet kapacitetstilpasninger. Aktiviteten på dagbehandling og de ambulante tilbud er svære at vurdere præcist ud fra kommunernes redegørelser. Behandlingstilbuddene i rammeaftalen melder dog generelt om fuld udnyttelse af kapaciteten.

For specialundervisning for voksne er der god efterspørgsel efter de egentlige skoletilbud til unge. For kommunikationscentrene ”skygger” abonnementsordningen i 2007 fortsat for en præcis vurdering af efterspørgslen, men den vurderes dog som vigende. Nogle specialundervisningstilbud har konstateret en mærkbar nedgang af efterspørgslen på specialundervisning, efter at disse tilbud er overgået fra abonnementsordning til betaling efter forbrug.

1.5 Målsætninger og fokuspunkter for rammeaftale 2009

1.5.1 Benyttelse af sociale- og specialundervisningstilbud

Med kommunalreformens ikrafttræden indgik kommunerne i Region Hovedstaden en hensigtserklæring for 2007 og 2008 om fortsat brug af de eksisterende tilbud som før kommunalreformen.

Kommunerne har formuleret et fremtidigt samarbejdsgrundlag til erstatning for hensigtserklæringen.

Samarbejdsgrundlaget indebærer, at kommunerne i KKR Hovedstaden er enige om, at de sociale tilbud og specialundervisningstilbuddene skal videreudvikles til gavn for borgerne. Kommunerne

vil løfte dette ansvar, dels i den enkelte kommune, dels ved samarbejde mellem kommunerne. Derfor indgår kommunerne aftale om principper for det tværgående samarbejde vedr. forsyning og udvikling af tilbud på social- og specialundervisningsområderne.

Samarbejdet er baseret på de enkelte kommuners politiske visioner, målsætninger og strategier. Principperne er grundlaget for såvel det fremtidige samarbejde mellem kommunerne, som samarbejdet med regionen om de årlige rammeaftaler.

Principperne er:

- at alle kommuner arbejder for, at tilbuddenes indhold og metodeanvendelse løbende udvikles og svarer til god praksis på området
- at kommunerne på tværs drøfter kvalitetsudvikling, sammenhæng mellem pris og effekt, den samlede tilbudsportefølje m.v.
- at såvel brugerkommunernes overvejelser om ændringer i indsats og brug af tilbud m.m. som driftskommunernes overvejelser om etablering af nye tilbud eller ændring/nedlæggelse af eksisterende tilbud drøftes så tidligt som muligt mellem driftskommune og brugerkommune,
- at det drøftes i KKR-regi, hvilke områder/tilbud, der skal samarbejdes om
- at indgåelse af forsyningsaftaler eller lignende mellem to eller flere kommuner også skal inddrage hensyn til, at aftalen giver mulighed for hensigtsmæssig opgaveløsning for kommunerne i området som helhed
- at aftaler om køb/salg af pladser og andre ydelser bør afbalancere såvel sælgerkommunens som køberkommunens hensyn
- at driftsherren vedstår sig ansvaret for, at det enkelte tilbud drives økonomisk effektivt.

Samarbejdsaftalen skal sikre, at der sker en forventningsafstemning i forhold til, hvordan og hvornår kommunerne er i dialog med hinanden og at der indgås aftaler, hvor kommunerne ønsker at samarbejde.

Samarbejdsaftalen er ikke en ny rammeaftale, da den dækker bredere og især er politiske principper, hvor rammeaftalen indeholder en række administrative elementer. Med samarbejdsaftalen er der lagt op til, at der mellem kommunerne bliver koordineret forud for de kommunale redegørelser i forbindelse med rammeaftalen. Det er intentionen, at det vil medvirke til at skabe bedre forudsætninger for fagligt og økonomisk bæredygtige tilbud. Samarbejdsaftalen er et koordineringsværktøj, der styrker kommunernes position i tilrettelæggelse og udvikling af tilbud.

De områder, hvor der forventes størst udvikling i løbet af en årrække og som derfor er egnede til strategisk samarbejde er;

- Autisme, herunder asperger og andre kontaktforstyrrelser
- Udviklingshæmmede
- Multihandicappede
- ADHD eventuelt i kombination med misbrug
- Sindslidende, eventuelt kombineret med misbrug

Det anbefales at KKR minimum en gang i hver valgperiode drøfter status og indholdet i samarbejdsaftalen.

På sigt bør det overvejes, hvordan der i langt højere grad kan skabes sammenhæng mellem rammeaftalen og samarbejdsaftalen. Dette skal blandt andet ses i lyset af, at kommunerne har det fulde myndigheds- og finansieringsansvar på social- og specialundervisningsområdet, mens koordineringen af kapaciteten er delt på henholdsvis kommunerne og regionerne. Regionerne fik ansvaret for koordineringen af kan-området via rammeaftalerne, mens koordineringen af skal-opgaverne er et rent kommunalt anliggende.

Koordineringen af kan-området indebærer, at regionerne har pligt til at sikre, at de tilbud, som kommunerne efterspørger, er til rådighed, og i fald ingen kommune melder sig som driftsherre af nye tilbud, er regionen forpligtet til at etablere tilbuddet.

1.5.2 Bred, fleksibel og tilpasset tilbudsvifte

Der ønskes fortsat en bred vifte af tilbud med tilpasset fagligt indhold. Tilbuddene skal indgå i en dynamisk udvikling i takt med udviklingen i behov, efterspørgsel og nye tilbudstyper. Det fordrer et tæt samarbejde mellem driftsherrerne at sikre koordinering af tilbudsviften. Omvendt skønnes det at ville lette visitation og anvisning betydeligt, hvis det sikres at tilbuddene komplementerer hinanden.

Dialogen med kommunerne i forbindelse med udarbejdelsen af rammeaftalen for 2009 viser, at mange kommuner arbejder på at konkretisere synergieffekterne mellem de fra amterne overtagne tilbud og kommunens øvrige tilbud til personer med særlige behov. Det kan medføre, at tilbud til kommunens borgere fremover i større omfang vil blive givet på kommunens egne foranstaltninger. Kommunerne ønsker generelt at bevare specialiserede tilbud til særlige målgrupper.

Der er behov for, at kommunerne tidligt orienterer hinanden om ændringer af eksisterende tilbud og oprettelse af nye tilbud. Det er administrativt aftalt med kommunerne, at der i forbindelse med udarbejdelsen af de kommunale redegørelser forud for kommende års rammeaftaler mere eksplicit skal spørges til de enkelte kommuner planer både på kort og lidt længere sigt.

1.5.3 Overgangen fra børne- og ungetilbud til voksentilbud

Det kan konstateres, at det fortsat er vanskeligt at sikre relevante botilbud til de unge voksne med handicap, der er placeret på en børneinstitution og som bliver 18 år. Det betyder dels at de forbliver på tilbuddet længere end hensigtsmæssigt, dels at institutionerne ikke kan modtage nye børn, hvorved der opstår venteliste. Der foreslås, at driftsherren sammen med den unges handlekommune gør en særlig indsats for at sikre rettidig overflytning af 18-årige til relevant voksentilbud. Det forudsætter, at det konkretiseres, hvilke fremtidige behov de unge har og at der skabes kapacitetsmæssig rummelighed i relevante eksisterende voksentilbud.

1.5.4 Større gennemsigtighed og synlighed om ventelister og ledige pladser

Kommunerne tilkendegiver, at der er behov for fælles spilleregler om opgørelse af ledig kapacitet og ventelister. Det forhold, at den enkelte bruger kan være skrevet på venteliste til flere tilbud samtidig eller har et tilbud, men ønsker et andet, giver betydelig usikkerhed om, hvor stor den reelle venteliste er. Herudover er der ikke procedurer, der sikrer, at borgeren slettes fra ventelisterne, når vedkommende har fået en tilfredsstillende plads.

Det foreslås, at følgende principper lægges til grund for opgørelse og administration af ventelister i relation til rammeaftalen:

1. Der skal være sket visitation og borger og kommune skal være enige om, at behovet er akut inden for en periode på max 1 år
2. Borgeren kan med dennes samtykke skrives op til flere konkrete tilbud inden for målgruppen
3. Det påhviler kommunen at sørge for at borgeren slettes på ventelisten til de konkrete tilbud, når behov for tilbud er tilgodeset eller ikke længere er aktuelt
4. De enkelte tilbud opfordres til en gang om året – gerne i 1. kvartal – at gennemgå ventelisten for at sikre dens aktualitet.

Under udarbejdelsen af rammeaftale 2009 har det været overvejet at etablere en fælles internet baseret ”børs for ledige pladser” på tilbud i hovedstadsregionen. Overvejelserne udsprang af, at denne information ikke er tilgængelig på Tilbudsportalen. Imidlertid pågår der p.t. forhandlinger mellem Kommunernes Landsforening, Danske Regioner og Servicestyrelsen om at oprette denne facilitet i forbindelse med Tilbudsportalen, hvorfor der i rammeaftaleregion ikke arbejdes videre med projektet.

1.5.5 Udarbejdelse af synlig proces og skabelon for visitation

Det er handlekommunen, der visiterer og dermed har retten til at vælge et tilbud for borgeren. Det er imidlertid tilbuddet og den kommune, hvor tilbuddet er beliggende, der vurderer om de faglige krav for opholdet kan opfyldes, og dermed afgør om borgeren kan rummes inden for tilbuddets målgruppe. For regionsdrevne tilbud vurderer regionen, om borgeren passer ind i tilbuddets målgruppe. Det er vigtigt, at borgeren gøres opmærksom på denne dobbelte vurdering af placeringen, ligeså snart placering i et tilbud uden for handlekommunen overvejes.

Ensartet visitation bør understøttes ved brug af fælles sprog for beskrivelsen af borgerne, anvendelse af ensartet visitationsskema og ensartet terminologi i forbindelse med udfærdigelse af skema. Hermed lettes visitation og anvisning i overensstemmelse med beskrivelserne i tilbudsportalen og rammeaftalens beskrivelse af målgrupper og tilbudstyper.

Region Hovedstaden indgår i et fælles regionalt projekt med anvendelse af ICF til beskrivelse af de individuelle pædagogiske planer for brugerne på de regionsdrevne døgn tilbud.

Det foreslås, at den administrative koordinationsgruppe fortsat følger problemstillingen videre frem til næste rammeaftale.

1.5.6 Spilleregler for kommunernes overtagelse af regionale tilbud

I henhold til reglerne i § 186 i lov om social service kan beliggenhedskommunen anmode om at overtage regionsdrevne sociale tilbud. Når kommunen fremsætter en sådan anmodning påhviler det regionen i henhold til Socialministeriets bekendtgørelse nr. 782 af 6. juli.2006 at fremkomme med overtagelsesvilkårene.

Af hensyn til overholdelse af varslingsreglerne i forhold til berørte medarbejdere, en hensigtsmæssig driftstilrettelæggelse og gennemførelse af en god overdragelsesproces er det i rammeaftalen fastlagt at overtagelse normalt sker ved et årsskifte og at kommunens anmodning om overtagelse senest fremsættes 1.januar året før overtagelsen og gerne i forbindelse med kommunens godkendelse af rammeaftalen for året før overtagelsen. Anmodning til Regionen om overtagelse forudsættes behandlet i kommunalbestyrelse/byråd inden regionen udarbejder det konkrete overtagelsestilbud. Varsling af medarbejdere kan først bindende ske på grundlag af den endelige aftale mellem kommunalbestyrelse/byråd og Regionsrådet om overtagelsen.

1.5.7. Spilleregler for ændret brug af tilbud.

En kommune, som ønsker at ændre sin kapacitet eller efterspørgsel i væsentligt omfang på et område, skal senest et år før ændringen får effekt, orientere den eller de kommuner eller regionen, hvis institutioner eller brugere forventes berørt.

1.5.8 Brugerinddragelse og samarbejde med brugerorganisationer

Brugerinddragelse er central for den fortsatte udvikling af området og efterlevelse af servicelovens forudsætninger om individualisering af tilbud og indsats. Inddragelsen bør imidlertid ske under hensyn til, at målgrupperne har forskellige behov og evner i relation til brugerinddragelse.

Kommunerne fastlægger retningslinjer for den generelle brugerinddragelse. Den enkelte kommune og regionen er som driftsherre ansvarlig for udarbejdelse af konkrete initiativer i forbindelse med brugerinddragelsen på det enkelte tilbud

Det foreslås, at der i 1. kvartal 2009 afholdes et temamøde med deltagelse af de kommunale handicapråd, handicap- og brugerorganisationer og andre interesserede om brugerinddragelse i forbindelse med udarbejdelse af rammeaftalen for 2010.

1.5.9 Kvalitetsudvikling

Kvalitetsudvikling er et centralt fokuspunkt for de kommende års udvikling af de sociale- og socialpsykiatriske tilbud.

Kommunerne arbejder med kvalitetsudvikling af det enkelte tilbud blandt andet ud fra det i regeringsaftalen 2008 vedtagne. Det fremgår heraf at regeringen kvalitetsreform skal implementeres i kommunerne i overensstemmelse med principperne for decentral styring. Væsentlige elementer i kvalitetsarbejdet er kvalitetskontrakter, faglige kvalitetsoplysninger, brugertilfredshedsmålinger og akkreditering.

Region Hovedstaden samarbejder med de øvrige regioner om en fælles kvalitetsudvikling bygget op efter principperne i Den Danske Kvalitetsmodel og med fælles bruger- og pårørende undersøgelser. I Region Hovedstaden er der særlig fokus på de individuelle pædagogiske planer gennem anvendelse af ICF og på håndtering af utilsigtede hændelser i forbindelse med medicinering, magtanvendelser og arbejdsmiljø.

Det foreslås, at emnet tages op generelt, når de konkrete krav i regeringens kvalitetsreform er kendt.

1.5.10 Faglige krav til tilbuddenes indhold og kvalitet

Mange kommuner har i deres redegørelser fra 1. maj 2008 beskrevet deres krav til tilbuddenes indhold og kvalitet.

Kommunerne har haft særlig fokus på beskrivelse af børneområdet samt misbrug, forsorgshjem og kvindekrisecentre, mens kun få har beskrevet krav til indhold af tilbud til voksne såvel sindslidende som handicappede. I afsnit 3.3 er kravene beskrevet.

På dialogmøderne har mange kommuner tilkendegivet, at de har fokus på kvalitetsudvikling og tilsyn med de tilbud, de selv driver. Men også arbejdet med at være skarpe på kvalitet og service-niveauet for de pladser der købes hos andre kommuner/regioner er i fokus.

1.5.11. Dokumentation

For at lette arbejdet med vurderingen af sammenhængen mellem de enkelte personers behov, de ydelser tilbuddene leverer og udgiften til indsatsen, er det ønskeligt, at der udvikles fælles standarder for dokumentation af dette. Denne dokumentation bør bygge på en fælles accepteret standard for beskrivelse af borgerens funktionsnedsættelser, og dermed give et grundlag for en ensartet vurdering af indsatsbehovet. Dokumentationen bør tilrettelægges, så den kan anvendes i dialogen mellem kommune og behandlings-/botilbud om de mål der skal opnås, og muliggøre en vurdering af effekten af indsatsen. Udvikling af dokumentationen skal også ses i sammenhæng med forslaget om at skabe en ensartet skabelon for visitation, jfr. pkt.1.5.5.

I tilbudsportalen bør der indlægges så præcise oplysninger som muligt om hvilke beboere/brugere, det enkelte tilbud kan modtage, og hvilken indsats, der kan forventes ydet. En fælles landsdækkende dokumentationsstandard vil være ønskelig.

På specialundervisningsområdet skal fokus i dokumentationen lægges på målsætninger, kvalitetskriterier og evaluering, som grundlag af den videre udvikling på området.

Denne opgave har endnu ikke fundet sin løsning. Udviklingsopgaven foreslås derfor videreført i rammeaftalen for 2009. Det skal i den sammenhæng undersøges hvad der pågår af nationale projekter inden for området.

1.5.12. Tilsyn

Det er op til den enkelte driftsherre inden for lovens rammer at tilrettelægge det generelle tilsyn med det enkelte tilbud.

Der er behov for, at tilsynsrapporter vedrørende de enkelte tilbud bliver let tilgængelige. Alle tilsynsrapporter skal derfor efter endelig færdiggørelse lægges på driftsherrens hjemmeside og på tilbuddets hjemmeside, såfremt tilbuddet har selvstændig hjemmeside.

Det skal tilstræbes, at dette sker senest en måned efter endelig færdiggørelse.

Tilsynsrapporter kan også lægges på tilbudsportalen, så oplysningerne kan indgå i vurderingen af tilbud i forbindelse med visitationen.

Der kan være behov for at aftale fælles retningslinier for håndtering af personoplysninger ved offentliggørelsen af tilsynsrapporter, eksempelvis hvorvidt medarbejdernes navne skal fremgå i de offentligt tilgængelige tilsynsrapporter.

1.5.13. Samråd og tilsyn med domfældte udviklingshæmmede

Anklagemyndigheden efterlyser genetablering af de tidligere samråd vedr. kriminelle udviklingshæmmede for at skabe et bredere rådgivningsforum. Samtidig er der behov for at støtte de enkelte kommuner i tilsynsopgaven i forhold til de få, men ofte meget svære tilsynssager i forhold til udviklingshæmmede, der har fået dom til behandling eller anbringelse.

Den administrative styregruppe anbefaler at den standard for tilsynsopgaven som Netværk om Domfældte Udviklingshæmmede har udarbejdet anvendes som grundlag for det faglige arbejde med opgaven. Standarden kan findes på www.ndu.dk

2. Vilkår, hvorunder rammeaftalen gælder

2.1. Tilbud omfattet af rammeaftalen

Rammeaftalen skal give et præcist og entydigt billede af, hvad aftalen omfatter.

Bilag 2 indeholder en detaljeret oversigt over alle tilbud, der indgår i rammeaftalen med angivelse af navn, driftsherre, målgruppe, pladstal indmeldt til rammeaftale 2008 og 2009 samt pladstal og belægningsprocent for 2007 såfremt denne er oplyst af driftsherre.

Rammeaftalen skal sikre, at der er den fornødne balance mellem kommunernes efterspørgsel som udtrykt ved de indsendte redegørelser og den foreslåede kapacitet i 2009. Alle kommuner har indsendt redegørelse, der muliggør en rimelig vurdering af balancen mellem efterspørgsel og kapacitet.

I kapitel 3 er der nærmere redegjort for indholdet i kommunernes redegørelser og balancen mellem efterspørgsel og kapacitet.

I det følgende redegøres for den kapacitet, der stilles til rådighed, og sammenhængen til ventelisterne. Pladstallene er de pladser som kommunerne/regionen har indmeldt til rammeaftale 2007 til 2009. Ventelisteoplysningerne er baseret på kommunernes indberetning af personer på venteliste til de forskellige områder pr 1. januar 2008 samt deres vurdering af hvor mange man forventer at få pladser til i løbet af 2008.

I de efterfølgende oversigter er pladser på tilbud efter lov om almene boliger § 185 regnet med som § 108 botilbudspladser.

2.1.1 Børn og unge med handicap eller sindslidelse

§ 32 Specialbørnehaver til børn med handicap

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Autisme	Kommunal	38	43	45
autisme Total		38	43	45
nedsat fysisk funktionsevne	Kommunal	14	14	14
nedsat fysisk funktionsevne Total		14	14	14
psykisk udviklingshæmning	Kommunal	100	111	131
	Region	20	20	0
psykisk udviklingshæmning Total		120	131	131
Hovedtotal		172	188	190

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes indmeldinger fra kommunerne af flere tilbud som fremadrettet ønskes med i rammeaftalen.

Der sker en stigning i pladstallet fra rammeaftale 2008 til 2009 med 2 pladser. Stigningen dækker over at:

- Fredensborg tilbuddet "Spiren" udvider med 2 pladser. Tilbuddet er inden for autismemålgruppen.

Hertil kommer, at Frederikssund pr. 1. januar 2009 overtager driften af Specialbørnehavne i Frederikssund, hvorfor 20 pladser til børn med psykisk udviklingshæmning overgår fra regional til kommunal drift.

Det fremgår af belægningsoversigterne fra kommunerne, at den samlede belægning for specialbørnehaver i 2007 har været på godt 93 pct.

Dette er i overensstemmelse med meldingerne fra kommunerne om, at behovet for tilbud på området er faldende. Meldingerne er, at forældrene i højere grad ønsker deres børn passet i almindelige daginstitutioner. Hertil kommer, at der fødes færre børn med alvorlige handicap.

Der er 19 børn, der står på venteliste, heraf forventes 15 at få plads i løbet af 2008.

§ 36 Klubtilbud til børn og unge

Målgruppe	Kommunal/Region	2007	2008	2009
Autisme	Kommunal	44	25	25
Autisme Total		44	25	25
Ingen specifik målgruppe	Kommunal	145	110	100
	Region	0	0	4
Ingen specifik målgruppe Total		145	110	104
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	0	136	120
Psykisk udviklingshæmning Total		0	136	120
Hovedtotal		189	271	249

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes, at der er kommet flere tilbud med mange pladser og andre typer af tilbud, herunder ferie- og lørdagspladser ind i aftalen.

Faldet i antal pladser fra 2008 til 2009 dækker over at;

- Ishøj/Vallensbæks tilbud "Frihjulet" med 45 pladser ikke længere er med i rammeaftalen,
- Hillerød har opnormeret "Levuk" med 35 pladser
- Albertslund nedjusterer pladstallet på "Klub Vest" med 16 pladser fordelt på fritidsklub og ungdomsklub
- Regionen opretter 4 pladser i klubtilbud i forbindelse med tilbuddet "Nødebogård"

Belægningsprocenten for samtlige klubtilbud i rammeaftale var i 2007 på godt 78 pct.

Der er 4 personer på venteliste til klubtilbud, hvoraf 3 forventes at få tilbud i 2008.

§ 67 stk.2. Døgntilbud til børn og unge med handicap.

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Autisme	Kommunal	32	20	20
Autisme Total		32	20	20
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	64	93	85
	Region	36	36	35
Psykisk udviklingshæmning Total		100	129	120
Hovedtotal		132	149	140

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes, at to tilbud ikke indgik i aftalen for 2007 og der er pladstals ændring på et tilbud, hvor 6 pladser er overgået til voksen pladser.

Fra 2008 til 2009 er der sket et fald i pladstallet på 9 pladser til psykisk udviklingshæmmede.

Dette dækker dog over, at:

- Gentofte har opskrevet tilbuddet Camillehusene med 1 plads
- Regionen har konverteret 1 døgnplads på tilbuddet 3-kløveren til 1 aflastningsplads
- Ishøj/Vallensbæk har opsplittet Thorshøjgårds 26 pladser i 17 pladser til psykisk udviklingshæmmede og 9 pladser til sindslidende.

Belægningsprocenten var i 2007 lige knapt 100 pct.

Der står 36 børn på venteliste, hvoraf 26 forventes at få tilbud i 2008.

§ 67 stk. 2 Aflastning til børn og unge med handicap

Målgruppe	Kommunal/Region	2007	2008	2009
Autisme	Kommunal	1	8	7
Autisme Total		1	8	7
Nedsat fysisk funktionsevne	Kommunal	0	0	1
Nedsat fysisk funktionsevne Total		0	0	1
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	67	86	86
	Region	2	2	3
Psykisk udviklingshæmning Total		69	88	88
Hovedtotal		70	96	97

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes, at der er kommet yderligere tre tilbud med hos kommunerne.

Det fremgår af ovenstående oversigt, at pladstallet stiger med 1 plads fra rammeaftale 2008 til 2009. Dette skyldes som tidligere nævnt, at regionen har omdannet 1 døgntilbud plads på ”3-kløveren” til 1 aflastningsplads.

Der står 96 personer på venteliste, heraf forventes det at 51 personer vil få et tilbud i 2008.

Da der er ledig kapacitet på aflastningstilbud til voksne, bør der være et tæt samarbejde mellem børne- og voksenområdet, så borgere over 18 år tilbydes aflastning i voksenregi. Herved vil ventelisten umiddelbart kunne reduceres.

§ 67 stk. 3 Sikrede døgninstitutioner til børn og unge.

Målgruppe	Kommunal/Region	2007	2008	2009
Sikrede pladser	Kommunal	0	16	16
	Region	26	26	26
Sikrede pladser Total		26	42	42
Hovedtotal		26	42	42

Ændringen i pladsopgørelsen fra 2007 til 2008 er ikke udtryk for en egentlig kapacitetsændring, blot at Københavns Kommunes tilbud er med i 2008.

Kapacitet på området er uændret fra rammeaftale 2008 til 2009.

Der har i 2007 været en belægning på de to tilbud på området på 98 pct. Dette dækker over Københavns kommunes tilbud ”Sønderbro” i 2007 har haft en belægningsprocent på over 100 pct. og det regionsdrevne tilbud Sølager har haft en belægningsprocent på lige knapt 93 pct.

Danske Regioner har med udgangspunkt i indrapportering om anvendelse af de sikrede afdelinger rundt i landet vurderet det fremtidige behov for sikrede pladser. Ud fra belægningen og anvendelsen af de sikrede afdelinger, vurderes der på landsplan behov for 10 ekstra pladser.

Der pågår forhandlinger om forøgelse af kapaciteten af sikrede pladser på landsplan. Det forventes, at der udbydes 2 nye pladser inden for regionens geografiske område.

Der er ikke registreret personer på venteliste til området, idet der skal findes plads til alle brugere der skal anbringes.

§ 67 stk. 2. Døgntilbud til børn og unge med sindslidelser.

Målgruppe	Kommunal/Region	2007	2008	2009
Sindslidelse	Kommunal	8	8	17
	Region	50	50	50
Sindslidelse Total		58	58	67
Hovedtotal		58	58	67

Udviklingen i pladstallet fra 58 pladser i 2008 til 67 pladser i 2009 skyldes, at Ishøj/Vallensbæk har opdelt Thorshøjgård's pladser i henholdsvis pladser til psykisk udviklingshæmmede og pladser til sindslidende. I 2008 rammeaftalen var alle pladser på Thorshøjgård til psykisk udviklingshæmmede.

Der står 3 børn på venteliste, hvoraf 2 forventes at kunne få et tilbud i løbet af 2008.

Kommunernes kommentering af kapacitet

De indkomne redegørelser og kommunernes kommentarer i forbindelse med dialogmøderne peger på, at mange kommuner efterlyser aflastningstilbud til målgrupper inden for autismspektret.

Flere kommuner ser en stigning i antallet af børn med udadreagerende adfærd i kombination med forskellige diagnoser. Disse børn og unge bliver det stadig vanskeligere at finde døgntilbud til.

Der efterspørges tilbud til børn og unge med problemer indenfor kontakthæmningsspektret (ADHD, OCD, Tourette og visse former for autisme) og for nogle i kombination med udadreagerende adfærd.

Enkelte kommuner peger på, at der mangler døgntilbud og aflastning til gruppen af børn og unge med massive fysiske handicap, hvor aflastningstilbuddet ikke længere kan dækkes ved anvendelse af familiepleje.

2.1.2 Voksne med handicap

§ 103 Beskyttet beskæftigelse til voksne med handicap

Målgruppe	Kommunal/Region	2007	2008	2009
Nedsat fysisk funktionsevne / senhjerneske.	Kommunal	66	66	62
Nedsat fysisk funktionsevne / senhjerneske. Total		66	66	62
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	587	739	712
	Region	244	195	196
Psykisk udviklingshæmning Total		831	934	908
Hovedtotal		897	1.000	970

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes, at der er kommet tilbud med i aftalen for 2008, som ikke var med i 2007.

Ændringen i antallet af pladser fra 2008 til 2009 til personer med nedsat fysisk funktionsevne/senhjerneskedede, skyldes at:

- 10 af de pladser på Sølager, som Halsnæs indberettede sidste år til psykisk udviklingshæmmede, er i 2009 rammeaftalen er omdannet til pladser til personer med nedsat fysisk funktionsevne/senhjerneskedede
- Center for Døve udvider med 4 pladser
- Linden i Fredensborg kommune med 18 pladser overgår fra at være et § 103 tilbud til at blive et § 104 tilbud for psykisk udviklingshæmmede.

Udviklingen i antallet af pladser til psykisk udviklingshæmmede fra 2008 til 2009 skyldes at;

- 45 pladser på Vestegnens Erhvervscenter i Brøndby var i Rammeaftale 2008 registreret med målgruppen ”psykisk udviklingshæmmede”. Den korrekte målgruppe er sindslidende, hvilket er blevet rettet med denne rammeaftale.
- Gribskov kommune har oprettet 12 nye pladser på tilbuddet ”Kilden”. Tilbuddet indeholder tillige specialundervisning.
- Pladstallet på Sølager reduceres fra 60 til 42. Nedgangen på 18 pladser skyldes dels de tidligere nævnte 10 pladser der med rammeaftale 2009 er omdannet til brugere med nedsat fysisk funktionsevne, dels at de 60 pladser i 2008 rammeaftale indeholdt oprettelse af dagpladser i tilbotilbuddet Trekløveren. Disse pladser er med denne rammeaftale overgået til at være § 104 pladser.
- Trollesbro i Hillerød kommune har opskrevet pladstallet med 4
- Værkstederne ved Ruderskov i Rudersdal kommune har opskrevet pladstallet med 20 pladser. Ændringen af pladstallet skyldes, at det tidligere Frederiksborg Amts dimensioneringsprincipper på området(5 brugere deler 4 pladser) er ophævet og én plads nu er 4 dage om ugen.
- Endelig har Regionen oprettet en enkelt plads på ”AKU-centret”

Der står 14 personer på venteliste, hvoraf 6 forventes at få tilbud i 2008.

§ 104 Aktivitet og samværstilbud til voksne med handicap

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Autisme	Kommunal	101	147	152
	Region	0	0	10
Autisme Total		101	147	162
nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	Kommunal	38	186	222
	Region	33	33	40
nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk. Total		71	219	262
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	856	1.596	1.588
	Region	33	33	22
Psykisk udviklingshæmning Total		889	1.629	1.610
Hovedtotal		1.061	1.995	2.034

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes tilbud kommunerne har ønsket at få synliggjort i aftalen for 2008. Det store antal pladser kommer især fra tilbud i Københavns Kommune.

Ændringerne fra rammeaftale 2008 til 2009 på autismeområdet skyldes at;

- Hjørnehuset i Gladsaxe indgik i 2008 rammeaftalen med 3 pladser. Det faktiske pladstal er 6.
- Piberødhus i Rudersdal har opdelt målgruppen til henholdsvis autister og psykisk udviklingshæmmede. Piberødhus indgik i Rammeaftalen 2008 med 4 pladser til autister, det faktiske pladstal er 6
- Det regionalt drevne AKU-center har omdefinert 10 af sine pladser til at være målrettet autister

Stigningen i antal pladser til personer med nedsat fysisk funktionsevne fra 2008 rammeaftalen til 2009 på 43 pladser skyldes, at;

- "Basen, Taxhuset" i Høje-Taastrup i rammeaftale 2008 havde indberettet 24 pladser. Det faktiske pladstal er 12.
- Fredensborg har, som nævnt under ændringer til § 103, ændret definitionen af målgruppen på de 18 pladser på Linden fra at være § 103 til at være § 104
- Københavns Kommune har som noget nyt medtaget "Lynghuset" med 30 pladser i rammeaftale regi
- Regionen har opjusteret med 7 pladser på Jonstrupvang

For psykisk udviklingshæmmede er der et fald i pladstallet med 19 pladser fra rammeaftale 2008 til 2009. Dette dækker over følgende ændringer;

- Piberødhus i Rudersdal indgik i 2008 Rammeaftalen med 27 pladser. det faktiske pladstal er 31 pladser
- Gribskov har i forbindelse med Kobbølhuset (tidligere benævnt Gydehøj og Kirkeleddet 6) indberettet 8 dagtilbudspladser
- Hillerød havde i 2008 rammeaftalen indrapporteret 60 pladser på Regnbuen. Dette tal var personer og er med rammeaftale 2009 rettet til 22 helårs pladser. Der er ikke tale om en faktisk ændring af pladstallet
- Regionen har opskrevet pladstallet på AKU-center med 7 pladser
- Da Frederikssund pr. 1. januar 2009 overtager tilbuddet Gnisten fra regionen, sker der en overflytning af 18 pladser fra regional til kommunal drift.

Der står 58 personer på venteliste, hvoraf 29 forventes at få tilbud i 2008.

§ 107 Pladser til midlertidigt ophold for voksne med handicap.

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	Kommunal	3	3	3
nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes. Total		3	3	3
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	67	408	396
	Region	7	0	3
Psykisk udviklingshæmning Total		74	408	399
Hovedtotal		77	411	402

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes tilbud kommunerne har ønsket skulle synliggøres i rammeaftalen for 2008, herunder især pladser fra Københavns Kommune.

Ændringerne i pladstallet fra 2008 rammeaftalen til 2009 er inden for målgruppen psykisk udviklingshæmmede og skyldes, at:

- Halsnæs har flyttet tilbuddet "Trekloveren" med 36 pladser fra § 107 området til § 108
- Furesø har indberettet Bybæksterrasserne med 5 pladser
- Ishøj/Vallensbæk har indberettet 3 nye tilbud "Løkkekrogen" med 7 pladser, "Spindehuset" og "Søvangs Alle" begge med 6 pladser
- Regionen har flyttet 3 pladser på tilbuddet Sølager projektafdeling fra § 108 til § 107

Der står 81 personer på venteliste, hvoraf 20 forventes at få tilbud i 2008.

§ 108. Botilbud til længerevarende ophold for voksne med handicap.

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Autisme	Kommunal	126	148	148
	Region	0	32	32
Autisme Total		126	180	180
Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	Kommunal	211	640	642
	Region	110	110	111
Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes. Total		321	750	753
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	751	1.197	1.324
	Region	313	251	221
Psykisk udviklingshæmning Total		1.064	1.448	1.545
Hovedtotal		1.511	2.378	2.478

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes flere forhold:

- I Regionen er et tilbud blevet nedlagt. Erstatningsbyggeri indgår som kommunalt tilbud i 2008. Herlev, Egedal og Gribskov har eller vil overtage driften af de nye tilbud ved ibrugtagningen.
- I Regionen er etableret et nyt tilbud til personer med autisme i Lyngby.
- Desuden har kommunerne ønsket en række tilbud synliggjort i aftalen, herunder navnlig mange tilbud fra Københavns Kommune.

Fra 2008 rammeaftalen til 2009 skyldes ændringerne vedrørende pladser til personer med nedsat fysisk funktionsniveau følgende forhold:

- Gladsaxes tilbud "Center for Døve" er udvidet med 2 pladser, som annonceret i Rammeaftalen 2008.
- Regionen har som ovenfor nævnt omdannet 1 aflastningsplads på "Jonstrupvang" til permanent botilbud.

Ændringerne i pladstallet fra 2008 rammeaftalen til 2009 for personer med psykisk udviklingshæmning skyldes, at

- Bornholm nu har ibrugtaget de i rammeaftale 2008 omtalte 20 nye pladser på området. Disse fordeler sig med 16 pladser på "Gartnerparken" og 4 pladser på "Klintebo"
- Egedal har udvidet "Skelhøj" med 1 plads og "Søvænget" med 4 pladser.
- Som tidligere nævnt har Halsnæs flyttet "Trekloveren" fra § 107 området til § 108 psykisk udviklingshæmmede og samtidige neddrog pladstallet til 34 pladser.
- Københavns kommunes tilbud "Vinklen" er udvidet med 29 pladser og "Ringetoften" er udvidet med 6 pladser
- Rudersdal har udvidet Bøgelunden med 2 pladser
- Regionen har oprettet endnu et enkeltmandsprojekt på Rønnegården.
- Frederikssund hjemtager pr. 1.januar 2008 Lunden og Rosenfeldthusene fra Regionen, i alt 31 pladser, som derfor overgår fra regional til kommunal drift.

Der står 280 personer på venteliste, hvoraf 40 forventes at få tilbud i 2008.

§ 107 Aflastning i døgntilbud til voksne med handicap

Målgruppe	Kommune/Region	2007	2008	2009
Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes.	Kommunal	0	8	8
	Region	2	2	1
Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes. Total		2	10	9
Psykisk udviklingshæmning	Kommunal	17	36	35
Psykisk udviklingshæmning Total		17	36	35
Hovedtotal		19	46	44

Udviklingen i pladstallet fra rammeaftale 2007 til 2008 skyldes primært, at Københavns kommune har indmeldt to tilbud med tilsammen 25 pladser.

Pladstal udviklingen fra 2008 rammeaftalen til 2009 skyldes at;

- Regionens tilbud ”Jonstrupvang” har omdannet 1 aflastningsplads til permanent botilbud
- Tilsvarende har Hillerøds tilbud ”Skovbrynet ” reduceret pladstallet med 1 til aflastning

Kommunerne har opgjort at der er 10 personer på venteliste til aflastning, hvoraf 1 forventes at få tilbud i 2008

Af de 10 personer på ventelister er det oplyst at 4 personer er inden for målgruppen ”sindslidelse”.

2.1.3 Voksne med sindslidelser

§ 103 Beskyttet beskæftigelse til voksne med sindslidelse

Målgruppe	Kommune/Region	2007	2008	2009
Sindslidelse	Kommunal	75	187	232
	Region	38	38	41
Sindslidelse Total		113	225	273
Hovedtotal		113	225	273

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes tilbud, kommunerne har ønsket synliggjort i aftalen for 2008. Det drejer sig om 112 pladser.

Ændringerne fra 2008 rammeaftalen til 2009 skyldes at;

- Brøndby som tidligere nævnt har omdannet Vestegnens Erhvervscenter til et tilbud for sindslidende – 45 pladser
- Regionen har udvidet tilbuddet ”Skibbyhøj ” med 3 pladser

Der står én person på venteliste.

§ 104 Aktivitet og samværstilbud til voksne med sindslidelse

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Sindslidelse	Kommunal	12	3.392	3.477
	Region	37	37	25
Sindslidelse Total		49	3.429	3.502
Hovedtotal		49	3.429	3.502

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 hænger sammen med, at kommunerne har synliggjort en del tilbud i rammeaftalen, herunder har Københavns Kommune ladet værestederne tælle med, hvilket omfatter 3.000 brugere. Der er ikke sket omregning til helårspladser.

Fra rammeaftale 2008 til 2009 skyldes stigningen på 73 pladser at;

- Brøndby har opnormeret Vestegnens Erhvervscenter med 3 pladser
- Ishøj/Vallensbæk har indmeldt tilbuddet "Social psykiatrisk dagcenter" med 80 pladser
- Rødovre har udvidet med 2 pladser på tilbuddet "Det røde hus"
- Regionen har ændret Solvang, så der ikke er separate aktivitets og samværs pladser, svarende til nedgang på 12 pladser.

Der er 2 på ventelisten til området. Begge forventes at få plads i løbet af 2008

§ 107 Døgntilbud til midlertidigt ophold for voksne med sindslidelser.

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Sindslidelse	Kommunal	34	180	191
	Region	29	29	29
Sindslidelse Total		63	209	220
Hovedtotal		63	209	220

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes udover en justering af pladstallet på et tilbud i regionen, at kommuner har meldt 10 tilbud ind i rammeaftalen

De 11 nye pladser der er kommet til i forhold til rammeaftale 2008 dækker over at:

- Brøndby har opnormeret "Bofællesskabet Midlergårdsvej" med 4 pladser
- Ishøj/Vallensbæk har indmeldt "Strandgården" med 7

Der står 102 personer på venteliste, hvoraf 28 forventes at få tilbud i 2008.

§ 108 Døgntilbud til længerevarende ophold for voksne med sindslidelser.

Målgruppe	Kommune/Region	2007	2008	2009
Sindslidelse	Kommunal	366	1.217	1.205
	Region	190	179	159
Sindslidelse Total		556	1.396	1.364
Hovedtotal		556	1.396	1.364

Ændringen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes dels mindre kapacitetsændringer, dels at en række tilbud er synliggjort i aftalen for 2008.

Nedgangen i pladstallet fra rammeaftale 2008 til 2009 dækker over at;

- København har udvidet med 8 pladser på ”Bocentret Hedelund”. Endvidere har kommunen nednormeret med 4 pladser på ”Bocentret Lindegården, med 1 plads på ”Bocentret Ringebo”, og med 19 pladser på ”Bocenteret Sundbygård”. Endelig har kommunen indmeldt ”Projekt psykiske misbrugere” med 4 pladser i rammeaftalen.
- Regionen har i forbindelse med ombygningen af Skovvænget nedsat pladstallet med 20 pladser

Der står 150 personer på venteliste, hvoraf 8 forventes at få tilbud i 2008.

2.1.4 Misbrug, forsorgshjem og krisecentre

Misbrugsindsatsen omfatter her alene den sociale indsats efter lov om social service. Forsorgshjem omfatter indsatsen over for hjemløse og krisecentre omfatter kvinder, der har været udsat for vold eller trusler om vold og tvang.

Tilbuddene på disse områder har hidtil været drevet af amterne, og brugerne var kun i begrænset omfang kendt i det kommunale sociale servicesystem. Endvidere er området kendetegnet af principper, som er fremmede for andre dele af den sociale indsats

- ret for borgeren til selv at møde op på tilbuddet
- ret til anonymitet for så vidt angår alkoholbehandling
- behandlingsgaranti
- tilbuddene har selv haft visitationsretten.

Der foreligger således alene sikre oplysninger om kapaciteten og kommunernes hidtidigt forbrug på stofmisbrugsområdet.

Kommunernes behovsindmeldinger er fortsat behæftet med væsentlig usikkerhed, da de enkelte kommuner endnu ikke har kunnet vurdere deres fremtidige forbrug.

Af hensyn til helhedsbilledet af misbrugscentre er behandling efter sundhedsloven §§ 141 og 142 medtaget.

Det foreslås, at den eksisterende kapacitet videreføres i 2009, og året anvendes til at få overblik over den fremtidige behovsvurdering.

§110 Hjemløse

Målgruppe	Kommune/regionalt	2007	2008	2009
Hjemløse	Kommunal	56	699	681
	Region	130	130	94
Hjemløse Total		186	829	775
Hovedtotal		186	829	775

For hjemløseområdet skyldes udviklingen i pladstallet fra 2007 til 2008 primært, at Københavns kommune ønsker at synliggøre sine tilbud i rammeaftalen

Nedgangen i pladstallet fra rammeaftale 2008 til 2009 skyldes, at:

- Brøndby har lukket Dyrringsparken som havde 4 pladser
- Gentofte har opsagt aftale med "Lænkepensionatet", hvorfor de 8 pladser udgår af rammeaftalen
- Gladsaxe overtager "Tornehøjgård" med 20 pladser fra Regionen
- Københavns Kommune nedjusterer med 6 pladser på "Herbergcentret" og 20 pladser på "Hørhuset"
- Regionen overgiver 20 pladser fra "Solvang" (Tornehøjgård) til Gladsaxe,. Der nedjusteres med 3 pladser på "Røde Kors centret" og med 13 pladser på Nordsjællands Misbrugscenter fordelt med 10 pladser på boafsnittet og 3 pladser på pensionatet.

§ 109 Krisecentre for voldsramte kvinder

Målgruppe	Kommune/Region	2007	2008	2009
Voldsramte kvinder	Kommunal	40	255	257
	Region	25	25	25
Voldsramte kvinder Total		65	280	282
Hovedtotal		65	280	282

Udviklingen i pladstallet fra 2007 til 2008 skyldes, at Københavns kommune har indmeldt 215 pladser på området.

Stigning på 2 pladser fra 2008 rammeaftalen til 2009 skyldes, at Københavns kommune har opjusteret med 2 pladser på tilbuddet "Baltic"

2.1.5 Specialundervisning for voksne

Tilbuddene omfatter specialundervisning for:

- voksne med generelle funktionsnedsættelser, herunder den særlige ungdomsuddannelse som overbygning på specialundervisningen til skolebørn,
- voksne med specifikke funktionsnedsættelser, herunder værkstedsundervisning,
- sindslidelser og erhvervede hjerneskader / sen-hjerneskader, samt
- specialundervisning til høre-, syns- og talehandicappede/kommunikationscentre.

Undervisningen har hidtil været udbudt og finansieret af amterne efter det konkrete undervisningsbehov, der har kunnet konstateres. Undervisningsinstitutionerne har typisk selv stået for visitation ud fra de landsdækkende regler og lokalt fastsatte supplerende prioriteringer. Dette har været naturligt og praktisk, idet en meget stor del af undervisningen målt i forhold til antallet af involverede borgere har et meget kort forløb på mellem 1-3 lektioner. Undervisningen har her typisk karakter af rådgivning og instruktion. For de egentlige undervisningsforløb sker visitationen i samarbejde mellem kommune og uddannelsessted.

Kommunernes behovsvurderinger er præget af, at der endnu ikke er tilstrækkeligt kendskab til området og statistikken på området er ikke færdigudviklet, så den svarer til kommunernes planlægningsbehov.

Efterspørgslen efter ydelser fra kommunikationscentrene bør følges med henblik på eventuel kapacitetstilpasning. Region Hovedstaden - Handicap vurderer på baggrund af den markante nedgang i efterspørgslen efter ydelse fra THI, især på børneområdet, at det er nødvendigt at reducere kapaciteten hurtigst muligt og at det vil være vanskeligt at reducere omkostningerne til et fagligt kvalificeret tilbud i takt med faldet i efterspørgslen.

I kapitel 3 beskrives indholdet i kommunernes efterspørgsel og ventelisterne mere detaljeret, ligesom der gives en sammenfattende redegørelse for sammenhængen mellem den udbudte kapacitet og kommunernes efterspørgsel i lyset af redegørelser og ventelisteoplysninger.

2.1.6 Hjælpemiddelområdet

Rødovre Kommune driver Hjælpemiddelcentral, hvis ydelser stilles til rådighed for kommunerne i Hovedstadsregionen. Der er usikkerhed om det fremtidige driftsgrundlag i forbindelse med overgang fra ren abonnementsbetaling til kombineret abonnements og ydelsesafregning. Rødovre kommune forbeholder sig at overveje Hjælpemiddelcentralens fortsatte drift, når kommunernes endelige benyttelsesaftaler er kendt, idet der tages forbehold for varslingsbestemmelsen i afsnit 1.5.7.

2.2 Styrings- og administrative principper

2.2.1 Takstberegning

Kommunerne og Region Hovedstaden har i 2007 og 2008 arbejdet ud fra følgende beregningsprincipper:

- der fastsættes en fast procentsats for alle de indirekte omkostninger på 10% af de direkte omkostninger. Procentsatsen for de regionsdrevne institutioner vil blive fastlagt under hensynstagen til "hvile-i-sig-selv"-princippet og maksimalt udgøre 10%.
- bidraget til tjenestemandspensioner fastsættes til 18 % af lønsummen til tjenestemænd
- afskrivninger sker med udgangspunkt i de fra amterne overførte værdier, med anvendelse af den enkelte kommunes hidtidige regnskabspraksis og at aktiver, der anskaffes over institutionens driftsbudget straks-afskrives og
- forrentning af aktiverne sker med renten på et 20-årigt fast forrentet lån i Kommunekredit.

Kommunerne i Hovedstadsregionen har samarbejdet om en revideret takstmodel for 2009 ud fra følgende hovedprincipper:

1. Taksterne skal svare til de samlede omkostninger
2. Taksterne skal være kendte på budgetlægningstidspunktet og bør ikke siden ændres
3. Taksterne skal tilskynde til en realistisk budgettering og en effektiv økonomistyring. Dette indebærer også, at betaling for tillægsydelser bør være en undtagelse, der særskilt skal begrundes.
4. Der bør være en vis ensartethed på landsplan kommunerne og regionerne imellem.

”Til beregning af taksten anvendes for 2009 belægningsprocenten 2 år forud for budgetåret, herefter gennemsnittet af belægningsprocenten 2 år forud:

1. De omkostninger, der ligger til grund for beregningen, omfatter
 - de direkte omkostninger inkl. reparation og vedligeholdelse (dette giver mulighed for at tilpasse budgettet til den enkelte institutions forhold, men det udelukker ikke, at der anvendes en vejledende norm i budgetteringen, for eksempel svarende til de 2 %, der indgår i den nuværende budgetmodel)
 - omkostninger til forrentning og afskrivning som hidtil
 - omkostninger til tjenstemandspension beregnet som 20,3% af lønnen
 - Indirekte udgifter omfattende administration, udvikling, idet det er forudsat, at kompetencecentre finansieres særskilt
 - Den vejledende norm for beregning af de indirekte udgifter, er 7% af de direkte udgifter; hvis der anvendes en højere procent, skal behovet for dette dokumenteres
2. Til beregning af taksten anvendes for 2009 belægningsprocenten 2 år forud for budgetåret. I 2010 og fremefter anvendes gennemsnittet af belægningsprocenten for de 2 foregående år. Har der været tale om en midlertidig overbelægning, kan denne udelades af beregningen af belægningsprocenten, og der kan aldrig anvendes en belægningsprocent over 100.
3. De direkte og indirekte udgifter, der indgår i beregningen, kan kun forhøjes svarende til pris- og lønreguleringen, medmindre der er tale om en ændring af tilbuddet og/eller en omlægning af klientgruppen.
4. Der sker efterregulering i taksten 2 år efter, hvis den faktiske belægningsprocent afviger med mere end +/- 5 %. Den endelige udformning afventer Velfærdsministeriets stillingtagen til efterreguleringsprincipper.
5. Der foretages løbende budgetanalyser af takstniveauet på de forskellige institutioner.”(uddrag fra ”Notat om takstmodellen for sociale- og specialundervisningsinstitutioner”, notatet indgår i Bilaget)

Takstberegningen for de regionsdrevne tilbud følger principperne i den fælleskommunale takstaf-tale. Dog er de indirekte omkostninger beregnet konkret og holder sig inden for rammerne af den kommunalt aftalte maksimale overhead-procent. Efterregulering vil ske fuldt ud uden skelen til

belægningsprocenten, da regionen ikke må operere med over- eller underskud på det takstfinansierede driftsområde.

2.2.2 Afregningsprincipper

Betalingsbetingelsen er for alle tilbud månedsvis forud pr. den 10. i måneden.

Der er fastlagt følgende opsigelsesvarsler:

• sociale tilbud	løbende måned plus 30 dage
• aflastning	løbende måned plus 30 dage
• specialundervisning, børn	løbende måned plus 90 dage
• specialundervisning, voksne:	skal opdateres
• forsorgshjem, krise- og misbrugscentre:	skal opdateres

Der afkræves betaling vedrørende aflastning for det antal dage tilbuddet har givet tilsagn om at yde inden for rammen af handlekommunens bevilling.

Regningerne skal være udformet, så de umiddelbart kan sammenholdes med betalingsaftalen og være egnet til e-fakturerings.

Kommunerne og Regionen opfordres til, af hensyn til de øvrige kommuners økonomi styring, at overholde de angivne tidsfrister på regningsudsendelser. Af samme årsag bør der, forud for iværksættelse af særtakster for enkelt brugere, ske en orientering herom til betalingskommunen.

For at sikre at de udmeldte takster holder, har såvel det enkelte tilbud som den enkelte driftsherre, en forpligtelse til løbende at tilpasse kapacitet og ressourceforbrug til den aktuelle efterspørgsel efter pladser og ydelser.

Tilbuddenes økonomistyring henstilles gjort aktivitetsafhængig.

Den enkelte driftsherres revision følger op på, at ydelserne er leveret, prissat og afregnet som forudsat.

2.2.3 Håndtering af behov for ændret indsats

Det forudsættes, at der ved optagelse i et socialt tilbud foreligger en dækkende beskrivelse af den pågældende borgers behov for bistand, støtte og omsorg samt en plan for kommunens forventninger til indsatsen.

Hvor sådanne beskrivelser ikke foreligger, eller hvor der sker væsentlige og længerevarende ændringer i personens behov for indsats, som ikke kan rummes inden for tilbuddets rammer, kan tilbuddet kræve indsatsen revurderet. Revurderingen sker på grundlag af en nærmere aftalt dokumentationsstandard, jf. den fremadrettede perspektivdel vedrørende dokumentation. Som eksempel på en sådan standard kan nævnes den internationale klassifikation af funktionsnedsættelser

(ICF udviklet af WHO). Såfremt der som led i visitationen, jfr. pkt.1.5.5, aftales et ”fælles sprog”, anvendes det også ved vurdering af behov for ændret indsats.

2.2.4 Håndtering af akut opståede situationer

Med kommunalreformen er det fulde myndighedsansvar samlet hos kommunerne. Det er således kommunens ansvar, at der findes en løsning, også på akutte opgaver.

På handicapområdet vil behovet for akutanbringelser være beskedent, da de fleste behov for indsats er kendt i god tid, inden det bliver akut. Det er som oftest kun akut bortfald af omsorgspersoner, der nødvendiggør uforudset anbringelse. I forhold til personer med sindslidelser og erhvervet hjerneskade vil der ligeledes normalt være en rimelig varslings tid til at etablere den nødvendige sociale indsats.

Med kommunens overtagelse af en række tilbud og det fulde myndighedsansvar vil kommunens eget beredskab til at løse akutte situationer blive større, da også kommunens generelle beredskab for ældre og svagelige står til rådighed i en akut fase.

Enkelte kommuner giver dog udtryk for, at placering af personer med ganske særlige behov fortsat er vanskelig. Dette stiller krav til at kommunerne og kommunerne regionen imellem sammen finder løsninger på disse sager.

Det er en fælles forpligtelse, for alle relevante driftsherrer, at medvirke til at finde løsninger i de relativt få tilfælde, hvor kommunens eget beredskab ikke slår til, herunder udlåne relevant støttepersonale midlertidigt til opgaveløsning i borgerens hjem eller på kommunalt tilbud.

Den enkelte kommune kan anmode regionen om at deltage i løsning af akutte opgaver. Opgaveløsningen aftales og prissættes særskilt ud fra principperne i den generelle takstmodel.

I håndteringen indgår også anvendelse af aflastningstilbud og merindskrivning på de botilbud, hvor der er fysisk mulighed herfor. Der ønskes ikke etableret yderligere særskilt akuttilbud.

2.2.5 Håndtering af ventelister

Med rammeaftalen er der søgt etableret en rimelig balance mellem udbuddet af pladser og den forventede efterspørgsel. Dimensioneringen af kapaciteten er af økonomiske grunde sket, så tomme pladser undgås.

Der er særligt fokus på ventelister til døgntilbud og aflastning. For de øvrige tilbud er muligheden normalt større for en fleksibel indskrivning i takt med udviklingen i efterspørgslen. Der forventes også fremover en rimelig bevægelse i ventelisten og det vurderes, at der ikke er behov for etablering af en fælles ventelisteadministration.

Det er den enkelte kommunes ansvar at håndtere ventelisteproblemstillingen svarende til principperne i afsnit 1.5.4.

2.2.6 Visitation til Kommunikationscentre i regionen (tale-, høre-, syns- og kommunikationsinstitutter)

Efter ønske fra kommunerne er kommunikationscentre overgået fra abonnementsbetaling til betaling efter faktisk forbrug med virkning fra 1. januar 2008. Der er i dialog mellem centrene, kommunerne og regionen udviklet og konkretiseret følgende model for visitation til ydelser leveret af kommunikationscentre i hovedstadsregionen.

For at give borgerne en fri, lige og ubureaukratisk adgang til ydelser leveret af kommunikationscentre i regionen fastlægges følgende visitationsgang:

1. Borgere med behov for bistand på syns-, tale- og høreområdet henvender sig til et kommunikationscenter
2. Centret vurderer om borgeren falder inden for målgruppen, som beskrevet i dets målgruppe- og ydelsesbeskrivelse. Falder borgeren inden for målgruppen iværksættes umiddelbart den fornødne udredning. Hører borgeren naturligt til et andet center, henvises hertil.
3. Resultater udredningen i behov for en kortvarig indsats, defineret som maks. 5 lektioner/konsultationer eller undervisning til en maksimal pris på 7.500 kr. pr forløb orienteres kommunen om iværksættelse af aktiviteten. Iværksættelse af ydelsen sker normalt tidligst 3 hverdage efter orientering til kommunen, såfremt kommunen ikke forinden har gjort indsigelse. Viser den kortfattede indsats sig ikke tilstrækkelig behandles fornyet visitation efter reglerne for mere omfattende indsats.
4. Resultater udredningen i behov for mere omfattende indsats, defineret som mere end 5 lektioner/konsultationer eller undervisning til en pris på mere end 7.500 kr. pr forløb fremsendes visitationsanmodning til kommunen med henblik på godkendelse og meddelelse af betalingsbetingelser. Det tilstræbes, at kommunens svar foreligger i løbet af 14 dage

Ovennævnte bygger på at:

- kommunikationscentrets ajourførte ydelseskatalog er tilsendt kommunerne og tilgængeligt på centrets hjemmeside - ydelserne er prissat og ligeledes synlige på nettet
- der månedsvis udsendes regninger til kommunerne udformet, så både ydelse, lovgrundlag og modtager kan identificeres
- den enkelte kommune fastlægger et mail-baseret modtagelsespunkt for orientering om og modtagelse af visitationsanmodninger."

Modellen blev konkretiseret i en særlig arbejdsgruppe i efteråret 2007 og implementeret fra 1. januar 2008 efter beslutning i den administrative koordinationsgruppe vedr. rammeaftaler.

Erfaringerne fra anvendelsen af modellen i de første 4 måneder af 2008 har været drøftet med centrene og med kommunerne. Det kan konstateres, at modellen ikke fuldt ud er implementeret i alle kommuner og at problemerne dels vedrører sagsfordelingen internt i kommunerne, overholdelse af sagsbehandlingstiden i de lange forløb og sikring af den fornødne kompetence til at indgå

i en kvalificeret sagsbehandling, hvor det ønskes. Dels har centrene fortsat en væsentlig udviklingsopgave med at sikre borgerens aktive inddragelse i udredning og underskrift på ansøgning samt udformning af udredningen, så den svarer til kommunernes behov for handlerum.

Det er vurderingen, at der ikke p.t. er grundlag for at foreslå ændring af modellen. Det forudsættes som hidtil, at der primo 2009 foretages en egentlig evaluering af modellen, så en justeret model kan indarbejdes i rammeaftalen for 2010.

Dialogmøderne med kommunerne har vist behov for at få fundet en model for afgrænsning mellem specialundervisning for voksne, genoptræning, instruktion i brugen af hjælpemidler, arbejds-træning og fritidsundervisning/aktiviteter, da der ikke er stringens i anvendelsen af de respektive lovgivninger.

2.2.7 Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jf Serviceloven omfatter følgende:

Børn og unge § 123

- Isolation, fiksering og ransagning af værelser på sikrede afdelinger
- Kontrol i forhold til brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation
- Begrænsning af besøg

Voksne § 125

- Godkendelse af personlige alarmer og pejlesystemer i afgrænset periode

Voksne § 126

- Fastholdelse og føren til andet opholdssted
- Godkendelse af fastholdelse i forbindelse med hygiejnesituationer i afgrænset periode

Voksne § 127

- Fastholdelse for at forhindre borgeren i at forlade boligen

Voksne § 128

- Godkendelse af fastspænding til kørestole etc. i afgrænsede perioder

Indberetning og ansøgning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten sendes til driftsherren, der har myndighedsforpligtelsen i forhold til behandling og afgørelse. Dette uanset om det er en kommune eller Region, der er driftsherre.

Driftsherren har pligt til at orientere handlekommunen om sagerne.

For regionens vedkommende sker det i praksis i forbindelse med den årlige politiske forelæggelse i Region, hvor handlekommunerne får en oversigt over indberetningerne. Indberetninger, der er væsentlige for at handlekommunen kan overholde sin forpligtelse som myndighedsindehaver, vil kommunen få underretning umiddelbart efter episoden.

2.2.8 Den løbende administration af rammeaftalen

Den administrative koordinationsgruppe med repræsentanter for kommunerne og Region Hovedstaden forestår den løbende administration af rammeaftalen.

Den administrative koordinationsgruppe har følgende opgaver:

- opfølgning på rammeaftalen
- iværksættelse af de i rammeaftalen besluttede analyser af den fremtidige efterspørgsel
- administrativ forberedelse af kommende rammeaftale
- andre opgaver, der måtte blive henlagt til koordinationsgruppen

Alle kapacitetsændringer på de i rammeaftalen indeholdte tilbud, som den enkelte driftsherre ønsker at foretage, meddeles til koordinationsgruppen / KKR-sekretariatet og Region Hovedstaden. Koordinationsgruppen / KKR-sekretariatet tager stilling til, om ændringen er af så stor betydning, at den skal politisk behandles eller om den er af mindre betydning og derfor kan håndteres administrativt.

Den administrative koordinationsgruppe udarbejder kommissorier for de besluttede analyser og fokuspunkter, således at udredningsarbejder kan iværksættes umiddelbart efter rammeaftalens vedtagelse og så vidt muligt afsluttes senest 1. april 2009. Kommuner og region stiller den nødvendige arbejdskraft til rådighed for analysearbejdet.

3. Beskrivende del

3.1. Beskrivelse af områderne – anvendt kapacitet og fremtidigt behov

3.1.1. Indledning

Beskrivelsen af områderne bygger på de kommunale redegørelser samt korrigerede og supplerende oplysninger indhentet på dialogmøderne med de enkelte kommuner.

Redegørelserne er udarbejdet med anvendelse af en fælles skabelon udarbejdet i et samarbejde mellem kommunerne og regionen. Det har betydet et væsentligt løft i datakvaliteten.

Udover ovenstående bygger sammenfatningen på direkte dialog med de enkelte kommuner om behovsvurderingen for 2009 og følgende 3 år.

Kommunernes redegørelser har en række indbyggede fejlkilder, som primært vedrører følgende forhold:

1. Betalings- eller handlekommuneperspektiv.

I rammeaftale 2008 blev det besluttet at benytte betalingskommune perspektivet til både efterspørgsel og udbud af pladser vedrørende statusoplysningerne. Der er fortsat enkelte kommuner, som benytter handlekommune perspektivet i forbindelse med efterspørgsel efter pladser. Dette medfører en mindre fejlkilde i data grundlaget.

2. Helårspladser- eller cpr. nr. oplysninger.

Det blev også i forbindelse med rammeaftale 2008 aftalt, at efterspørgsel og udbud af pladser skal opgøres i "helårspladser". På de fleste områder er dette fulgt i data indberetningen. Enkelte steder er der fortsat kommuner der indberetter i "antal hoveder". Dette er særligt udbredt på aflastningsområdet og misbrugsområdet.

3. Forskellig opfattelse af målgrupper og indhold i tilbuddene.

Redegørelserne bygger ikke på en fuldstændig fælles opfattelse af indholdet i de enkelte brugergrupper og en fælles opfattelse af hvilke tilbud, der betjener de enkelte grupper. I konsekvens af dette er flere brugergrupper slået sammen i tabellerne. Det begrænser imidlertid mulighederne for detaljeret at sammenstille kapacitet og efterspørgsel på specificerede brugergrupper. Der er tale om et overgangsproblem, som kan løses med en tættere vejledning til skabelonen for kommende redegørelser.

Disse fejlkilder medfører, at en fuldstændig og nøjagtig afstemning af det tilgrundliggende talmateriale ikke er mulig. De nævnte forhold er drøftet med de enkelte kommuner for at sikre grundlaget for formulering af en konklusion vedrørende kapacitet og forventet efterspørgsel. Disse drøftelser har haft fokus på at afdække, hvorvidt kommunen påtænker at ændre visitationsadfærd, eller at etablere eller ændre tilbud. Herudover er det reelt udækkede kapacitetsbehov afstemt i forhold til de allerede kendte ventelister.

På grundlag af disse drøftelser kan der formuleres en rimelig sikker sammenfatning af kapacitet og efterspørgsel for 2009. Drøftelserne angiver nogle analysefelter for en mere præcis afdækning af den fremtidige udvikling i efterspørgslen. Fejlkilderne er i forhold til rammeaftale 2008 blevet væsentlig reduceret.

Der er i den efterfølgende gennemgang af rammeaftalens områder udarbejdet oversigter, der viser den faktiske efterspørgsel og udbud af pladser i 2007 for de tilbud, hvor der foreligger belægningsindberetninger fra kommunerne fordelt på dag og døgn tilbud på de enkelte områder. Endvidere fremgår det, hvad kommunerne har indmeldt af efterspørgsel og udbud af pladser til rammeaftale 2009 for årene 2009 til 2012.

Enkelte steder vil tallene for 2007 variere i forhold til tallene i kapitel 2. Dette skyldes at:

- der ikke er helt overensstemmelse mellem hvad kommuner har indberettet af pladser til rammeaftale 2007 og hvad de har opgjort i belægningsoversigterne.
- der ikke er indberettet belægning for alle tilbud.

Efterspørgslen er angivet med negative tal for at beregne eventuel over under kapacitet på områderne.

Endvidere er efterspørgslen opdelt i en:

- ”intern efterspørgsel” som er det kommunerne i hovedstadsregionen efterspørger af pladser i hovedstadsregionen
- ”ekstern efterspørgsel” som er det kommunerne uden for hovedstadsregionen efterspørger af pladser i hovedstadsregionen.

I nedenstående omfatter ”tilbud efter § 108” såvel de egentlige tilbud efter § 108, som tilbud oprettet efter lov om almen bolig § 185 b, stk. 4.

3.1.2. Børn og unge med handicap

Tilbuddene til børn og unge omfatter tilbud om specialbørnehave, særlige dag- og klubtilbud til skolesøgende børn og unge, døgntilbud

§ 32 Specialbørnehaver til børn med handicap

Efterspørgsel/Udbud	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	Psykisk udviklingshæmning	0				
Ekstern efterspørgsel Total		0				
Intern efterspørgsel	Autisme	-37	-66	-65	-66	-66
	Nedsat fysisk funktionsevne	-15	-41	-40	-38	-37
	Psykisk udviklingshæmning	-111	-112	-110	-107	-103
Intern efterspørgsel Total		-163	-219	-215	-212	-207
Udbud	Autisme	43	45	45	45	45
	Nedsat fysisk funktionsevne	14	14	14	14	14
	Psykisk udviklingshæmning	117	131	131	131	131
Udbud Total		174	190	190	190	190
Hovedtotal		11	-29	-25	-22	-17
belægningsprocent		93,6%	115,3%	113,2%	111,4%	108,8%

Det fremgår af oversigten, at der i 2009 og frem vil blive efterspurgt mellem 210 og 220 pladser. I hele rammeaftaleperioden udbydes der 190 pladser. Dette peger på manglende kapacitet på området. Billede ændres hvis man ser på den faktiske belægning i 2007. Her blev udbudt 174 pladser, hvilket er 11 pladser mere end der blev efterspurgt. Dette svarer til en belægningsprocent på området på 93,6 pct.

I rammeaftale 2007 blev der udbudt 172 pladser. Forskellen på de 2 plader i forhold til den indmeldte belægningen skyldes at enkelte tilbud har ændret pladstallet i forhold til det til rammeaftale 2007 indmeldte pladstal.

Enkelte kommuner melder om ledige pladser på området i 2008.

Der er 19 personer på venteliste, hvoraf 15 forventes at få plads i løbet af 2008.

Overordnet vurderes det, at der er tendens til overkapacitet på området.

§ 36 Klubtilbud

Efterspørgsel/Udbud	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Intern efterspørgsel	Autisme	-26				
	Ingen specifik målgruppe		-142	-142	-143	-144
	Psykisk udviklingshæmning	-100				
Intern efterspørgsel Total		-126	-142	-142	-143	-144
Udbud	Autisme	25	25	25	25	25
	Ingen specifik målgruppe		104	104	104	104
	Psykisk udviklingshæmning	136	120	120	120	120
Udbud Total		161	249	249	249	249
Hovedtotal		35	107	107	106	105
Belægningsprocent		78,3%	57,0%	57,0%	57,4%	57,8%

Der efterspørges omkring 142 pladser i årene 2009 og frem. Der udbydes knapt 250 pladser i alle årene. Dette giver en overkapacitet på godt 100 pladser.

I rammeaftale 2007 var der indmeldt 189 pladser på området. Heraf er der til dette års rammeaftale indmeldt belægning for 161 af pladserne. Det fremgår af ovenstående oversigt, at for de pladser hvorpå der er indmeldt belægning, har der været en overkapacitet på 36 pladser svarende til en belægningsprocent på knapt 79 pct.

Der er 4 personer på venteliste til området, hvoraf 3 forventes at få plads i løbet af 2008.

Umiddelbart ser det ud til, at der er en overkapacitet på området, hvilket den lave belægning i 2007 også indikerer.

§ 67 stk.2 Døgntilbud til børn og unge med handicap

Efterspørgsel/Udbud	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	Psykisk udviklingshæmning	-1	-1	-1	-1	-1
Ekstern efterspørgsel Total		-1	-1	-1	-1	-1
Intern efterspørgsel	Autisme	0	-52	-52	-52	-53
	Nedsat fysisk funktionsevne		-13	-15	-16	-16
	Psykisk udviklingshæmning	-100	-59	-59	-59	-56
Intern efterspørgsel Total		-100	-124	-126	-127	-124
Udbud	Autisme	0	20	20	20	20
	Psykisk udviklingshæmning	101	120	120	120	120
Udbud Total		101	140	140	140	140
Hovedtotal		0	16	13	12	15
belægningsprocent		99,6%	88,9%	90,9%	91,5%	89,3%

Døgntilbuddene omfatter de permanente døgninstitutioner til børn og unge med handicap. Der efterspørges ca. 125 pladser pr år fra 2009 og frem. Der udbydes 140 pladser. Der er således tale om en overkapacitet på ca. 15 pladser på området.

I rammeaftale 2007 var der indmeldt 132 pladser på området. Heraf er der til dette års rammeaftale indmeldt belægning for 101 af pladserne. Det fremgår af ovenstående oversigt, at for de pladser hvorpå der er indmeldt belægning, har der været fuld belægning, svarende til en belægningsprocent på lige under 100 pct.

Der er 36 på venteliste, hvoraf 26 forventes at få plads i løbet af 2008.

Umiddelbart ser det ud til, at der balance mellem udbud og efterspørgsel.

De permanente døgninstitutioner til børn og unge dækker op til 18 år. I henhold til den sociale lovgivning kan opholdet udstrækkes til det 23. år. På døgninstitutioner i hovedstads regionen, der drives efter børne- og ungebestemmelserne, bor ca. 32 personer med handicap eller sindslidelse over 18 år. De fleste har også, ud fra en pædagogisk vurdering, behov for et botilbud for voksne

omfattet af rammeaftalen. Fortsat ophold på børneinstitution er problematisk såvel i forhold til indholdet af tilbuddet, som i relation til den enkelte persons økonomiske forsørgelsesgrundlag.

Grunden til at de pågældende fortsat bor på en børne- og ungeinstitution er mangel på relevant voksertilbud. Giver de unge et relevant voksertilbud ved 18-års alderen vurderes døgnkapaciteten på børne- og ungeområdet at overstige behovet for permanent døgnplacering.

Selv om den totale døgninstitutionskapacitet vurderes til at være i balance peger kommunernes redegørelser på at der er for mange pladser til den brede målgruppe af psykisk udviklingshæmmede og for få specialiserede pladser inden for autismespektret. Der er således brug for at få vurderet det pædagogiske indhold og anvendelse af tilbuddene.

§ 62 stk. 2 Aflastning til børn og unge med handicap

Efterspørgsel/Udbud	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	Psykisk udviklingshæmning	0				
Ekstern efterspørgsel Total		0				
Intern efterspørgsel	Autisme		-30	-30	-30	-29
	Nedsat fysisk funktionsevne		-27	-26	-26	-26
	Psykisk udviklingshæmning	-43	-80	-80	-79	-81
	Sindslidelse		-2	-2	-2	-2
Intern efterspørgsel Total		-43	-139	-138	-136	-138
Udbud	Autisme	0	7	7	7	7
	Nedsat fysisk funktionsevne		1	1	1	1
	Psykisk udviklingshæmning	46	89	89	89	89
Udbud Total		46	97	97	97	97
Hovedtotal		3	-42	-41	-39	-41
belægningsprocent		93,5%	143,1%	142,3%	140,5%	142,2%

I sidste rammeaftale var der flere kommuner som havde opgjort forbruget som "antal hoveder". Dette problem er reduceret i denne rammeaftale.

Det fremgår af ovenstående tabel, at der med denne rammeaftale er indmeldt belægning for 46 pladser i 2007. Med en efterspørgsel på 43 pladser giver dette en belægningsprocent på 93,5%.

Der efterspørges i rammeaftale 2009 og knapt 140 helårspladser. Dette skal sammenstilles med et udbud på 97 pladser. Dette peger på en manglende kapacitet på området. Særligt inden for autisme området og brugere med nedsat funktionsevne er der kapacitetsmangel.

Dette svarer også til de meldinger som kommunerne har givet i dialogrunden, hvor der generelt er efterlyst flere pladser og navnlig flere pladser til børn og unge inden for autismespektret. Det underbygges af, at der står 96 børn og unge på venteliste, heraf 25 inden for målgruppen "autisme". Det forventes, at 51 af de indmeldte til ventelisten vil få en plads i løbet af 2008.

Der er imidlertid stor variation i vurderingen af ventelistens størrelse. Tilbuddene angiver, at der er en venteliste på 15 personer.

3.1.3. Sikrede døgninstitutioner

§ 67 stk. 3 Sikrede døgninstitutioner til børn og unge

Efterspørgsel/Udbud	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	-16	-11	-11	-11	-11
Intern efterspørgsel	-25	-39	-38	-39	-39
Udbud	42	42	42	42	42
Hovedtotal	1	-8	-7	-8	-8
Belægningsprocent	97,5%	118,3%	115,9%	118,3%	118,3%

Meldingerne fra kommunerunden har været, at der er stor usikkerhed omkring behovet for pladser. Dette skyldes, at de fleste kommuner kun benytter 0-1 fuldtidsplads om året.

Flere kommuner har også meldt, at det kan være vanskeligt at få en plads når behovet opstår.

Det fremgår af ovenstående tabel, at der i årene 2009 og frem efterspørges ca. 8 pladser mere end der udbydes.

Der har i 2007 været en belægningsprocent på 97,5 % på de sikrede afdelinger i regionen. Dette dækker over Sønderbro i Københavns Kommune har haft en belægning på godt 100 %, hvilket ifølge kommunen skyldes uroligheder omkring ungdomshuset. Sølager, der drives af regionen, har i 2007 haft en belægning på 92,8 %.

Som nævnt i kapitel 2 har Danske Regioner med udgangspunkt i indrapportering om anvendelse af de sikrede afdelinger rundt i landet, vurderet det fremtidige behov for sikrede pladser. Ud fra belægning og anvendelse af de sikrede afdelinger vurderes der på landsplan behov for 10 ekstra pladser.

Der pågår forhandlinger om forøgelse af kapaciteten på landsplan. Det forventes på nuværende tidspunkt, at der fremadrettet vil blive udbudt 2 nye pladser i regionen.

Der er ikke registreret venteliste på området, idet der skal findes plads til alle brugere der skal anbringes.

3.1.4. Børn og unge med sindslidelse

Tilbuddene børn og unge med sindslidelse omfatter døgntilbud.

§ 67 stk. 2 Børn og unge med sindslidende

Udbud efterspørgsel	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	-4	-4	-4	-4	-4
Intern efterspørgsel	-55	-23	-21	-19	-19
Udbud	58	67	67	67	67
Hovedtotal	-1	40	42	44	44
Belægningsprocent	101,9%	40,7%	37,5%	34,8%	33,7%

På samtlige pladser som var indmeldt til rammeaftale 2007 på området er der også belægningsindberetning for 2007. Det fremgår af ovenstående oversigt, at der i 2007 har været udbudt 58 pladser og efterspurgt 59 pladser. Dette giver en belægningsprocent på området på 101,9 %.

Udviklingen for pladstallet fra 2007 til 2009 skyldes, at Ishøj/Vallensbæk har opdelt tilbuddet Thorshøjgård til henholdsvis sindslidende og psykisk udviklingshæmmede. Dette har betydet, at 6 pladser er flyttet over til målgruppen "sindslidelse". Der er ikke indberettet belægning for Thorshøjgård for 2007.

I rammeaftale 2009 er der kun indmeldt en efterspørgsel på mellem 23 og 27 pladser i 2009 og frem. Dette er ca. 40 pladser mindre end der udbydes. Dette tilskrives usikkerhed omkring gruppering af brugere i grupperne autisme/handicap/sindslidende.

Der er 3 børn på venteliste, hvoraf 2 forventes at få plads i løbet af 2008.

Med udgangspunkt i den høje belægning for 2007 vurderes det, at der er en rimelig balance mellem udbud og efterspørgsel.

3.1.5 Undervisning til børn og unge

Undervisningstilbud er primært intern undervisning i tilknytning til døgntilbud for børn og unge.

§ 20 Undervisning

Efterspørgsel/Udbud	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	-3	-4	-3	-3	-3
Intern efterspørgsel	-73	-63	-61	-64	-62
Udbud	69	83	83	83	83
Hovedtotal	-7	16	19	16	18
Belægningsprocent	110,5%	80,7%	77,1%	80,7%	78,3%

Oversigten viser, at der er i 2007 har været en meget høj belægning på de tilbud, som har indmeldt belægningsstatistik. I rammeaftale 2009 og frem er der en overkapacitet af pladser på 16-19 pladser.

Derfor vurderes det, primært på grundlag af 2007 tallene, at efterspørgslen vil være lidt større end kapaciteten.

3.1.6. Voksne med handicap

Tilbuddene til voksne med handicap omfatter dagtilbud i form af beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud samt døgntilbud.

Dagtilbud

Dagtilbudsområdet er kendetegnet ved at mange af brugerne ikke har en "fuldtidsplads". Hertil kommer en noget større udskiftning end på døgnområdet. Disse forhold gør det vanskeligt for kommunerne at indberette den præcise efterspørgsel efter regnet som helårspladser. Hertil kommer, at nogle tilbud ændrer status fra at være "beskyttet beskæftigelse" i 2007 til at blive "aktivitets og samværstilbud" i 2008.

§ 103 Beskyttet beskæftigelse til voksne med handicap

Efterspørgsel/Udbud	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	-34	-29	-29	-29	-29
	Psykisk udviklingshæmning	-11	-18	-18	-18	-18
Ekstern efterspørgsel Total		-45	-47	-47	-47	-47
Intern efterspørgsel	Autisme	-6	-67	-68	-69	-68
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	-201	-84	-84	-84	-84
	Psykisk udviklingshæmning	-690	-1.176	-1.171	-1.173	-1.174
Intern efterspørgsel Total		-898	-1.326	-1.323	-1.326	-1.326
Udbud	Autisme	10				
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	248	62	62	62	62
	Psykisk udviklingshæmning	685	908	908	908	908
Udbud Total		943	970	970	970	970
Hovedtotal		0	-403	-400	-403	-403
Belægningsprocent		100,0%	141,6%	141,3%	141,6%	141,6%

Tabellen viser, at der i rammeaftale 2009 efterspørges godt 400 pladser mere end der udbydes.

Belægningsprocenten i 2007 for de tilbud, som har indsendt data, er på 100 %. Årsagen til at pladstallet i 2007 her er noget højere end i kap 2 skyldes primært, at København har indberettet belægning for deres tilbud for beskyttet beskæftigelse og at disse ikke var med i rammeaftale 2007.

Der står 14 på venteliste til området, hvoraf 6 forventes at få plads i løbet af 2008.

Der vurderes med udgangspunkt i belægningsprocenten for 2007 og usikkerheden om omregningen af personer til helårspladser, at der er balance på området.

§ 104 Aktivitet og samværstilbud til voksne med handicap

efterspørgsel/Udbud	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	Autisme	-2	-2	-2	-2	-2
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjer- nesk.	-27	-4	-4	-4	-4
	Psykisk udviklingshæmning	-28	-49	-49	-49	-49
Ekstern efterspørgsel Total		-57	-55	-55	-55	-55
Intern efterspørgsel	Autisme	-124	-105	-107	-109	-109
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjer- nesk.	-386	-158	-159	-159	-159
	Psykisk udviklingshæmning	-1.124	-1.298	-1.298	-1.301	-1.306
Intern efterspørgsel Total		-1.633	-1.561	-1.563	-1.568	-1.573
Udbud	Autisme	124	162	162	162	162
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjer- nesk.	393	262	262	262	262
	Psykisk udviklingshæmning	1.150	1.610	1.610	1.610	1.610
Udbud Total		1.667	2.034	2.034	2.034	2.034
Hovedtotal		-23	418	416	411	406
Belægningsprocent		101,4%	79,4%	79,6%	79,8%	80,0%

I rammeaftale perioden 2009 til 2012 viser ovenstående tabel, at der er en overkapacitet på godt 400 pladser.

Dette skal ses i forhold til 2007 hvor belægningsstatistikken viser, at en underkapacitet kapacitet på 23 pladser svarende til en belægningsprocent på 95,8 %

Det skal også bemærkes, at overkapacitet på § 104 aktivitets- og samværs området i rammeaftale 2009 og årene frem stort set modsvarer underkapaciteten på § 103 beskyttet beskæftigelses-området.

Der står 58 personer på venteliste til området, heraf forventes 29 personer at få en plads i løbet af 2008.

Med udgangspunkt i belægningen for 2007 vurderes det, at der i 2009 og frem generelt vil være balance på området.

§ 107 Pladser til midlertidigt ophold for voksne handicappede

Udbud efterspørgsel	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes.	-1	-3	-3	-3	-3
	Psykisk udviklingshæmning	-3	-2	-2	-2	-2
Ekstern efterspørgsel Total		-5	-5	-5	-5	-5
Intern efterspørgsel	Autisme		-29	-32	-33	-33
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes.	-3	-329	-329	-330	-330
	Psykisk udviklingshæmning	-323	-370	-372	-375	-371
Intern efterspørgsel Total		-326	-728	-733	-738	-734
Udbud	nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes.	6	3	3	3	3
	Psykisk udviklingshæmning	335	399	399	403	398
Udbud Total		341	402	402	406	401
Hovedtotal		10	-331	-336	-337	-338
belægningsprocent		97,1%	182,2%	183,5%	183,0%	184,3%

Der er i rammeaftale perioden en efterspørgsel på ca. 740 pladser. Med et udbud på omkring 400 pladser giver dette en underkapacitet på området på ca. 340 pladser. Det fremgår endvidere af overstående tabel, at det særligt er efterspørgsel efter pladser til personer med nedsat fysisk funktionsevne/senhjerneskedede, der bevirker underkapaciteten på området.

Dette skal ses i forhold til den indberettede belægningen i 2007, der var på 97,1 % på området. Det fremgår også af 2007 tallene, at det særligt er pladser til psykisk udviklingshæmmede, der er blevet benyttet og udbudt.

Der er 81 på venteliste til et midlertidig tilbud, heraf forventes 20 at få en plads i 2008.

Med udgangspunkt i de mange på venteliste og den forholdsvis høje belægningsprocent vurderes det, at kapaciteten på området ikke er tilstrækkelig.

§ 108 Længere varende botilbud til voksne med handicap

Udbud efterspørgsel	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	Autisme	-2	-2	-2	-2	-2
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjer- nesk.	-84	-81	-81	-81	-79
	Psykisk udviklingshæmning	-32	-42	-42	-42	-42
Ekstern efterspørgsel Total		-118	-125	-125	-125	-123
Intern efterspørgsel	Autisme	-151	-114	-121	-126	-129
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjer- nesk.	-456	-197	-197	-202	-205
	Psykisk udviklingshæmning	-1.147	-1.175	-1.180	-1.187	-1.188
Intern efterspørgsel Total		-1.754	-1.487	-1.499	-1.516	-1.523
Udbud	Autisme	145	180	180	180	180
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjer- nesk.	546	753	754	757	757
	Psykisk udviklingshæmning	1.214	1.545	1.545	1.545	1.522
Udbud Total		1.905	2.478	2.479	2.482	2.459
Hovedtotal		33	866	855	842	813
belægningsprocent		98,3%	65,0%	65,5%	66,1%	66,9%

I denne oversigt er medtaget såvel de egentlige tilbud efter § 108, som tilbud oprettet efter almen boligloven.

Der er en efterspørgsel på mellem ca. 1.550 og 1.600 pladser i rammeaftale perioden 2009-2012. Dette skal ses i forhold til et udbud af pladser på knap 2.500 pladser i perioden. Der er tilsyneladende en overkapacitet på godt 800 pladser.

Det skal her bemærkes, at manglen på kapacitet på § 107 botilbud til midlertidigt ophold mere end opvejes af overkapaciteten på § 108 længere varende botilbud.

De indberettede tilbud til belægningsstatistikken viser en belægningsprocent i 2007 på 98,3 % for området.

Det fremgår også af 2007 tallene, at efterspørgslen efter pladser til nedsat fysisk funktionsevne/ senhjerneskadede er godt 250 pladser højere end i rammeaftale perioden. Dette er det modsatte billede af situationen under § 107 området, hvilket tyder på manglende konsistens i benyttelsen af paragrafferne.

I tiden før strukturreformen var hovedreglen, at det var kommunerne der var driftsherre for § 107 tilbud og amterne der drev § 108 tilbud. Denne opdeling er ikke aktuel længere, idet der nu bør fokuseres på indholdet på et givet døgntilbud. Er sigtet med tilbuddet at borgerne efter endt behandling skal kunne udsluses til mindre behandlingskrævende tilbud som bofællesskaber eller lignede bør det drives efter § 107. Er der tale om tilbud af mere blivende bolig bør det drives og tilrettelægges efter intentionerne i § 108 tilbud.

Kommunerne har indberettet 280 personer til venteliste på området, hvoraf 178 udgøres af personer med behov for tilbud til psykisk udviklingshæmmede. Af de 280 personer på venteliste, forventes 40 at få plads i løbet af 2008.

Trods de mange på venteliste og den høje belægningsprocent i 2007 vurderes det, med udgangspunkt i den konstaterede overkapacitet i rammeaftaleperioden på § 107-området, at der er balance i mellem udbud og efterspørgsel. Efterspørgselsudviklingen bør dog følges.

3.1.7 Voksne – aflastning

§107 Aflastning tilbud til voksne

Efterspørgsel/Udbud	Målgruppe	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.		-1	-1	-1	-1
	Psykisk udviklingshæmning	0				
Ekstern efterspørgsel Total		0	-1	-1	-1	-1
Intern efterspørgsel	Autisme		-10	-10	-11	-12
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	0	-6	-6	-6	-6
	Psykisk udviklingshæmning	-27	-41	-41	-41	-41
	Sindslidelse		-2	-2	-2	-2
Intern efterspørgsel Total		-27	-59	-59	-61	-62
Udbud	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	2	9	9	9	9
	Psykisk udviklingshæmning	30	35	35	35	35
Udbud Total		32	44	44	44	44
Hovedtotal		5	-16	-16	-18	-19
Belægningsprocent		83,9%	136,4%	136,7%	140,1%	142,4%

Som for aflastningsområdet for børn, vurderes det også på voksen området, at pladstal indberetningerne på efterspørgselssiden er mere retvisende i rammeaftale 2009 end tidligere år.

Af ovenstående tabel fremgår det, at der i rammeaftale perioden er manglende pladskapacitet på 16-19 pladser. Særligt er det efterspørgslen efter autismepladser, som ikke er tilgodeset. Dette er meget i tråd med meldingerne fra dialogmøderne med kommunerne.

2007 belægningsindberetningerne viser en belægningsprocent på 83,9%. En lavere belægningsprocent er kendetegnede for aflastningsområde, da der typisk er en overefterspørgsel efter pladser i weekend og ferie-helligdage.

Der er imidlertid stor variation i vurderingen af ventelistens størrelse. Kommunerne angiver en venteliste på ca. 6 helårspladser. Tilbuddene angiver at der ingen venteliste er.

3.1.8 Voksne med sindslidelser

Tilbuddene til sindslidende omfatter dagtilbud i form af beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud samt døgntilbud og bostøtte.

§ 103 Beskyttet beskæftigelse for voksne med sindslidelse

Udbud efterspørgsel	2007	2009	2010	2011
Ekstern efterspørgsel	-1	-2	-2	-2
Intern efterspørgsel	-180	-238	-239	-240
Udbud	235	273	273	273
Hovedtotal	54	33	32	31
Belægningsprocent	77,0%	87,9%	88,2%	88,6%

Der er stort set ingen ændringer i efterspørgsel og udbud af pladser på området beskyttet beskæftigelse i årene 2009-2012. Således efterspørges der ca. 240 pladser og der udbydes 273 pladser. Dette peger på en overkapacitet på området i størrelsesordenen godt 30 pladser.

Den konstaterede lave belægning på området i 2007 skyldes primært belægningen på de københavnske tilbud. Holdes disse tilbud uden for beregningerne er belægningen på området 98,0 %.

Det vurderes, at der balance på området.

§ 104 Aktivitet og samværstilbud for voksne med sindslidelse

Efterspørgsel/Udbud	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	-2	-2	-2	-2	-2
Intern efterspørgsel	-200	-3.337	-3.337	-3.337	-3.337
Udbud	211	3.502	3.502	3.502	3.502
Hovedtotal	10	164	164	163	163
Belægningsprocent	95,3%	95,3%	95,3%	95,3%	95,3%

På aktivitets- og samværstilbudsområdet er der ingen ændring over årene rammeaftaleperioden i efterspørgsel og udbud af pladser. Derimod kan der konstateres en divergens mellem udbud og efterspørgsel på godt 160 pladser i overudbud.

Belægningsstatistikken viser, at der i 2007 har været en belægning på 95,3%

Stigning i pladstallet fra 2007 til 2009 skyldes, at Københavns Kommune i 2008 og frem indmeldt 3.000 pladser på området, som indtil videre alle benyttes af borgere fra Københavns Kommune.

§ 107 Botilbud til midlertidigt ophold for voksne med sindslidelse

Efterspørgsel/Udbud	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	-2	-3	-3	-3	-3
Intern efterspørgsel	-157	-324	-326	-329	-327
Udbud	177	220	220	220	220
Hovedtotal	18	-107	-109	-112	-110
Belægningsprocent	89,9%	148,4%	149,5%	150,7%	150,0%

Belægningen har for de tilbud, hvor der foreligger indberetning i 2007, været på knapt 90 %.

Kommunernes indberetninger til rammeaftale 2009 viser i midlertidigt en manglende kapacitet på området i størrelsesordenen 100 pladser. Sammenholdes dette med ventelisteindberetningerne, som viser at der er 102 på venteliste, hvoraf kun 28 forventes løst i 2008, vurderes det, at der er en væsentlig underkapacitet på området. Dette er også i overensstemmelse med, hvad der blev oplyst på dialogmøderne med kommunerne.

§ 108 Længerevarende botilbud til voksne med sindslidelse

Efterspørgsel/Udbud	2007	2009	2010	2011	2012
Ekstern efterspørgsel	-33	-30	-30	-30	-30
Intern efterspørgsel	-1.214	-1.303	-1.316	-1.316	-1.316
Udbud	1.336	1.364	1.356	1.356	1.356
Hovedtotal	89	31	10	10	10
Belægningsprocent	93,3%	97,7%	99,3%	99,3%	99,3%

Indberetningerne til rammeaftale 2009 tegner et billede af pæn balance mellem udbud og efterspørgsel. Sammenholdt med den indberettede belægning for 2007 på 93,1% opretholdes denne vurdering. Dette harmonerer imidlertid ikke med venteliste indberetningen hvor 150 personer står på venteliste og kun 8 personer forventes at få plads i løbet af 2008.

3.1.9. Misbrug, forsorgshjem og krisecentre

Misbrugsindsatsen omfatter her alene den sociale indsats efter lov om social service. Forsorgshjem omfatter indsatsen over for hjemløse. Krisecentre omfatter kvinder, der har været udsat for vold eller trusler om vold og tvang.

Tilbuddene på disse områder har hidtil været drevet af amterne, og brugerne var kun i begrænset omfang kendt i det kommunale sociale servicesystem. Endvidere er området kendetegnet af principper, som er fremmed for andre dele af den sociale indsats

- ret for borgeren til selv at møde op på tilbuddet
- ret til anonymitet for så vidt angår alkoholbehandling
- behandlingsgaranti
- tilbuddene har selv haft visitationsretten.

Der foreligger således alene sikre oplysninger om kapaciteten og kommunernes hidtidige forbrug på stofmisbrugsområdet.

Kommunernes behovsindmeldinger er derfor fortsat behæftet med væsentlig usikkerhed, da de enkelte kommuner endnu ikke kan vurdere deres fremtidige forbrug.

Det foreslås, at den eksisterende kapacitet videreføres i 2009. Der er behov for en fortsat indsats for at få skabt overblik over den fremtidige behovsvurdering.

§ 110 Forsorgshjem

Efterspørgsel/Udbud	Udbud efterspørgsel	2007	2009	2010	2011	2012
§ 110	Ekstern efterspørgsel	-39	-7	-7	-7	-7
	Intern efterspørgsel	-744	-737	-687	-688	-685
	Udbud	805	775	775	775	779
§ 110 Total		22	31	81	80	87
Hovedtotal		22	31	81	80	87
Belægningsprocent		97,2%	96,0%	89,6%	89,7%	88,9%

Der kan for 2007 konstateres en høj udnyttelse af forsorgshjemmene i hovedstadsregionen.

Indberetningerne til rammeaftale 2009 tyder imidlertid på faldende efterspørgsel efter pladser på området. Dette er i tråd med, at flere kommuner under dialogmøde runde har givet udtryk for en bevist strategi til nedbringelse af efterspørgslen på området. Området bør derfor følges nøje med henblik på løbende kapacitetstilpasning.

§ 109 Krisecentre

Efterspørgsel/Udbud		2007	2009	2010	2011	2012
§ 109	Ekstern efterspørgsel	-14	-2	-2	-2	-2
	Intern efterspørgsel	-221	-264	-264	-264	-262
	Udbud	243	282	282	282	282
§ 109 Total		7	15	15	15	17
Hovedtotal		7	15	15	15	17
Belægningsprocent		97,1%	94,6%	94,6%	94,6%	93,8%

Ovenstående tabel viser en stabil forhold mellem udbud og efterspørgsel i rammeaftale periode på krisecenter området. Umiddelbart ser det ud til en vis overkapacitet på området, men her skal der tages højde for den store udskiftning blandt brugere over året.

Med udgangspunkt i 2007 belægningsen vurderes det, at der er balance på området

3.1.10. Specialundervisning

Tilbuddene omfatter specialundervisning for:

- voksne med generelle funktionsnedsættelser, herunder den særlige ungdomsuddannelse som overbygning på specialundervisningen til skolebørn,
- voksne med specifikke funktionsnedsættelser, herunder værkstedsundervisning,
- sindslidelser og erhvervede hjerneskader / sen-hjerneskader, samt
- specialundervisning til høre-, syns- og talehandicappede/kommunikationscentre.

Undervisningen har hidtil været udbudt og finansieret af amterne efter det konkrete undervisningsbehov, der har kunnet konstateres. Undervisningsinstitutionerne har typisk selv stået for visitation ud fra de landsdækkende regler og lokalt fastsatte supplerende prioriteringer. Dette har været naturligt og praktisk, idet en meget stor del af undervisningen målt i forhold til antallet af involverede borgere har et meget kort forløb på mellem 1-3 lektioner. Undervisningen her har typisk karakter af rådgivning og instruktion. For de egentlige undervisningsforløb sker visitationen i samspil mellem kommune og undervisningssted.

Kommunernes behovsvurderinger er præget af, at der endnu ikke er tilstrækkeligt kendskab til området og statistikken på området er ikke færdigudviklet, så den svarer til kommunernes planlægningsbehov.

Det foreslås derfor, at kapaciteten som udgangspunkt videreføres i 2009, og der udvikles hensigtsmæssige visitations- og rapporteringssystemer, der afvejer borgernes behov for ubureaukratisk adgang til de korte undervisningsforløb og hensynet til kommunernes behov for økonomistyring. Forslag til visitationsmodel er nærmere beskrevet i kapitel 2.2.7. Der bør sættes fokus på målsætninger, kvalitetskriterier og principper for evaluering som grundlag for samarbejdet på området.

Der er dog vigende tendens i efterspørgsel efter en række ydelser fra kommunikationscentrene. . Det gælder THI, hvor overgangen fra abonnementsfinansiering til takst finansiering har betydet en markant nedgang efter ydelser på børneområdet og stor usikkerhed for øvrige ydelser. THI og Region Hovedstaden - Handicap følger udviklingen tæt for at få et mere præcist bud på den forventede efterspørgsel og på baggrund heraf vil kapaciteten hurtigst muligt blive tilpasset.

Efterspørgsel på hele området bør følges tæt med henblik på gennemførelse af de fornødne kapacitetstilpasninger hurtigst muligt.

3.1.11. Hjælpemiddelcentraler

Rødovre Kommune driver Hjælpemiddelcentral, hvis ydelser hidtil er stillet til rådighed for kommunerne i det tidligere Københavns Amt. Som led i udarbejdelsen af forslag til Rammeaftale 2009 har Rødovre Kommune bedt samtlige kommuner om tilbagemelding om deres fremtidige brug af Hjælpemiddelcentralen. Kommunernes svar i forbindelse med de kommunale redegørelser giver ikke et præcist billede af den fremtidige efterspørgsel og dermed grundlag for dimensionering af virksomheden.

Rødovre Kommune vil primo september 2008 udsende aftaler til samtlige 29 kommuner i Hovedstadsregionen med vilkår for den fremtidige brug. Skabes der ikke sikkerhed for den fremtidige brug og indtægtsgrundlag kan det blive nødvendigt at tage skridt til at lukke Hjælpemiddelcentralen.

Rødovre Kommune tager forbehold for aftalens afsnit 1.5.7 om varsling af ændring af tilbud for så vidt angår Hjælpemiddelcentralen.

3.2 Venteliste og udækkede behov

Oversigt over kommunernes indberetning til venteliste pr 1. januar 2008

Oversigt over kommunernes indberetning af venteliste pr. 1. januar 2008

Børn/voksne	Område 2	§	Område	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008
Børn	Handicap	§ 32	Særlige dagtilbud	36	19	15
		§ 36	Klubtilbud	13	4	3
		§ 67, stk 2	Aflastning	66	96	51
			Døgntilbud til børn og unge	47	36	26
	Handicap Total			162	155	95
	Sikrede pladser	§ 67, stk 3	Sikrede afdelinger			
	Sikrede pladser Total					
	Sindslidelse	§ 67, stk 2	Døgntilbud til børn og unge	2	3	2
	Sindslidelse Total			2	3	2
	Voksne	Handicap	§ 103	Beskyttet beskæftigelse	24	14
§ 104			Aktivitets- og samværstilbud	45	58	29
§ 107			Aflastning	20	6	1
			Midlertidige botilbud	65	81	20
§ 108			Længerevarende botilbud	243	280	40
Handicap Total			397	439	96	
Sindslidelse		§ 103	Beskyttet beskæftigelse	0	1	0
		§ 104	Aktivitets- og samværstilbud	0	2	2
		§ 107	Aflastning	5	4	0
			Midlertidige botilbud	104	102	28
		§ 108	Længerevarende botilbud	164	150	8
Sindslidelse Total			273	259	38	
Misbrug		§ 107	Midlertidige botilbud			
		§ 141	Alkoholmisbrug	1	10	10
		§ 101	Stofmisbrug	0	2	2
Misbrug Total			1	12	12	
Voldsramte kvinder		§ 109	Voldsramte kvinder	1	0	0
Voldsramte kvinder Total			1	0	0	

Oversigten omfatter 24 kommuner inkl. Københavns kommune.

Det er vurderingen, at ventelisten på dagområdet for børn med handicap er faldet siden 2007. Ventelisten til døgntilbud er ligeledes faldet, hvorimod venteliste på aflastningsområdet er steget med 30 personer.

På voksen handicapområdet er sket en mindre stigning i ventelisterne. Primært på længevarende botilbudsområdet. For voksne med sindslidelse er der sket et mindre fald i ventelisten. Som følge af overgangen fra børne- og ungetilbud til voksentilbud, må der i de kommende år forventes øget efterspørgsel efter botilbud til voksne.

I bilag 3 fremgår ovenstående venteliste fordelt på kommuner samt venteliste for de enkelte tilbud.

3.2.1 Udækkede behov som følge af udvikling i brugerantal

Som følge af udskrivning fra specialundervisning for unge (efter lov om specialundervisning for voksne) til voksentilbud og overgangen fra børne- og ungetilbud til voksentilbud, må der i de kommende år forventes øget efterspørgsel efter tilbud. Der foreslås derfor i den fremadrettede perspektivdel gennemført et antal analyser for at konkretisere denne udvikling, herunder vurdere, om der er områder, hvor kapacitetsbehovet til gengæld kan forventes reduceret.

3.3 Indholdskrav til tilbuddene

I redegørelserne indgår kommunernes indholdskrav til tilbuddene. Nedenstående er sammendrag af de kommentarer kommunerne har angivet i deres redegørelser.

Børn og unge

Tilbuddene skal sikre, at børnene har en socialt velfungerende dagligdag så tæt på et normalt barne/ungdomsliv som muligt. Målet er, at det skal føre til at brugerne bliver i stand til at leve et selvstændigt voksenliv med mindst mulig støtte, og med mulighed for uddannelse/beskæftigelse der matcher den enkeltes ressourcer og ønsker.

Børn og unge med autisme

Kommunernes målsætning for børn med autisme er at sikre dem en tryk hverdag der giver mulighed for en udvikling, der tager afsæt i det enkelte barns ressourcer og kompetencer. Målet er sammenhæng og helhed i barnets / den unges hverdag med stabile og tydelige rammer.

Børn og unge med nedsat fysisk funktionsevne

Enkelte kommuner peger på at der mangler døgntilbud og aflastning til gruppen af børn og unge med massive fysiske handicap.

Børn og unge med psykisk udviklingshæmning

Tilbud til målgruppen skal være specialiserede, således at de kan behandle og håndtere børnenes ofte komplekse og individuelle problematikker. Tilbuddene bør være tværfaglige og inkludere socialpædagogisk bistand, sundhedsfaglig ekspertise og andre specialydelser i tæt samarbejde med forældrene.

Børn og unge med sindslidelse

Kommunerne angiver, at forældrene i så høj grad som muligt skal inddrages i arbejdet med det enkelte barn.

Voksne med handicap

Der er generelt fokus på bruger- og pårørendeinddragelse i kommunerne. Der er bruger- og pårørenderåd i en del af kommunerne, som mere eller mindre direkte har indflydelse på tilbuddenes drift. Flere kommuner svarer, at der er vedtaget målsætninger om øget bruger- eller pårørendeindflydelse i kommunen.

Voksne med sindslidelser

En del kommuner betoner, at arbejdet med voksne med sindslidelser skal tage udgangspunkt i borgerens nuværende kompetencer og potentialer. Ligeledes betoner flere kommuner, at indsatsen skal være målrettet og på et fagligt højt niveau.

En enkelt kommune efterspørger et mere alsidigt udbud af dagtilbud, blandt andet til borgere med dobbeltdiagnoser. En anden kommune angiver, at der skal etableres en koordinering i forhold til de vanskeligst placerbare borgere, da alternativet kan være, at kommunerne må etablere alt for dyre enkeltmandsprojekter.

Hjemløse

Tilbuddene skal skabe trygge forhold, så den enkelte kan restituere sig og vende tilbage til så normal en tilværelse som muligt. Tilbuddene skal skabe regelmæssighed, forplejning, fysisk genoptræning, og klarhed over borgerens økonomiske situation. Herudover skal der sikres en sammenhæng og en gennemskuelig og faglig overgang mellem de forskellige behandlingstilbud.

Der opleves et stigende behov for pladser geografisk tæt på kommunen. Der er et ønske om et tættere samarbejde med tilbuddene for at sikre, at kommunen ved at borgeren har ophold på stedet sådan, at der kan laves tiltag i kommunen, der imødekommer borgerens behov.

Der er behov for en aftale om, at forsorgshjemmene er forpligtede til at informere betalingskommunen snarest efter indskrivningen, så der kan indledes et samarbejde om udformning af handleplan og udslusning.

Misbrug – Dag- og døgntilbud samt ambulant behandling

Kommunerne forventer, at der udarbejdes individuelle behandlingsplaner. Herudover skal der være mulighed for lægelig behandling, terapeutiske samtaler og antabusbehandling. I udredningsfasen skal behandlingstilbuddet efterstræbe, at afdække eventuelle andre problematikker der kan følge med et alkoholmisbrug.

Stofmisbrugsbehandling indebærer en psykosocialt baseret behandlingsindsats i samarbejde med brugeren. Behandlingen er en helhedsorienteret indsats, der integrerer den psykosociale og medicinske behandling.

Målgruppen er både brugere og pårørende samt samarbejdspartnere i social- og sundhedssektoren, kriminalforsorgen m.m. Der forudsættes indgående erfaring og målgruppekendskab blandt tilbudenes personale.

Kvindekrisecentre

Tilbuddene skal tilbyde midlertidigt, sikkert ophold til voldstruede og voldsramte kvinder og deres børn. Under opholdet skal kvinderne og deres børn tilbydes omsorg, støtte og rådgivning.

Det skal sikres at kvindekrisecentrene individualiserer hjælpen til forskellige målgrupper, herunder at kvinder med anden etnisk baggrund end dansk modtager fornøden hjælp til deres eventuelle særlige behov. Centrene skal kunne tage selvstændigt stilling til, hvordan eventuelle børn støttes i at bearbejde vanskelige oplevelser. Det skal beskrives, om og hvordan kontakten til børnenes netværk, dagtilbud, skole og kammerater kan bevares.

Specialundervisning til voksne

Mange af kommunerne betoner det kompenserende formål med specialundervisningen. Kommunerne forventer, at der er tale om specialundervisning og ikke om behandling, træning eller genoptræning. Det forventes, at der alene gives specialundervisning, når undervisningen ikke kan gives efter Folkeoplysningsloven, Serviceloven mv. Der skal foreligge en udredning og en undervisningsplan. Der skal aftales opfølgning af om de opstillede mål blev nået.

Flere kommuner har fokus på specialundervisningen, og mange kommuner har indtryk af at flere tilbud i højere grad er et fritidstilbud end et undervisningstilbud.

Kommunikationscentre

Specialundervisning eller alternativer hertil skal indgå i handleplanen for den enkelte borger, hvor også målet med ydelsen skal fremgå. Der skal foreligge en udredning og en undervisningsplan. Der skal aftales opfølgning af om de opstillede mål blev nået.

Flere kommuner skriver at de er opmærksomme på Kommunikationscentrenes ekspertise, som det vil være vanskeligt at opnå andre steder.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud

Der forventes en høj grad af specialiseret viden uanset om der er tale om fritidstilbud, rådgivning eller behandling. Det forventes, at tilbuddet kan tilpasse sig den enkelte families behov og muligheder.

3.4 Tilsynsmodel for de regionsdrevne tilbud.

I Region Hovedstaden afvikles tilsyn på flere forskellige måder, alt efter hvilke beboere eller brugere det vedrører, hvilket dag- eller botilbud det er, samt hvor mange beboere eller brugere tilbuddet har.

Tilsynsformer:

1. Gennemgang af skriftligt materiale
2. Økonomisk tilsyn
3. Anmeldt dialogbaseret tilsyn - besøg i tilbuddet, rundvisning og samtale med ledelse, personale og brugere
4. Uanmeldt tilsyn

Organisering

Tilsynsopgaven er tilrettelagt således at de tilsynsførende i videst muligt omfang ikke har den daglige kontakt med tilbuddet.

Opfølgning

Det er institutionslederens pligt at følge op på eventuelle anbefalinger eller påbud i forbindelse med tilsynet. Tids- og handleplan for opfølgning skal fremsendes til tilsynsmyndigheden senest 4 uger efter modtagelsen af den endelig tilsynsrapport.

Såvel i Region Hovedstadens Psykiatri som i Region Hovedstaden - Handicap drøfter man mindst én gang årligt de generelle konklusioner, der kan drages af tilsynene, med tilbuddenes ledere med henblik på fastlæggelse af fælles indsatsområder samt eventuel justering af tilsynsmodellen.

De endelige tilsynsrapporter vil være tilgængelige på Regionens og tilbuddenes hjemmesider.

3.5 Tidssvarende fysiske rammer.

Der er gennem de senere år gennemført væsentlige forbedringer af botilbuddenes fysiske rammer. Mange botilbud for voksne med handicap lever nu op til standarden på det almene ældreboligområde med selvstændige lejligheder med eget toilet, bad og køkken og tilknyttede fællesarealer. Nogle botilbud er etableret efter reglerne for almene ældreboliger, andre som offentlige botilbud efter serviceloven.

På besøgsrunden i kommunerne tilkendegav mange et ønske om at renovere utidssvarende rammer for tilbuddene. Det var særligt botilbud for voksne med sindslidelse, der blev nævnt.

Der resterede 1. januar 2007 ca. 200 boliger til voksne med handicap i Region Hovedstaden, der ikke lever op til standarden for almene ældreboliger med eget toilet, bad og køkken. Herudover er et betydeligt antal boliger renoveret og tilpasset den konkrete målgruppes behov i de eksisterende fysiske rammer, uden dog at leve op til standarden for almene boliger.

I forhold til boliger for sindslidende vurderes, at ca. 170 boliger er tidssvarende i forhold til den fastlagte standard.

I bilag til rammeaftale er oversigt over kommunernes planlagte tilbudsændringer oplistet.

3.6 Koordinering af lands- og landsdelsdækkende tilbud

De mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud anvendes tværregionalt, og regionerne skal derfor sikre indbyrdes koordinering af tilbuddene. Formålet med koordineringen er at sørge for, at der til stadighed er det nødvendige antal pladser på landsplan, samt at regionerne gensidigt kan aflaste hinanden.

Tilbuddene udgøres af specialundervisningstilbud, sociale tilbud og sikrede afdelinger til unge. Målgrupperne til tilbuddene er fysisk og psykisk handicappede, herunder syns- og/eller hørehandicappede.

Regionerne har udarbejdet en samlet oversigt over de lands- og landsdelsdækkende tilbud med beskrivelse af det enkelte tilbuds målgruppe, indhold, kapacitet, særlige ydelser, takster (under beregning) og forventede udnyttelse. Oversigten vil blive tilgængelig på Region Hovedstadens hjemmeside.

I hovedstadsregionen drejer det sig om følgende tilbud:

Region Hovedstaden:	Geelsgård Kostskole Sølagers sikrede afdelinger
Gladsaxe Kommune:	Center for Døve
Københavns Kommune:	Børneklubben Institut for blinde og svagsynede Skolen på Kastelsvej Sønderbro, sikret afdeling

Regionerne har udvekslet oplysninger om den forventede efterspørgsel på de lands- og landsdelsdækkende tilbud. Det er på grundlag heraf vurderingen, at der vil være en sådan efterspørgsel efter tilbuddene, at de videreføres med den hidtidige kapacitet og det nuværende indhold. Det forventes dog, at der skal tages stilling til den fremtidige kapacitet på høreområdet i konsekvens af den medicinske teknologiske udvikling på området.

Der foregår herudover et salg af pladser på tværs af regionsgrænser. Dette har også været drøftet mellem regionerne. Forventningen er, at der ikke sker ændringer på kort sigt i efterspørgslen. På sigt forventes salget at ændre sig, så det navnlig bliver tilbud til særlige mindre målgrupper eller med et særligt pædagogisk, fagligt eller holdningsmæssigt indhold, der vil blive efterspurgt på tværs af regionsgrænserne.

Der er i rammeaftalen for 2009 indarbejdet følgende ændringer i kapaciteten

- Center for Døve: 2 pladser
- Skolen på Kastelvej forventes at reducere/tilpasse deres ydelser efter den nye efterspørgsel

Der pågår overvejelser om udvidelse af den sikrede afdeling Sønderbro.

4. Det fremadrettede arbejde.

4.1. Opfølgning på igangværende arbejdsgrupper

Mange kommuner har i redegørelser og dialogmøder givet udtryk for at det er vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt med aflastningspladser til børn og unge, ikke mindst til personer med forstyrrelser inden for autismspektret. Det giver sig konkret udtryk i lange ventelister til aflastningstilbudde-
ne.

Der er nedsat en arbejdsgruppe til at bearbejde problemstillingen. Den administrative koordinationsgruppe vil følge op på gruppens arbejde i efteråret 2008.

4.2 Opfølgning på udnyttelsen af tilbuddene i rammeaftalen

Det er aftalt, at der årligt pr. 1/1 laves en opfølgning på benyttelsen af tilbuddene i rammeaftalen. Opfølgningen skal sigte på at afdække om pladserne benyttes, vise ledige pladser / merindskrivning, samt indeholde en kort vurdering af om tilbuddene benyttes som forudsat til brug ved vurdering af kapaciteten i det kommende års rammeaftale.

Opgaven er forankret i den administrative koordinationsgruppe.

4.3 Større gennemsigtighed, herunder synlighed om ventelister

Kommunerne tilkendegiver, at der er behov for fælles spilleregler om opgørelse af ledig kapacitet og ventelister. Det forhold, at den enkelte bruger kan være skrevet på venteliste til flere tilbud samtidig eller har et tilbud, men ønsker et andet, giver betydelig usikkerhed om, hvor stor den reelle venteliste er. Herudover er der ikke procedurer, der sikrer, at borgeren slettes fra ventelisterne, når vedkommende har fået en tilfredsstillende plads.

Det foreslås, at følgende principper lægges til grund for opgørelse og administration af ventelister i relation til rammeaftalen:

1. Der skal være sket visitation og borger og kommune er enige om at behovet er akut inden for en periode på max 1 år
2. Borgeren kan med dennes samtykke skrives op til flere konkrete tilbud inden for målgruppen
3. Det påhviler kommunen at sørge for at borgeren slettes på ventelisten til de konkrete tilbud, når behov for tilbud er tilgodeset eller ikke længere er aktuelt
4. Den enkelte kommune/det enkelte tilbud opfordres til en gang om året – gerne i 1. kvartal – at gennemgå ventelisten for at sikre dens aktualitet.

Opgaven med at konkretisere og implementere principperne forankres i den administrative koordinationsgruppe.

4.4 Synlig proces og skabelon for visitation

Det er handlekommunen, der visiterer og dermed har retten til at vælge et tilbud for borgeren. Det er imidlertid tilbuddet og den kommune, hvor tilbuddet er beliggende, der vurderer om de faglige krav for opholdet kan opfyldes, og dermed afgør om borgeren kan rummes inden for tilbuddets målgruppe. For regionsdrevne tilbud vurderer regionen, om borgeren matcher tilbuddets målgruppe. Det er vigtigt, at borgeren gøres opmærksom på denne dobbelte vurdering af placeringen, ligeså snart placering i et tilbud uden for handlekommunen overvejes.

Ensartet visitation bør understøttes ved brug af fælles sprog for beskrivelsen af borgerne, anvendelse af ensartet visitationsskema og ensartet terminologi i forbindelse med udfærdigelse af skema. Hermed lettes visitation og anvisning i overensstemmelse med beskrivelserne i tilbudsportalen og rammeaftalens beskrivelse af målgrupper og tilbudstyper.

Det foreslås, at den administrative koordinationsgruppe tilrettelægger en åben proces til bearbejdning af problemstillingen videre frem til næste rammeaftale med inddragelse af andres erfaringer med udvikling af ”fælles sprog”, ICF eller lignende.

4.5 Brugerinddragelse

Den administrative koordinationsgruppe vil som opfølgning på fokusområdet om øget inddragelse af Handicapråd og brugerorganisationer i rammeaftaleprocessen afholde møde med råd og organisationer primo 2009 som opstart til næste aftalerunde.

4.6. Udredning og konkretisering af behov for kapacitetstilpasninger.

I gennem dialogrunden med kommunerne og regionens virksomheder på handicap og psykiatriområderne er der behov for at overveje kapacitetsændringer på følgende områder:

Døveområdet.

Der er brug for at se nærmere på kapacitet og indhold i Center for Døve, der drives af Gladsaxe Kommune, og Geelsgård, der drives af Region Hovedstaden-Handicap. Der er dels tale om et opgaveoverlap, dels behov for at se på den samlede kapacitet i lyset af udviklingen på døveområdet med stadig flere cochlear-implanterede personer.

Aflastning til døvblinde.

Der er et forældreønske om, at der etableres et aflastningstilbud til døv-blinde børn og unge, der benytter Geelsgaard og som ønsker et aflastningstilbud her. Alternativet er aflastning på Ålborgskolen, da private plejefamilier og de eksisterende aflastningstilbud ikke har den faglige kompetence til at løse opgave.

Flere tilbud til stærkt udadreagerende sindslidende med misbrug.

Region Hovedstadens Psykiatri har til stadighed et antal personer med sindslidelse, misbrug og udadreagerende personer stående på venteliste. En række kommuner har i deres redegørelser og på dialogmøderne peget på manglende kapacitet. Region Hovedstadens Psykiatri foreslår at igangsætte et projekt med udvidelse af 12 pladser samt etablering af § 104 dagtilbud på eksisterende tilbud.

Kommunikationscentrene

Der kan konstateres ændringer i efterspørgslen efter ydelser fra en række kommunikationscentre. Det må forventes at ændringerne fortsætter i takt med at de enkelte kommuner opbygger egne kompetencer på området og søger en mere differentieret vifte af opgaveløsere. Området bør følges.

Misbrugsbehandling.

En række kommuner overvejer at etablere lokale tilbud enten alene eller i samarbejde med andre kommuner. Det påvirker efterspørgslen efter ydelser fra de tidligere amtslige misbrugscentre. Området bør følges.

Det foreslås at ovennævnte overvejelser om kapacitetstilpasninger konkretiseres med henblik på evt. indarbejdelse i rammeaftalen for 2010.

4.7 Evaluering af visitationsmodellen til kommunikationscentrene

Den gældende visitationsmodel til kommunikationscentrene skal evalueres primo 2009. Arbejdet med at konkretisere og udforme evalueringen henlægges til den administrative koordinationsgruppe.

4.8. Opgaveafgrænsning

En række kommuner har i forbindelse med arbejdet med visitationen til kommunikationscentre og specialundervisning for voksne konstateret en noget diffus afgrænsning mellem specialundervisning, genoptræning, hjælpemiddelinstruktion og ydelser i henhold til arbejdsmarkedslovgivningen. Det vurderes, at der er et bredt ønske om at få sat fokus på disse afgrænsningsproblemer, så der bliver en klarere anvendelse af indsatser leveret efter de forskellige lovgivninger.

Det foreslås, at den administrative koordinationsgruppe kommer med forslag til håndtering af problemstillingen.

4.9. Høreområdet

I forbindelse med arbejdet med visitationen til kommunikationscentre er det ligeledes konstateret, at der på høreområdet er en historisk betinget arbejdsdeling og opgaveløsning mellem hospitaler,

praktiserende speciallæger, kommunikationscentre (høreinstitutter), private leverandører og kommuner, der i lyset af strukturreformen og de deraf følgende lovændringer trænger til justering og klargøring.

Den administrative koordinationsgruppe foreslår høreområdet analyseret med henblik på at få fastlagt en hensigtsmæssig, enkel og klar arbejdsdeling og opgaveløsning. På grund af områdets tætte tilknytning til sundhedsområdet foreslås arbejdet forankret i sundhedsaftaleregion.

4.10. Forsyningsforpligtelse i særligt komplekse anbringelsessager.

Enkelte kommuner giver udtryk for, at placering af personer med ganske særlige behov er blevet vanskeligere, da ingen har den konkrete forsyningsforpligtelse. Der savnes aftaler, svarende til de gamle amters mulighed for at give et tilbud pålæg om, at modtage en konkret borger. Det vurderes at føre til etablering af flere relativt omkostningskrævende solo tilbud til enkeltpersoner. Det bør overvejes, om der kan etableres et tættere samarbejde om løsning af disse problemer.

4.11. Samarbejde mellem handlekommune og betalingskommune.

En række kommuner efterlyser spilleregler for handlekommunens inddragelse af betalingskommunen i overvejelser om ændring af tilbud til en konkret borger, ikke mindst i tilfælde hvor personen gives supplerende tilbud eller gives tilbud, der er mere omkostningstungt.

Nogle kommuner foreslår, at handlekommunen kontakter betalingskommunen ved flytning af borgere til andet tilbud for at give betalingskommunen mulighed for selv at tilbyde borgeren et alternativt tilbud.

Der kunne indføres principper om, at der kun kan ske ekstra opkrævning ud over taksten, hvis følgende forhold er opfyldt:

- Driftskommune indstiller (tilbuddet kan ikke alene)
- Handlekommune er enig
- Betalingskommunen er orienteret og har haft mulighed for at komme med alternative forslag til indsats

Tilsvarende principper kunne anvendes for ændringer i taksten som følge af eksempelvis omstruktureringer.

I spillereglerne kunne indgå, at taksten kan reguleres når:

- Hvis det på forhånd er aftalt, at der kan blive tale om ekstra udgifter oveni "grundtaksten"
- Hvis beboeren ændrer behov i forhold til visitationsgrundlaget og det skønnes at vedkommende fortsat skal blive boende, selvom vedkommende ikke længere tilhører målgruppen for stedet.

Det foreslås, at initiativ på området drøftes i den administrative koordinationsgruppe.

4.12. Samarbejde mellem hjemløsetilbud/forsorgshjem og betalingskommuner.

En række kommuner oplever pludselig at få regning for ophold på hjemløsetilbud/forsorgshjem meget længe efter indskrivning er sket. Der er tale om et nationalt problem, da der er tale om fri henvendelses ret til disse tilbud og beslutning om optagelse tages af tilbuddets ledelse. Kommunerne ønsker at blive orienteret allerede ved optagelsen med henblik på at få langt en handleplan og sikre en hurtigere udslusning.

Flere kommuner foreslår nedsat en arbejdsgruppe på tværs af kommunerne, der kan komme med forslag til løsning af problematikken.

Det foreslås, at initiativ på området drøftes i den administrative koordinationsgruppe.

4.13. Ændring af taksterne på baggrund af lovændringer m.v.

Nye eksternt fastsatte vilkår kan medføre behov for tilpasning af taksterne, eksempelvis ophævelse af servicebetaling og ekstraordinært høje udgifter som følge af overenskomstfornyelser. De nærmere principper for dette må aftales.

4.14. Skabelon for redegørelse til rammeaftalen for 2010

Der er behov for at få nyudviklet skabelonen for redegørelse til rammeaftalen for 2010, så den tager højde for de indhøstede erfaringer, ønsket om forenkling især af den talmæssige del af redegørelsen og den forudgående kommunale koordineringsaktivitet.

Redegørelsen skal med udgangspunkt i oplysninger om kommunernes planer for den strategiske udvikling af det specialiserede sociale-, socialpsykiatriske- og specialundervisningsområde i kommunerne lette konkretiseringen af den nødvendige kapacitet og dennes lokalisering.

Opgaven forankres i den administrative koordinationsgruppe, der kan nedsætte en særskilt arbejdsgruppe til at forestå konkretiseringen.

5. Underskriftsdel

Rammeaftalen for 2009 er den 6. oktober 2008 tiltrådt af kommunerne i Hovedstadsregionen og Region Hovedstaden:

Albertslund

Allerød

Ballerup

Bornholm

Brøndby

Dragør

Egedal

Fredensborg

Frederiksberg

Frederikssund

Furesø

Gentofte

Gladsaxe

Glostrup

Gribskov

Halsnæs

Helsingør

Herlev

Hillerød

Hvidovre

Høje-Tåstrup

Hørsholm

Ishøj

København

Lyngby-Taarbæk

Rudersdal

Rødovre

Tårnby

Vallensbæk

Region Hovedstaden

Forslag til bilag til Rammeaftale 2009 for Social- og special- undervisningsområdet

Albertslund
Allerød
Ballerup
Bornholm
Brøndby
Dragør
Egedal
Fredensborg
Frederiksberg
Frederikssund
Furesø
Gentofte
Gladsaxe
Glostrup
Gribskov
Halsnæs
Helsingør
Herlev
Hillerød
Hvidovre
Høje-Taastrup
Hørsholm
Ishøj
København
Lyngby-Taarbæk
Rudersdal
Rødovre
Tårnby
Vallensbæk

Indholdsfortegnelse

1. Beskrivelse af de 3 arbejdsgrupper nedsat i rammeaftale 2007.	5
2. Rapport fra Arbejdsgruppe vedrørende aflastningstilbud til børn.....	9
3. Oversigt over tilbud indeholdt i Rammeaftalen for 2009.	27
Børn og unge handicappede	27
Børn og unge aflastning	28
Børn og unge sindslidende	29
Sikrede døgninstitutioner	29
Børn og unge undervisning	29
Voksne handicappede.....	30
Voksne aflastning	38
Voksne sindslidende.....	38
Voksne hjemløse	40
Voksne misbrug.....	41
Kvindekrisecentre.....	42
Kommunikationscentre	43
Lands- og landsdelsdækkende tilbud	43
Øvrige sociale tilbud	44
Øvrig specialundervisnings tilbud.....	44
4. Beskrivelse af takstmodel for 2009.	47
5. Venteliste pr. 1. januar 2008 på de enkelte tilbud.....	52
6. Venteliste fordelt på kommuner og målgrupper.....	55
7. Beskrivelse af data vedr. borgere inden for autisme spektret.	61
8. Nye og ændrede tilbud i kommunerne.....	66
9. Institutionsark for tilbud, der ikke fremgår af tilbudsportalen	71
Børneklubben	72
Børneterapien	74
Center for Specialundervisning for Voksne	76
Center for Syn og Kommunikation	77
Falck Hjælpemidler A/S	79
Geelsgårdskolen	80
Hjerneskadecenter Nordsjælland.....	82
Hjælpemiddelcentralen.....	84
Kommunikationscentret	86
Lænkeambulatorierne i Danmark	88
Skolen på Kastelsvej	89
Specialtandplejen i Gentofte	91
Specialtandplejen i Rudersdal.	92
Specialundervisningscentret Egedammen.....	92
SUKA	92
SVIKA.....	92
THI kompetence Center	92

1. Beskrivelse af de 3 arbejdsgrupper nedsat i rammeaftale 2007.

De tre arbejdsgrupper blev nedsat primo 2007 og afsluttede deres arbejde i oktober 2007, hvorfor den endelige afslutning ikke indgik i Rammeaftalen 2008. Dokumenterne fra arbejdsgruppen findes på Region Hovedstadens hjemmeside.

Arbejdsgruppen vedr. botilbud til personer med sindslidelser:

I forbindelse med indgåelsen af rammeaftalen for 2007 mellem kommunerne og Region Hovedstaden, blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en analyse, med det formål at vurdere det langsigtede kapacitetsbehov for sociale tilbud til voksne sindslidende også set i lyset af arbejdsdelingen mellem behandlingspsykiatrien, herunder distriktpsychiatrien og den specialiserede rehabiliterende socialpsykiatri.

Arbejdsgruppens rapport blev drøftet i den administrative koordinationsgruppe vedr. rammeaftalen i møde den 14. maj 2007. Koordinationsgruppen fandt, at rapporten er et godt grundlag for den videre udvikling på området og har bedt arbejdsgruppen om frem til 1. oktober 2007 at viderebearbejde følgende emner:

- udvikle redskaber til at skabe øget flow mellem tilbud, så "tilsanding" i de tunge tilbud modvirkes og
- udvikle forslag til programforløb på tværs af sektorer, så det bliver tydeligt både for brugerne og tilbuddene hvilke resultater, der forventes opnået gennem tilknytning til det enkelte tilbud og hvori et evt. efterfølgende tilbud kan bestå.

Koordinationsgruppen behandlede i møde den 26. oktober 2007 tilbagemeldingerne fra arbejdsgruppen, som anførte, at

- der anvendes mange metoder til de mange forskellige målgrupper og det er vigtigt med samarbejde om hvilke metoder, der anvendes.
- der skal hele tiden tænkes på en udvikling hos brugerne
- der skal tænkes på netværk for borgere, genskabning af netværk med familie, naboer og andre.
- der skal tænkes på dagbeskæftigelse med henblik på at undgå isolation
- der skal også tænkes på sikkerhed for de selvstændigt boende med mulighed for telefonisk kontaktmulighed også om natten samt mulighed for akutboliger og akutte teams.

Koordinationsgruppen konkluderede:

Der er en berøringsflade til samarbejdsaftalerne inden for sundhedsaftalen, hvor der også arbejdes med forløbstankegange. Rapporten viser vigtigheden af, at der allerede ved ind-

læggelsen startes på samarbejdet / dialogen med kommunen om, hvad der skal være til rådighed ved udskrivningen. Også tankegangen om sikkerhed / forankringspunkt for den enkelte borger er vigtig for at situationen for borgeren ikke kommer ud af kontrol. Rapporten indeholder en inspiration for de medarbejdere, der arbejder med personer med sindslidelser.

Koordinationsgruppen anbefaler, at der arbejdes videre med problemstillingerne i de fremtidige rammeaftaler og sundhedsaftaler og at rapporten sendes til de kommunale fag- og ledelsesgrupper på området til videre overvejelse.

Arbejdsgruppen vedr. tilbud til personer med funktionsnedsættelser inden for autismespektret:

Kommunerne i Region Hovedstaden og Regionen besluttede i forbindelse med indgåelsen af Rammeaftalen for 2007, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe, som skulle analysere behovet for sociale- og specialundervisningstilbud til voksne med forstyrrelser inden for autismespektret, hvad angår borgere, der har behov for et specialiseret tilbud. Analysen er en del af Rammeaftalen for 2008, og den skal danne grundlag for aftaler om udvikling, tilpasning og eventuel etablering af nye støtteformer og tilbud til målgruppen.

Arbejdsgruppens rapport har været drøftet i den administrative koordinationsgruppe vedr. rammeaftalen i møde den 14. maj 2007. Koordinationsgruppen finder, at rapporten er et godt grundlag for den videre udvikling på området og har bedt arbejdsgruppen om frem til 1. oktober 2007 at viderebearbejde følgende emner:

- model for en ensartet registrering i kommunerne af personer inden for autismespektret
- tydeliggøre specialiseringen / fleksibiliteten i tilbuddene til de enkelte målgrupper inden for spektret og
- konkretisering af indholdet i en tidlig indsats over for personer med forstyrrelser inden for autismespektret.

Arbejdsgruppen har i sin afsluttende rapport arbejdet med begrebsdannelse på området for at sikre en ensartet registrering omkring autisme. Socialministeriet er i gang med en begrebsdannelse, som når den foreligger, skal lægges til grund. I mellemtiden anvendes de tre kategorier, som er beskrevet i rapporten, i det videre arbejde med rammeaftalerne i hovedstadsregionen.

Arbejdsgruppen har endvidere beskrevet den tidlige indsats, hvor der fokuseres på overgangen fra barn til voksen. Her er der navnlig brug for at se nærmere på indsatsen, for de bedre fungerende (Aspergergruppen).

Koordinationsgruppen besluttede at sende rapporten til de kommunale fag- og ledelsesgrupper til videre overvejelse.

Arbejdsgruppen vedr. erhvervet hjerneskade:

I forbindelse med indgåelsen af Rammeaftalen for 2007 blev der nedsat en arbejdsgruppe, der skulle analysere behovet for tiltag på hjerneskadeområdet. Arbejdsgruppen har prioriteret at samle et statistisk materiale, der kan bidrage til at belyse problemstillinger og behov for tiltag på området. Målgruppen for arbejdsgruppens drøftelser og anbefalinger er personer i den erhvervsaktive alder med erhvervet hjerneskade (akut opstået).

Arbejdsgruppens rapport har været drøftet i den administrative koordinationsgruppe vedr. rammeaftalen i møde den 14. maj 2007. Koordinationsgruppen finder, at rapporten er et godt grundlag for den videre udvikling på området og har bedt arbejdsgruppen om frem til 1. oktober 2007 at viderebearbejde følgende emner:

- konkretisere opgaver og sammensætning for et fagligt netværk for medarbejdere der i kommunerne og behandlingstilbuddene arbejder med personer med erhvervet hjerneskade
- forslag til evt. regionalt hjerneskadeforum – forslag til opgaver, sammensætning og organisatorisk forankring samt
- konkretisering af koblingen til træningsområdet under sundhedsaftalerne

Arbejdsgruppen har konkretiseret idéen om et koordinerende organ / forum for problemstillinger omkring de hjerneskadede. Dette forum kan give inspiration i kommunerne og skabe et netværk for medarbejderne. Det er ikke afklaret hvordan et forum omkring hjerneskadede skal ledes og sekretariatsbetjenes.

I sundhedsaftalerne arbejdes der primært med behov og forløb for borgeren ud fra den fysiske trænings synsvinkel. Der er også en relation til kommunikationscentre omkring træning af de kognitive skader. Der er også behov for inspiration omkring koordinering af den sociale indsats.

Der er behov for etablering af samarbejdsaftaler og en strukturel ramme omkring samarbejdet om indsatsen over for personer med erhvervet hjerneskade. Den formelle struktur kunne ligne den, der benyttes vedrørende de domfældte udviklingshæmmede, hvor en eller to kommuner påtager sig tovholderfunktionen. Det må afklares, hvilken kommune, der vil påtage sig opgaven med at være tovholder for et sådant forum. Forespørgsel omkring netværket / forum sendes til KKR.

Koordinationsgruppen besluttede at sende rapporten til de kommunale fag- og ledelsesgrupper til videre overvejelse.

Kommunerne finder ikke umiddelbart behov for at etablere det foreslåede forum og netværk på hjerneskadeområdet. Kommunernes embedsmandsgruppe ønsker, at det først undersøges, i hvilket omfang VISO kan og vil varetage opgaven.

I sammenhæng med arbejdsgruppen om erhvervet hjerneskade er der i relation til sundhedsaftalerne nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på sammenhængen i hjerneskadeindsatsen, herunder på visitation til de særlige hjerneskadetilbud som Kurhus og Center for

Hjerneskode, samt rehabiliteringen af hjerneskedede, dels den rehabilitering, der iværksættes på hospitalerne og dels den rehabilitering, der skal iværksættes af kommunerne. Rapporten fra arbejdsgruppen under rammeaftalen indgår i arbejdsgruppens arbejde. Arbejdsgruppen har en delt ledelse mellem kommunerne og regionen.

Arbejdsgruppernes rapporter og deres supplerende redegørelse ligger på regionens hjemmeside under samarbejdet med kommunerne.

2. Rapport fra Arbejdsgruppe vedrørende aflastningstilbud til børn.

Aflastningstilbud til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i Region Hovedstaden

Rapport fra den regionale arbejdsgruppe
vedrørende ventelister til aflastningstilbud.

Juni 2008

INDHOLD

1. Indledning og baggrund
2. Opgavebeskrivelse og tilgang
3. Aflastningens lovgrundlag
4. Målgruppe
5. Hvad er aflastning.
6. Aflastningsmodeller
7. Målgruppe, modeller og priser.
8. Ventelister versus samlet udbud og efterspørgsel
9. Konklusion

Bilag 1 – Kommissorium

Bilag 2 – Oversigt over aflastningstilbud i Region Hovedstaden

Bilag 3 – Beskrivelse af de offentlige regionale aflastningsinstitutioner

1. INDLEDNING OG BAGGRUND

Af kommunernes redegørelser fra foråret 2007 fremgår, at der mangler aflastningspladser til børn og unge, særligt til børn og unge der har en diagnose indenfor autismspektret. Det underbygges af, at der står forholdsvis mange børn på venteliste, men der er stor forskel i vurderingen af ventelisternes størrelse.

Den Administrative Koordinationsgruppe vedrørende Rammeaftalen nedsatte på den baggrund en arbejdsgruppe til at udrede forskellene og skabe overblik over det reelle behov for aflastningspladser i Region Hovedstaden.

Grundet vanskelige arbejdsbetingelser, herunder bemanning af arbejdsgruppen, har processen været uhensigtsmæssig og langsommelig. Et væsentligt problem har været manglende ledelse af gruppen og manglende sekretariatsstøtte. Rapportering er derfor udskudt til ultimo juni 2008, og det har ikke under de givne omstændigheder været muligt at bevare kommissoriet fuldt ud.

Arbejdsgruppens medlemmer:

- Bente Aalling, Forstander, Lundø, Gentofte Kommune.
- Thor Simony, Forstander/Birgitte Bak Daugaard, Viceforstander, Granbohus, Fredensborg Kommune.
- Henriette Halgerd Becker-Christensen, Børne- og Familiechef, Gribskov (sygemeldt fra april 2008)
- Elsa Unden Hende, Udviklingskonsulent, Helsingør Kommune
- Bjarne Allan Spanggård, Konsulent, Region Hovedstaden
- Lone Pamhede, Fuldmægtig, Frederikssund Kommune
- Christell Erichsen, Udviklingskonsulent, Ballerup Kommune

2. OPGAVEBESKRIVELSE OG TILGANG

Opgaven er defineret ved følgende, jf. endvidere kommissorium i bilag 1.

- Skabe et overblik over det reelle behov for aflastningspladser
- Skabe overblik over målgrupper
- Inddele børnene i målgrupper, der kan have glæde af samvær
- Beskrive forskellige aflastningsmodeller, eksempelvis døgnophold, matrikelløs aflastning og pasning i forældrehjemmet
- Matche aflastningsmodellerne til målgrupperne
- Udarbejde forslag til mulige løsninger
- Beskrive, hvilke omkostninger og fordele der er i de forskellige løsningsmodeller.

Til besvarelsen af det overordnede spørgsmål om divergens mellem institutionernes ventelister og kommunernes indberetninger om ventelister, har arbejdsgruppen forsøgt at gøre ventelisterne sammenlignelige ved at taget udgangspunkt i en udredning af institutionernes ventelister:

- Antal børn på listen,
- Bevilliget døgn pr barn
- Bevillings/betalingskommune,
- Registreringsdato - dvs. dato for optagelse på ventelisten.

I forbindelse med indberetning til rammeaftalen for 2009 forsøgte arbejdsgruppen at få oplyst antal bevilliget døgn for børn og unge på venteliste, for dermed at få mere præcist grundlag til vurdering af hvor mange aflastningspladser det samlede antal børn og unge på venteliste udgør.

Det viste sig dog ikke muligt at få oplysningerne. Arbejdsgruppen har derfor været nødsaget til at arbejde med udgangspunkt i et gennemsnit pr barn (6 børn pr aflastningsplads).

På denne baggrund er institutionernes ventelister sammenholdt med kommunernes ventelister indberettet til regionen i forbindelse med rammeaftalen 2008 og 2009.

3. AFLASTNINGENS LOVGRUNDLAG

I henhold til Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier (Vejledning nr. 3 til serviceloven), har forældre til børn og unge med nedsat funktionsevne eller kronisk, eller langvarig lidelse i varierende omfang behov for aflastning. Begrundelsen herfor er, at en tilstrækkelig aflastning vil kunne medvirke til at bevare barnet eller den unge i hjemmet samtidig være med til at skabe bedre betingelser for forældrene, så de kan få overskud til eventuelt søskende.

Aflastningen kan foregå i eget hjem, i særlige dagtilbud, som døgntilbud eller som en kombination af disse.

Aflastning efter SEL § 41

Kommuner kan formidle aflastningspersoner til familier i eget hjem som har behov herfor. Det er dog en forudsætning, at udgiften hertil er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Denne aflastning kan foregå ved privat antaget hjælp eller ved timeaflastning formidlet via kommunen.

Aflastning efter SEL § 84

Kommunen har pligt til at sørge for tilbud om afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer et barn eller en ung med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Denne form for hjælp kan være en forudsætning for, at et barn eller en ung med nedsat funktionsevne eller kronisk lidelse kan blive boende hjemme. Denne lejlighedsvis aflastning kan ske efter de enkelte regler om særlige dagtilbud jf. SEL § 32, hvor aflastningen kan bestå af overnatninger i weekender o.l.

Aflastning efter SEL § 52 stk. 3 nr. 5

Ved denne aflastningsform er det påkrævet, medmindre særlige forhold gør sig gældende, at der gennemføres en socialfaglig undersøgelse, inden der bevilges aflastning. Aflastningen finder sted som døgnophold i døgntilbud efter SEL § 66:

- nr. 1 (plejefamilier, jf. § 142, stk.1),
- nr. 2 (netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2),
- nr. 4 (opholdssteder for børn og unge, jf. § 142, stk. 5), eller
- nr. 5 (døgninstitutioner, jf. § 67).

4. MÅLGRUPPEN

Aflastningstilbud i Region Hovedstaden er rettet mod børn og unge med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser:

1. Fysiske funktionsnedsættelser: Syn, høre, kommunikation og mobilitet.
2. Psykiske funktionsnedsættelser: Intellektuel og kognitive forstyrrelser, udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelser, herunder autismespektret, ADHD.
3. Terminale/livstruede børn og unge

Der findes i dag ingen regionale aflastningstilbud rettet mod psyko-sociale problemstillinger. Disse løser de fleste kommuner selv eller benytter tilbud i den private sektor.

De klassiske målgrupper er nogenlunde stationære, dog med nogle udsving. Men der er tegn på øget efterspørgsel efter aflastningspladser til børn og unge med ADHD. De offentlige regionale institutioner har ikke tidligere haft tilbud på området, da der først gennem de senere år er kommet egentlige diagnoser på området, der berettiger til etablering af regionale aflastningstilbud.

Flere private aflastningsinstitutioner har etableret ADHD pladser, og enkelte regionale institutioner arbejder på etablering af tilbud på området. F.eks. har Granbohus udarbejdet et projektforslag, der nu er under politisk behandling i Fredensborg kommune.

5. HVAD ER AFLASTNING

Aflastning er et tilbud til familier med hjemmeboende børn og unge med nedsat funktionsevne eller kronisk/langvarig lidelser, og har til formål at give støtte til den samlede familie og dermed være medvirkende til, at barnet/den unge kan blive boende i hjemmet. Aflastning kan ligeledes tilbydes familier med behov for at kunne give omsorg til søskende, der også har behov for deres forældre, og give sig tid til samvær med dem.

Behovet for aflastning kan have et meget varierende omfang, idet tilbuddet har et forebyggende formål og den enkelte familie kan have særlige ønsker og meget forskellige behov i en given situation.

Hvad kan aflastningen tilbyde?

Aflastning er et speciale, med et stort antal brugere i de enkelte tilbud, fordelt på relativt færre pladser. Der er derfor nogle særlige omstændigheder, som betyder at struktur og indhold i tilbuddet tilrettelægges anderledes end det ses i andre døgntilbud.

Aflastning er et pusterum for forældre og søskende og et fristed for børnene/de unge. Aflastning skal tilbyde et trygt, forudsigeligt og pædagogisk udviklende døgnmiljø, der med faglighed og forståelse sætter fokus på:

- kendskab til den enkelte familie og børnenes/de unges meget forskellige behov,
- barnets/den unges ressourcer og med respekt tage udgangspunkt i deres individuelle behov,
- kompetence og erfaring i arbejdet med handicappede børn og unge,
- i størst muligt omfang, at videreføre de daglige rutiner og den enkeltes individuelle behov for pleje og omsorg.

Tilbud om aflastning gives med stor fleksibilitet og en høj grad af tilpasning til behovet hos den enkelte familie. Omstillingsparate medarbejdere tager imod børnene/de unge, som

frekventerer tilbuddet med ofte meget forskellige intervaller, med nye gruppesammensætninger til følge. Dette stiller store krav til det pædagogiske miljø.

Hvad får barnet/den unge ud af aflastningstilbuddet?

For barnet/den unge betyder aflastning en anden mulighed for samvær, med gode og stimulerende oplevelser i et frirum med andre børn og unge. Der skabes mulighed for, at barnet/den unge kan indgå i nye sociale relationer med andre og nye kammerater. En oplevelse af at være en del af et nyt fællesskab, måske ligesindede, kan, med støtte fra aflastningstilbuddets medarbejdere, danne basis for udvikling af personlige og sociale kompetencer, med selvstændighed og frigørelse som mål.

Hvad betyder aflastningstilbuddet for familien?

For familien betyder aflastning, at forældrene får lejlighed til at foretage sig noget alene eller sammen med familiens andre børn. Det er vigtigt at aflastning ses i lyset af et være et forebyggende tilbud, og at den enkelte familie således bliver aflastet i et omfang, at familien opnår et så normalt familieliv som mulige.

I hvilket omfang kan aflastning tilbydes?

Det vurderes konkret, hvilket omfang aflastningen skal have. Som udgangspunkt foretages en samlet vurdering af aflastningsbehovet i familien, herunder også hensynet til evt. søskende, der kan have behov for forældrenes fulde opmærksomhed.

Kommunen vil i en dialog med familien, foretage denne vurdering og afgør omfanget af bevillingen af det samlede aflastningstilbud. Det er ofte familien og aflastningstilbuddet, der sammen tilrettelægger, hvordan de bevilgede døgn konkret skal planlægges.

6. AFLASTNINGSMODELLER

Familien kan ønske / have behov for, at aflastningen skal foregå:

- i eget hjem
- hos særligt godkendte familier
- på en særlig døgnaflastningsinstitution
- i matrikelløse aflastningstilbud, som organisatorisk er tilknyttet en moderorganisation

I rammeaftale 2008 i Region Hovedstaden er der 6 institutioner, der giver tilbud til om aflastning til børn og unge med handicap. Det drejer sig om:

1. Granbohus (Fredensborg Kommune)	43 pladser
2. Lundø (Gentofte Kommune)	24 pladser
3. Løvstikken (Bornholms Regionskommune)	6 pladser
4. 3Kløveren (Regions Hovedstaden, Helsingør og Frederikssund)	2 pladser

5. Virkefeltet (Københavns Kommune)	6 pladser
6. Skovsneglen (Københavns Kommune)	8 pladser

Beskrivelser af de enkelte institutioner og deres aflastningsmodeller, findes dels i oversigten i bilag 2, sammen med flere private tilbud, som alle har hver sin aflastningsmodel, og dels i bilag 3, der beskriver de institutioner under Rammeaftalen, som tilbyder aflastning.

7. MÅLGRUPPE, MODELLER OG PRISER

I skemaoversigten over aflastningstilbud i Region Hovedstaden (bilag 2) fremgår såvel målgruppe, aflastningsform og pris pr døgn for de enkelte tilbud.

De fleste aflastningsinstitutioner kan dække langt de fleste behovstyper, hvoraf hovedparten af behovstyper kan være sammen.

Undtaget er dog specielle behov som svært udadreagerende adfærd og f.eks. børn med Prader Willi syndrom. Hertil kommer aldersopdeling og en vis specialisering. F.eks. adskiller Lundø sig ved ikke at have tilbud til normalt begavede børn med f.eks. asperger eller fysiske handicap.

Nogle målgrupper har svært ved at se sig selv sammen med andre målgrupper. Her kan nævnes normalt begavede autister samt bevægelseshandicappede, der foretrækker aflastning sammen med andre normalt begavede.

Ekstraordinære behov, der kræver særlige omstændigheder eller normering, kan påvirke prisen.

Matrikelløse tilbud, der takseres ved timeprisen for det relevante faglige personale, ses umiddelbart som en fleksibel løsningsmodel til at imødekomme kortsigtede akutte børn og unge på venteliste.

8. VENTELISTER VERSUS SAMLET UDBUD OG EFTERSPØRGSEL

Kommunerne opgiver i Rammeaftalen for 2009 følgende ventelistetal (tallet i parentes er det tilsvarende tal for Rammeaftalen for 2008). Alle tal er opgivet pr. 1. januar:

• Autisme	25 (23)
• Nedsat fysisk funktionsevne	10 (10)
• Psykisk udviklingshæmning	27 (32)
• Sindslidelse	0 (0)
• Københavns Kommune (uspecificeret)	33 (22)
Total	95 (87)

Aflastningsinstitutionernes oplysninger om deres ventelister:

	Skovsneglen, København	Kvisten, København	Lundø Gentofte	Granbohus Fredensborg
Venteliste pr. 1.1.08	15	4	11	57*
Tilgang til ventelisten efter 1.1.08			11	28
Børn og unge, som har modtaget tilbud efter 1.1.08			8	11

* For at gøre tallet fra Granbohus sammenligneligt med Lundø, er det "renset" for 18 børn og unge, som takkede nej til aflastningstilbud. Tallene for Skovsneglen og Kvisten er ubearbejdede, da de først er indmeldt ultimo juni 08.

Lundø oplyser, at deres venteliste pr. 1.1.08 var på 11 børn og unge; ventelisten er efter 1. januar 2008 tilført 8 børn og unge, ligesom der er 11 børn og unge, som har fået tilbudt aflastning. Såfremt Lundø tilbyder en familie fra ventelisten en aflastningsplads og familien afslår, bliver barnet slettet af ventelisten

Granbohus havde pr. 1.1.08 en venteliste på 75 børn og unge, men for at denne kan sammenlignes med Lundø, skal den "renses for nej-takker", og ender så på 57 børn og unge, idet 18 familier har takket ned til tilbudt aflastning. Efter 1. januar 2008 er der tilført ventelisten 28 børn og unge, og 11 børn og unge har fået tilbudt aflastning. Når en familie afslår et konkret aflastningstilbud på Granbohus, kontaktes sagsbehandleren, og hvis denne vurderer, at barnet bør forblive på ventelisten, bliver det stående.

3Kløveren, afdeling Margueritten og Løvestikken - ingen på venteliste.

Skovsneglen har 15 på venteliste og **Kvisten** 4 på venteliste.

Aflastningsinstitutionernes samlede venteliste er således pr. 1. januar 2008 på 87 børn og unge. Der er således 8 i forskel til kommunernes opgivelser af børn og unge på venteliste. Hertil kommer en gruppe på 18 børn og unge, som er udrenset af Granbohus' venteliste, da familierne har takket nej til en tilbudt plads.

Hvis man regner med, at 6 børn – i gennemsnittet – deler én aflastningsplads, mangler der således i forhold til kommunernes opgivelser 16 plads, og i forhold til ventelisterne på aflastnings-institutionerne 14,5 plads.

Der er overraskende få gengangere på institutionernes ventelister.

Kommunernes samlede behov for aflastningspladser opgives i Rammeaftalen 2009 til 95 helårspladser svarende til 570 børn og unge. Da kommunernes behov på 95 helårspladser falder nøjagtigt sammen med antallet af pladser inden for rammeaftalen i Region Hovedstaden, burde der således ikke være nogen væsentlig venteliste.

Hertil kommer så de private tilbud, som ikke alle umiddelbart kan omregnes til helårspladser.

Eksisterende helårspladser inden for Rammeaftalen pr. 1.1.08*	95 helårspl.
Kommunernes samlede efterspørgsel aflastningspladser* *jvfn. Rammeaftalen 09	95 helårspl.
Kommunernes ventelisteopgivelser pr. 1.1.08	95 b&u
Institutionernes ventelister pr. 1.1.08	87 b&u

* Udbud ifølge Rammeaftalen 2009: Granbohus 43 pl., 3kløveren 2 pl., Lundø 24 pl., Løvestikken 6 pl, Kvisten 6 pl. og Skovsneglen 14 pl.

**Efterspørgsel dækker kommunens samlede behov inkl. venteliste.

Forbehold:

- Tal fra Københavns Kommune er først modtaget 24.6.08, hvorfor de ikke er analyseret som de øvrige tal.
- Vedr. efterspørgsel: Tre til fire kommuner har i indberetning til rammeaftalen 2009 formentlig opgivet antal personer og ikke helårspladser. Arbejdsgruppen har omregnet disse tal til helårspladser.
- Der er én kommune, som ikke har indberettet til ventelisten, og to kommuner som ikke har indberettet deres efterspørgselsbehov.
- Efterspørgsel i Rammeaftalen dækker kommunens samlede behov, inkl. venteliste.
- I forhold til Granbohus skal man være opmærksom på, at der er 18 familier, der er "udrenset" fra ventelisten, da de har afslået en tilbudt plads; om disse familier indgår i kommunernes ventelister vides ikke.

Det må konkluderes, at der hersker en del datausikkerhed i forhold til de til Rammeaftalen indberettede tal i forhold til såvel ventelisteopgørelsen som efterspørgselsopgørelsen.

Der opleves ikke sammenhæng mellem det kommunerne har indberettet af behov, og det kommunerne mundtligt giver udtryk for overfor Regionen i f.eks. dialogrunden, hvor der generelt efterlyses flere pladser og navnlig pladser til børn og unge indenfor autismespektret.

Hvis man alene tager den opgivne efterspørgsel i Rammeaftalen som et udtryk for kommunernes behov (skal jo dække behovet inkl. venteliste), er der et tilstrækkeligt antal aflastningspladser. Men det hænger ikke sammen, når man ser på ventelistetallene.

Arbejdsgruppen vurderer derfor, at det er sandsynligt, at ventelistetallene ikke er med i alle kommuners oplysninger om efterspørgslen, og at det reelle behov derfor kan være større end den udmeldte efterspørgsel.

Hvorvidt det reelle behov for flere pladser ligger på 14-16 pladser, som antydnet ovenfor ved gennemgangen af kommunernes og institutionernes ventelister, er usikkert. Dels forvaltes ventelisterne forskelligt. I nogle sammenhænge ses ventelisterne som udtryk for akutte behov, hvor et "nej tak" samtidig betyder man slettes fra listen (medmindre der er gode grunde til ikke at tage imod tilbuddet). I andre tilfælde opretholdes et barn på ventelisten i op til flere år, idet sagsbehandler og/eller familie ønsker at barnet står på listen, hvis et fremtidigt behov opstår.

Det er typisk at børn der én gang er visiteret til aflastningstilbud forbliver i aflastning barndommen ud. Det betyder, at gennemstrømningen er begrænset, hvilket bidrager til lange ventelister.

Det er uklart om etablerede procedurer er tilstrækkelige, og at det alene er indrapportering om efterspørgsel (inkl. venteliste), der ikke er tilstrækkelig præcis.

Eller om der reelt mangler fælles procedurer, der sikrer ensartet forvaltning af ventelisterne og løbende opdatering af behov, herunder at børn slettes fra listen, når de har fået et tilfredsstillende tilbud, eller hvis deres behov ændrer sig.

Ventelisterne er dermed i den foreliggende form et usikkert grundlag til vurdering af behovet for og omfanget af en eventuel kapacitetsudvidelse i Region Hovedstaden.

10. KONKLUSION

Der ses fuld overensstemmelse mellem det samlede udbud af aflastningspladser og den samlede efterspørgsel (95 helårspladser efterspørges og 95 helårspladser udbydes), men da kommunerne samtidig indberetter, at i alt 95 børn og unge står på venteliste til aflastning (svarende til 16 helårspladser) vurderer arbejdsgruppen, at det er sandsynligt, at antallet af børn og unge på venteliste ikke er indeholdt i kommunernes indberettede efterspørgsel, og at der derved kan være et reelt behov for flere pladser på trods af overensstemmelsen mellem det samlede indberettede udbud og efterspørgsel. Omfanget af det faktiske behov er dog fortsat usikkert.

Ventelisterne forvaltes forskelligt, bl.a. ved i nogle tilfælde at være udtryk for akutte behov og i andre at være udtryk for et muligt fremtidigt behov. Her er det af betydning, hvorvidt der er tale om børn helt uden tilbud, børn som venter på flere døgn, børn som skal flytte tilbud, om "nej-takkere" fjernes fra ventelisten eller lign. Derved er der en lang række usikkerheder ved vurderingen af det faktiske pladsbehov.

Gengangere på ventelisterne viste sig at være overraskende få. Forventet anbefaling om koordineret venteliste bl.a. for at undgå at børn står på venteliste flere steder, ses der på foreliggende grundlag ikke belæg for.

En fælles koordineret venteliste, vurderes dog alligevel at kunne forbedre sammenhæng mellem behov og kapacitet, i lyset af graden af specifikation der er nødvendig, såfremt ventelisterne skal kunne anvendes som planlægningsværktøj og dermed til at sammenholde behov og kapacitet.

De fleste aflastningsinstitutioner kan dække langt de fleste behovstyper, hvoraf hovedparten af behovstyper kan være sammen. Dog ses særlige hensyn og specialisering i forhold til alder, begavelse og f.eks. svært udadreagerende adfærd m.v.

Ekstraordinære behov, der kræver særlige omstændigheder eller normering, kan påvirke prisen.

Matrikelløse tilbud, der takseres ved timeprisen for det relevante faglige personale, ses umiddelbart som en fleksibel løsningsmodel til at imødekomme kortsigtede akutte børn og unge på venteliste.

Der findes i dag ingen regionale aflastningstilbud rettet mod psyko-sociale problemstillinger. Disse løser de fleste kommuner selv eller ved tilbud i den private sektor.

De klassiske målgrupper er nogenlunde stationære, dog med nogle udsving. Men der er tegn på øget efterspørgsel efter aflastningspladser til børn og unge med ADHD. Aflastningstilbud på området udbydes i dag primært af private aflastningsinstitutioner, men initiativer er undervejs fra de offentlige regionale institutioner – f.eks. Granbohus.

**Region Hovedstad, Koncern Plan og Udvikling
Enhed for kommunesamarbjede**

6. september 2008

Kommissorium til Arbejdsgruppe vedrørende aflastningstilbud til børn.

Af kommunernes redegørelser fra foråret 2007 fremgår, at der er mangel aflastningspladser til børn og unge. Særligt til børn og unge der har en diagnose indenfor autismspektret. Det underbygges af, at der står mange børn på venteliste.

Der er imidlertid stor variation i vurderingen af ventelistens størrelse, hvor kommunerne angiver en venteliste på ca. 32 børn og unge svarende til 5 helårspladser, mens tilbudene angiver ca. 100 børn og unge svarende til 14 pladser.

Den Administrative Koordinationsgruppe vedrørende Rammeaftalen har på baggrund af dette besluttet, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe med følgende opgaver:

- Skabe et overblik over det reelle behov for aflastningspladser
- Skabe overblik over målgrupper
- Inddele børnene i målgrupper, der kan have glæde af samvær
- Beskrive forskellige aflastningsmodeller, eksempelvis døgnophold, matrikelløs aflastning og pasning i forældrehjemmet
- Matche aflastningsmodellerne til målgrupperne
- Udarbejde forslag til mulige løsninger
- Beskrive hvilke omkostninger og fordele der er i de forskellige løsningsmodeller

Arbejdsgruppen forventes at begynde sit arbejde umiddelbart efter Rammeaftalens vedtagelse, 1. oktober 2007. Det forventes at arbejdsgruppen kan fremlægge en midtvejsstatus på Den Administrative Koordinationsgruppes første møde i 2008.

Den endelige afrapportering forventes afleveret ultimo marts 2008.

Arbejdsgruppens sammensætning foreslås at være:

- 2 ledelsesrepræsentanter fra forskellige kommuner
- 2 økonomer fra forskellige kommuner
- 2 fagpersoner fra forskellige kommuner
- 1 repræsentant fra Regionen

Herudover foreslås, at de 2 aflastningstilbud er repræsenteret i arbejdsgruppen med:

- Forstander Thor Simony, Fredensborg Kommune
- Forstander Bente Aalling, Gentofte Kommune

Det foreslås, at 1 af ledelsesrepræsentanterne er formand fra gruppen, og at sekretariatsbi-stand leveres fra den kommune, hvor vedkommende er ansat.

Institutioner under rammeaftalen, som tilbyder aflastning:

Granbohus.

Granbohus har 43 aflastningspladser til børn og unge. Pladserne er fordelt på forskellige afdelinger placeret i henholdsvis Jægerspris og Fredensborg. Børnene/de unge modtager i gennemsnit 60 døgn årligt, og aflastningen planlægges for ½ til 1 år ad gangen.

- Småbørnsafdelingen i Fredensborg er et tilbud til børn i alderen 0-10 år. Der er to grupper hver med plads til 6 børn; Molevitten og Hurlumhej .
- Skolebørnsafdelingen i Fredensborg er et tilbud til børn i alderen 7-15 år. Villekulla har plads til 7 børn, og hertil kommer Lejligheden med 4 ekstra weekend-pladser til mobile børn
- Skovlyst i Jægerspris er et tilbud til børn og unge i alderen 7-25 år, der har autisme. Der er plads til 6 børn og unge .på Skovlyst, og der er tilknyttet et tilbud med weekend-ture ud af huset med plads til 6 børn.
- Skovridergården i Jægerspris er et tilbud til hjemmeboende unge og voksne fra ca. 15 år. Skovridergården, der har plads til 9-12 brugere ad gangen, er inddelt i to selvstændige grupper, hvilket betyder, at unge og voksne ikke modtager aflastning i samme gruppe.
- Fristedet er en del af Skovridergården og et særligt tilbud til børn og unge i alderen 7-18 år med bevægehandicap. Der er plads til 5 børn og unge ad gangen..
- Granbo-Tours laver ferie og weekend-ture til børn og unge i alderen 8-25 år. Tilbuddet er aldersopdelt i Børne-Tours, som retter sig mod børn i alderen 8-15 år, og Unge-Tours for unge i alderen 15-25 år. Turene går til feriecentre, hytter og andre egnede steder i Danmark og Sverige. Er fortrinsvis for mobile brugere.
- Familieaflastningen tilbyder forældre aflastning i godkendte familier. Tilbuddet kan benyttes som enkelttilbud eller kombineres med andre tilbud, som Granbohus yder.
- Hjemmepasningen er en ordning under Granbohus, hvor familier kan få kvalificeret pasning af deres barn en eftermiddag, aften eller weekenddag. Kan benyttes som enkeltstående tilbud eller kombineres med andre tilbud på Granbohus.

Lundø.

Lundø er beliggende i Gentofte og har 24 pladser, som er inddelt i en børneafdeling med 12 pladser, hvor børnene er i alderen 0-10/12 år, og en ungeafdeling ligeledes med 12 pladser, hvor de unge er 10/12-18 år.

Lundø kan modtage børn og unge i alderen 0-18 år med betydelig og varig nedsat fysisk og / eller psykisk handicap, herunder børn og unge med autisme og beslægtede udviklingsforstyrrelser. Aflastningen gives i hele døgn efter et booking-system, hvor der planlægges for fire måneder ad gangen.

Lundø har en bred og blandet målgruppe både med hensyn til alder og handicap. Ved pladsledighed visiteres ind efter længst på ventelisteprincippet, og ikke efter hvor i en handicap- eller diagnosegruppering den ledige kapacitet opstår.

Lundø har erfaring med etablering af:

- Weekendtilbud i lånte lokaler på et fritidshjem fra fredag eftermiddag til søndag aften.
- Koloni til ca. 80 børn og unge fordelt på 6 forskellige. Det var også et tilbud til børn og unge, som ikke benyttede Lundø som aflastningstilbud.
- Projekter til specielle børn og unge der på grund af adfærd ikke kan være i aflastning sammen med andre.
- Aflastning for voksne adskilt fra børne- og ungeaflastningen på en anden matrikel.
- Hjemmepasningsordningen.

Løvsikken.

Løvsikken, der er beliggende på Børnholm, kan modtage børn og unge i alderen 0-18 år, primært børn og unge med udviklingshæmning. Aflastning gives i kalenderdøgn, og der planlægges for 3 måneder ad gangen, og det er så vidt muligt familiens ønsker, der afgør hvornår og hvor længe barnet / den unge får tilbudt aflastning; bevillingen fra kommunen angiver det maximale antal aflastningsdøgn. Behov for akut aflastning søges så vidt muligt imødekommet. Såfremt der opstår venteliste til institutionens tilbud fordeles aflastningen mellem de familier, der søger; dette bevirker, at nogle familier vil modtage mindre, end det bevillingen angiver.

Løvsikken kan ikke modtage svært udadreagerende børn og unge, ligesom børn og unge med f. eks. Prader Willi heller ikke kan modtages.

Løvsikken kan tilbyde nogle børn at komme i klub, som er faste børnegrupper, der laver forskellige aktiviteter både i huset og i form af udflugter.

3Kløveren.

3Kløveren er en døgninstitution til børn og unge med nedsat fysisk og psykisk funktionsniveau i alderen 0-18 med 36 pladser; disse er fordelt på to afdelinger, nemlig Åbjerggård i Frederikssund med 16 pladser, og Margueritten i Helsingør med 20 pladser, hvoraf der er 2 aflastningspladser til livstruede og/eller terminale

børn og unge. Hvert år i december måned planlægges det kommende års aflastninger.

Virkefeltet, afd. Kvisten.

Virkefeltet er en døgninstitution under Københavns Kommune, som indeholder to afdelinger: et botilbud til unge i alderen 16-24 år, og en afdeling, Kvisten, med 6 aflastningspladser. Her modtages børn og unge i alderen 0-18 år, som er diagnosticeret som mennesker, der er udviklingshæmmede med autisme eller tilgrænsende diagnoser.

Aflastningsinstitutionen Skovsneglen.

Skovsneglen hører under Københavns Kommune og består af tre afdelinger:

- Skovsneglen har 8 pladser til børn og unge i alderen 0-18 år. Afdelingen kan modtage bedre fungerende børn og unge med udviklingshæmning og fysisk handicap.
- Skovtoppen har 8 pladser til børn og unge i alderen 12-18 år med autisme (asperger).
- Matrikelløs har 2 pladser til bedre fungerende børn og unge med udviklingshandicap i alderen 10-18 år. Matrikelløs aflastning omfatter tidsrummet fredag eftermiddag til søndag aften.

3. Oversigt over tilbud indeholdt i Rammeaftalen for 2009.

Denne oversigt viser tilbuddene fordelt efter de grupper og opstillinger, der er anvendt i rammeaftalens hoved del. Her specificeres det enkelte tilbud med pladstal i 2007, belægningsprocent i 2007, pladser anført i Rammeaftale 2008 og endelig pladser til Rammeaftale 2009.

Der er anvendt opdeling i paragraf, målgrupper og den kommune, der driver tilbuddet. Der er dog enkelte tilbud, hvor der ikke foreligger belægning.

Børn og unge handicappede

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 32	Autisme	Fredensborg	Spiren	8,0	100,6%	8,0	10,0
		Gldsaxe	Sofieskolen	10,0	61,7%	10,0	10,0
		Glostrup	Kirsebærhuset	25,0	91,6%	25,0	25,0
	Autisme Total			43,0	86,3%	43,0	45,0
	Nedsat fysisk funktionsevne	Fredensborg	Karlebo Børnehave	14,0	104,1%	14,0	14,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			14,0	104,1%	14,0	14,0
	Psykisk udviklingshæmning	Frederikssund	Specialbørnehaven i Frederikssund	0,0	0,0%	0,0	20,0
		Gentofte	Troldemosen	44,0	97,3%	44,0	44,0
		Gribskov	Specialbørnehaven Kometen	15,0	86,2%	15,0	15,0
		Hillerød	Georgs æske	0,0	0,0%	7,0	7,0
			Lønhuset	0,0	0,0%	7,0	7,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Specialbørnehaven i Frederikssund	20,0	96,8%	20,0	0,0
		Rudersdal	Rudegårds Alle	20,0	86,9%	20,0	20,0
		Tårnby Dragør	Chr. IV Børnehave	18,0	103,8%	18,0	18,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			117,0	95,0%	131,0	131,0
§ 32 Total				174,0	93,6%	188,0	190,0
§ 36	Autisme	Gldsaxe	Sofieskolen	25,0	105,7%	25,0	25,0
	Autisme Total			25,0	105,7%	25,0	25,0
	Ingen specifik målgruppe	Hillerød	Levuk	0,0	0,0%	65,0	100,0
		Ishøj Vallensbæk	Frihjulet	0,0	0,0%	45,0	0,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Behandlingshjemmet Nødebogård	0,0	0,0%	0,0	4,0
	Ingen specifik målgruppe Total			0,0	0,0%	110,0	104,0
	Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Klub Vest - ferie-fridagsklub	26,0	84,9%	26,0	26,0
			Klub Vest - fritidsklub	25,0	60,5%	25,0	15,0
Klub Vest - lørdagsklub			26,0	70,9%	26,0	26,0	

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
			Klub Vest - ungdomsklub	34,0	90,0%	34,0	28,0
		Ballerup	Dagklub Krumtappen	25,0	55,0%	25,0	25,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			136,0	73,5 %	136,0	120,0
§ 36 Total				161,0	78,5%	271,0	249,0
§ 67 stk 2	Autisme	Gldsaxe	Sofieskolen	0,0	0,0%	20,0	20,0
		Rudersdal	Gefion	0,0	0,0%	0,0	0,0
	Autisme Total			0,0	0,0 %	20,0	20,0
	Psykisk udviklingshæmning	Bornholm	Løgstikken	0,0	0,0%	3,0	3,0
		Gentofte	Broen	17,0	99,5%	17,0	17,0
			Camillehusene	21,0	109,6%	21,0	22,0
		Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	26,0	17,0
			Ågården	0,0	0,0%		0,0
		København	Svanehuset, Carl Nielsens Allé 39A, 2100 København Ø	26,0	100,0%	26,0	26,0
		Region Hovedstaden-Handicap	3-kløveren	37,0	93,6%	36,0	35,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			101,0	99,6 %	129,0	120,0
§ 67 stk 2 Total				101,0	99,6%	149,0	140,0

Børn og unge aflastning

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
§ 67 stk 2	Autisme	Fredensborg	Granbohus	0,0	0,0%	8,0	7,0
	Autisme Total			0,0	0,0%	8,0	7,0
	Nedsat fysisk funkti- onsevne	Fredensborg	Granbohus	0,0	0,0%	0,0	1,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			0,0	0,0%	0,0	1,0
	Psykisk udviklings- hæmning	Bornholm	Aflastning Løgstikken	0,0	0,0%	6,0	6,0
		Fredensborg	Granbohus	0,0	0,0%	36,0	36,0
		Gentofte	Lundø	24,0	87,4%	24,0	24,0
		København	Kvisten, virkefeltet 17, 2700 Brønshøj	6,0	100,0%	6,0	6,0
			Skovsneglen/ Skovtours, Ry- marksvej 7, 2900 Hellerup	14,0	100,0%	14,0	14,0
		Region Hovedstaden- Handicap	3-Kløveren aflastning	2,0	101,4%	2,0	3,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			46,0	93,5%	88,0	89,0
§ 67 stk 2 Total			46,0	93,5%	96,0	97,0	

Børn og unge sindslidende

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Paragraf	Målgruppe	kommune	Tilbud				
§ 67 stk 2	Sindslidelse	Fredensborg	Dyssegården	8,0	125,0%	8,0	8,0
		Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	0,0	9,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Behandlingshjemmet Nødebo-gård	50,0	98,2%	50,0	50,0
	Sindslidelse Total			58,0	101,9%	58,0	67,0
§ 67 stk 2 Total				58,0	101,9%	58,0	67,0

Sikrede døgninstitutioner

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram-meaft 08	Ram-meaft 09
§ 67 stk 3	Sikrede døgninstitutioner (domsanbragte)	København	Sønderbro Sikrede pladser	16,0	105,0%	16,0	16,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Sølager -sikrede afdelinger	26,0	92,9%	26,0	26,0
	Sikrede døgninstitutioner (domsanbragte) Total			42,0	97,5%	42,0	42,0
§ 67 stk 3 Total				42,0	97,5%	42,0	42,0

Børn og unge undervisning

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud				
§ 20 stk 2	Autisme	Gladsaxe	Sofieskolen	37,0	100,0%	37,0	37,0
	Autisme Total			37,0	100,0%	37,0	37,0
	Psykisk udviklings-hæmning	Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	0,0	4,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			0,0	0,0%	0,0	4,0
	Sindslidelse	Fredensborg	Dyssegården, Intern skole	6,0	129,1%	0,0	6,0
		Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	0,0	6,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Behandlingshjemmet Nødebo-gård	26,0	121,2%	30,0	30,0
	Sindslidelse Total			32,0	122,7%	30,0	42,0
	§ 20 stk 2 Total			69,0	110,5%	67,0	83,0

Voksne handicappede

§ 103 Beskyttet beskæftigelse

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 103	Autisme	Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center	10,0	62,6%		
	Autisme Total			10,0	62,6%		
	nedsat fysisk funktions- evne / senhjernesnk.	Fredensborg	Linden	0,0	0,0%	18,0	0,0
		Gladsaxe	Center for Døve	48,0	135,9%	48,0	52,0
		Halsnæs	Sølager	0,0	0,0%	0,0	10,0
		Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center	40,0	104,8%		
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesnk. Total			88,0	121,7%	66,0	62,0
	Psykisk udviklings- hæmning	Bornholm	SACS	0,0	0,0%	62,0	62,0
		Brøndby	JAC Sydvest	160,0	80,1%	140,0	140,0
			Vestegnens Erhvervscenter	45,0	87,9%	45,0	0,0
		Gribskov	Kilden	0,0	0,0%	0,0	12,0
		Halsnæs	Sølager	60,0	85,2%	60,0	42,0
		Helsingør	Center For Job og Oplevelse	169,0	104,5%	169,0	169,0
		Herlev	Job- og aktivitetscentret Hørkær	23,5	119,8%	33,0	33,0
		Hillerød	Trollesbro	24,0	96,4%	24,0	28,0
		København	Værkstedet Gladsaxe Møllevvej, Gladsaxe Møllevvej 21, 2860 Søborg	70,0	100,0%	70,0	70,0
			Væveriet (Dagtilbuddet Svanevej), Svanevej 24, 2400 København N	69,0	99,9%	69,0	69,0
		Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center	87,5	124,6%	145,0	146,0
			Bredegård	50,0	90,9%	50,0	50,0
	Rudersdal	Værkstederne ved Rudeskov (Tidl. AKUCentret Birkerød)	87,0	102,5%	67,0	87,0	
	Psykisk udviklingshæmning Total			845,0	98,1%	934,0	908,0
§ 103 Total			943,0	100,0%	1000,0	970,0	

§ 104 Aktivitets- og samværstilbud

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
§ 104	Autisme	Ballerup	Stokholtbuen	32,0	103,1%	32,0	32,0
		Brøndby	JAC Sydvest	0,0	0,0%	20,0	20,0
		Gladsaxe	Hjørnehuset	0,0	0,0%	3,0	6,0
		Gribskov	Vega – dagtilbud	14,0	107,2%	14,0	14,0
		København	Musvågevej - internt dag- tilbud, Musvågevej 24, 2400 København NV	23,0	100,0%	23,0	23,0
		Region Hovedstaden- Handicap	AKU-Center	0,0	0,0%	0,0	10,0
		Rudersdal	Gefion - Daghem	21,0	92,9%	21,0	21,0
			Piberødhus	4,0	106,0%	4,0	6,0
		Rødovre	Espevangen - værksted- centret	30,0	101,1%	30,0	30,0
	Autisme Total			124,0	100,9%	147,0	162,0
	nedsat fysisk funkti- onsevne / senhjernes.	Ballerup	Basen i Rødbo	12,0	92,4%	12,0	12,0
		Brøndby	JAC Sydvest	122,0	111,3%		
		Fredensborg	Linden	18,0	103,8%	0,0	18,0
		Gladsaxe	Center for Døve	52,0	90,4%		
		Hillerød	Godthåbsvej 1A dagtilud	0,0	0,0%	0,0	0,0
		Høje-Taastrup	Basen, Taxhuset	0,0	0,0%	24,0	12,0
		København	Dagcenter af 1962, Søn- dre Fasanvej 92,2500	45,0	100,0%	45,0	45,0
			Valby	45,0	100,0%	45,0	45,0
			Dagcenter Strødammen, Strødamvej 51 C, 2100	40,0	100,0%	40,0	40,0
			Kbh Ø				
			Dansk Blindesamfund, Thorasvej 35, 2400 Kbh NV	20,0	100,0%	20,0	20,0
		Region Hovedstaden- Handicap	Lynghuset	0,0	0,0%	0,0	30,0
			Bredegård	6,0	100,0%		
			Jonstrupvang	13,0	196,2%	13,0	20,0
			Solgaven	0,0	0,0%	20,0	20,0
			Solgaven dagcenter	20,0	91,2%		
		nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes. Total			393,0	104,9%	219,0
	Psykisk udviklings- hæmning	Albertslund	Klub Stoppestedet	60,0	99,4%	40,0	40,0
		Bornholm	Røbo	0,0	0,0%	17,0	17,0
			SACS	0,0	0,0%	44,0	44,0
		Brøndby	JAC Sydvest	0,0	0,0%	112,0	112,0
			Værestedet 17	15,0	122,3%	15,0	15,0
		Frederikssund	Gnisten	0,0	0,0%	0,0	18,0
		Furesø	Solhuset	30,0	100,0%	30,0	30,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- mealt 08	Ram- mealt 09
		Gentofte	Bank-Mikkelsens Vej 20-28	39,0	64,2%	39,0	39,0
			Birkegården	24,0	111,3%	24,0	24,0
			Blindenetværket	40,0	100,7%	40,0	40,0
			Job & Aktivitetscenter Nord	240,0	96,1%	240,0	240,0
		Gladsaxe	Aktivitetssentret Kellersvej	0,0	0,0%	105,0	105,0
			Center for Døve	0,0	0,0%	63,0	63,0
		Gribskov	Daghjemmet	8,0	98,9%	8,0	8,0
			Kobbøl-Husene dag	0,0	0,0%		8,0
		Halsnæs	Midgården	10,0	104,5%	10,0	10,0
			Trekløveret - Ølsted	20,0	149,8%	15,0	15,0
		Helsingør	Center for Job og Oplevelse.	12,0	101,4%	12,0	12,0
		Herlev	Job- og aktivitetssentret Hørkær	44,9	125,4%	63,0	63,0
			Værestedet Peberkværnen	0,0	0,0%	40,0	40,0
		Hillerød	Luna	0,0	0,0%	9,0	9,0
			Regnbuen	0,0	0,0%	60,0	22,0
			Sac Hillerød	0,0	0,0%	100,0	100,0
		København	Dagcenter Stefansgade, Stefansgade 51, 2200 Kbh N	25,0	100,0%	25,0	25,0
			Dagcentret Sundbyvang, Irlandsvej 37, 2300 København S	48,0	100,0%	48,0	48,0
			Daghjemmet Persillevej, Persillevej 6, 2300 København S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Daghjemmet Øresund, Carl Nielsens Alle 17, 2100 København Ø	16,0	100,0%	16,0	16,0
			Dagtilbuddet for voksne udviklingshæmmede, Hans Knudsens Plads 1 A, 2100 København Ø	0,0	0,0%	34,0	34,0
			Jydeholmen, Jydeholmen 15, opg 1, 3.sal, 2720 Vanløse	65,0	99,8%	65,0	65,0
			Koloritten, Nyrnberggade 23, 1. sal, 2300 København S	60,0	100,3%	60,0	60,0
			LAVUK - Dagtilbud, Lærkevej 3, 2400 København NV	22,0	100,0%	22,0	22,0
			Lavuk Dagklub, Borgervænget 19, 2100 København Ø	19,0	99,9%	19,0	19,0
			Lynghuset	30,0	100,0%		

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
			Strandparkcentret, Ama- ger Strandvej 122A, 2300 København S	71,0	98,6%	71,0	71,0
			Væveriet, (daghjemmet Svanevej), Svanevej 24, 2400 København N	12,0	100,0%	12,0	12,0
			Dagtilbuddet Hans Knudsens Plads, Hans Knudsens Plads 1 A, 2100 København Ø	34,0	100,0%		
		Region Hovedstaden- Handicap	AKU-Center	42,0	98,7%	5,0	12,0
			Bredegård	0,0	0,0%	6,0	6,0
			Gnisten	18,0	101,4%	18,0	0,0
			Lyngdal Lyngen	4,0	99,3%	4,0	4,0
		Rudersdal	Bøgelunden Dag: Bøgen	23,5	98,2%		
			Bøgelunden: Bøgen og Kul-turhuset (tidl.Medborgerhus)	0,0	0,0%	44,0	43,5
			Bøgelunden: Kulturhuset (tidl.Medborgerhus)	20,0	93,3%		
			Piberødhus	31,0	102,1%	27,0	31,0
		Rødovre	klub 9	43,0	100,0%	43,0	43,0
Psykisk udviklingshæmning Total				1150,4	100,2%	1629,0	1609,5
§ 104 Total				1667,4	101,4%	1995,0	2033,5

§ 107 Tilbud til midlertidige ophold

Paragraf	Målgruppe	kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 107	nedsat fysisk funktions- evne / senhjerneske.	Gladsaxe	Center for Døve	3,0	111,1%	3,0	3,0
		Region Hovedstaden- Handicap	Sølager projektafdeling	3,0	42,7%		
		nedsat fysisk funktionsevne / senhjerneske. Total		6,0	76,9%	3,0	3,0
	Psykisk udviklings- hæmning	Albertslund	Albertslund's bofællesskaber	0,0	0,0%	17,0	17,0
		Furesø	Langkærgaard	12,0	100,0%	12,0	12,0
			O.B. Muusvej	4,0	100,0%	4,0	4,0
			Overgangsboligerne	6,0	100,0%	6,0	6,0
			Bybækterrasserne	0,0	0,0%		5,0
		Halsnæs	Trekløveret - Ølsted	36,0	99,9%	36,0	0,0
		Hillerød	Pensionatet	0,0	0,0%	20,0	20,0
			Skovbrynet	0,0	0,0%	11,0	11,0
		Hvidovre	Gammel Køge Landevej	6,0	100,0%	6,0	6,0

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09		
Paragraf	Målgruppe	kommune	Tilbud						
		Ishøj Vallensbæk	Løkkekrogen	0,0	0,0%	0,0	7,0		
			Spindehuset	0,0	0,0%	0,0	6,0		
			Søvangsallé	0,0	0,0%	0,0	6,0		
		København	Bofælleskaberne Nord, Lærkevej 3, 2400 Kbh NV	41,0	97,6%	41,0	41,0		
			Bofælleskaberne Syd, Tomatvej 11, 2300 Kbh S	60,0	98,7%	60,0	60,0		
			Bofælleskaberne Vest, Valdemarsgade 6 st., 1665 København V	68,0	100,0%	68,0	68,0		
			Bofællesskaberne Øst, Østerfælled Torv 13, 2100 København Ø	65,0	100,0%	65,0	65,0		
		Region Hovedstaden-Handicap	Hulegården	0,0	0,0%	0,0	0,0		
			Sølager	0,0	0,0%	0,0	3,0		
			Hulegården Bofællesskabet Satelitten	5,0	23,9%				
		Rudersdal	Elleslettegård	0,0	0,0%	30,0	30,0		
		Rødovre	Espevangen	4,0	100,0%	4,0	4,0		
			Næsbyvej 3	4,0	100,0%	4,0	4,0		
			Næsbyvej 5	4,0	87,6%	4,0	4,0		
			Rødovrevej 119	4,0	95,6%	4,0	4,0		
			Rødovrevej 382	6,0	100,0%	6,0	6,0		
		Tårnby Dragør	Jershøj	5,0	73,3%	5,0	5,0		
			Wiedergården	5,0	81,6%	5,0	5,0		
		Psykisk udviklingshæmning Total				335,0	97,4%	408,0	399,0
		§ 107 Total				341,0	97,1%	411,0	402,0

§ 108 Tilbud til længerevarende ophold (inkl. § 185 b stk. 5)

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 108	Autisme	Ballerup	Stokholmbuen	32,0	100,0%	32,0	32,0
		Gldsaxe	Hjørnehuset	16,0	100,0%	13,0	13,0
			Skovdiget	5,0	100,0%	5,0	5,0
			Sofieskolen	6,0	100,0%	6,0	6,0
		Glostrup	Bakkehuset	18,0	100,0%	18,0	18,0
		Gribskov	Vega – boliger	10,0	100,0%	10,0	10,0
		København	Musvågevej , bo og dagtilbud,Musvågevej 24, 2400 København NV	18,0	100,0%	18,0	18,0
		Lyngby-Taarbæk	Behandlingshjemmet Strandberg	19,0	115,8%	19,0	19,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
		Region Hovedstaden- Handicap	Chr. X Alle	0,0	0,0%	32,0	32,0
		Rudersdal	Boligerne Gefion (excl. Ro- sengården)	21,0	125,8%		
			Gefion incl. Rosengården	0,0	0,0%	27,0	27,0
		Autisme Total			145,0	105,8%	180,0
	nedsat fysisk funkti- onsevne / senhjernes.	Ballerup	Tilbuddet Rødbo	40,0	93,5%	40,0	40,0
		Egedal	SKELHØJ	0,0	0,0%	9,0	9,0
		Fredensborg	Lindegården	24,0	99,1%	24,0	24,0
		Gladsaxe	Center for Døve	75,0	102,6%	78,0	80,0
			Taxhuset	0,0	0,0%	0,0	0,0
		Gribskov	Kirkeleddet 8	0,0	0,0%	8,0	8,0
			Skipperstræde	6,0	100,0%	6,0	6,0
		Hillerød	Godthåbsvej 1A	0,0	0,0%	6,0	6,0
			Selmersvej	0,0	0,0%	8,0	8,0
		Høje-Taastrup	Baldersbo Lagunen	0,0	0,0%	10,0	10,0
			Taxhuset	0,0	0,0%	40,0	40,0
		København	E-huset	39,0	100,0%	39,0	39,0
			Institution for Respirationspa- tienter, Hans Knudsens Plads 1.11, 2100 København Ø	0,0	0,0%	4,0	4,0
			Lions Kollegiet, Tuborgvej 181, 2400 København	71,0	99,8%	71,0	71,0
			Lynghuset, Provstevej 4A-B, 2400 København NV	30,0	100,0%	30,0	30,0
			Musvågevej , bo og dagtil- bud,Musvågevej 24, 2400 Kø- benhavn NV	32,0	100,0%	32,0	32,0
			Plejecentret Solterrasserne, Johan Krohns Vej 8, 2500 Valby	0,0	0,0%	111,0	111,0
			Solgavehjemmet, Vigerslev Allé 117, 2500 Valby	0,0	0,0%	45,0	45,0
			Verahus, Veras Allé 28, 2720 Vanløse	39,0	100,0%	39,0	39,0
			Vibegården, Vibevej 8, 2400 København NV	35,0	100,0%	35,0	35,0
			Virkefeltet, Virkefeltet 17, 2700 Brønshøj	5,0	100,0%	5,0	5,0
		Region Hovedstaden- Handicap	Bredegård	40,0	90,0%		
			Jonstrupvang	44,0	101,7%	44,0	45,0
			Solgaven	66,0	97,0%	66,0	66,0
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes. Total			546,0	98,9%	750,0	753,0
	Psykisk udviklings- hæmning	Albertslund	Herstedøster Sidevej	24,0	0,0%	24,0	24,0
		Bornholm	Gartnerparken	0,0	0,0%	32,0	48,0
			Klintebo	0,0	0,0%	31,0	35,0
			Nexøhuset	0,0	0,0%	14,0	14,0
			Røbo	0,0	0,0%	16,0	16,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
			Østergade 54	0,0	0,0%	16,0	16,0
		Brøndby	Bofællesskab Lundedammen	5,0	100,0%	5,0	5,0
			Bofællesskab Tranumparken 10	4,0	94,2%	4,0	4,0
			Bofællesskab Tranumparken 4	4,0	100,0%	4,0	4,0
		Egedal	SKELHØJ	30,0	101,3%	20,0	21,0
			Skelhøj, Søværnge og Rørsangervej - SEL § 108	21,1	97,2%		
			SØVÆNGE	0,0	0,0%	24,0	28,0
		Frederikssund	Lunden	0,0	0,0%	0,0	14,0
			Rosenfeldthusene	0,0	0,0%	0,0	17,0
		Gentofte	Bank-Mikkelsensvej 20-28	39,0	100,6%	39,0	39,0
			Blindenetværket	40,0	99,9%	40,0	40,0
			Blomsterhusene	40,0	99,1%	40,0	40,0
		Gladsaxe	Cathrinegården	9,0	255,6%	23,0	23,0
			Kellersvej 10	60,0	99,7%	60,0	60,0
			Kellersvej 8-9	48,0	92,2%	48,0	48,0
		Gribskov	Ahornparken	29,0	103,1%	29,0	29,0
			Kobbøl-Husene Gydevej	18,0	100,0%	18,0	18,0
			Kobbøl-Husene Kirkeleddet 6	8,0	27,7%	8,0	8,0
		Halsnæs	Midgården	28,0	103,1%	28,0	28,0
			Trekløveret - Ølsted	0,0	0,0%	0,0	34,0
		Helsingør	Anna Anchers Vej	10,0	100,0%	10,0	10,0
			Kronborghus	21,0	100,0%	21,0	21,0
		Herlev	Bofællesskaberne	25,0	97,3%	25,0	25,0
			Byskoven/ametystvej	0,0	0,0%	24,0	24,0
			Højsletten	24,0	100,0%	24,0	24,0
		Hillerød	Følstrup	0,0	0,0%	59,0	59,0
			Syvstjernen	0,0	0,0%	17,0	17,0
		Høje-Taastrup	Frøgård Alle	0,0	0,0%	24,0	24,0
		København	Bostedet Albatros, Radisevej 4,2, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Havdrup, Havdrupvej 92, 2700 Brønshøj	4,0	100,0%	4,0	4,0
			Bostedet Jens Warmingsvej 56, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Kernehuset, Irlandsvej 29 og 39, 2300 København S	22,0	100,0%	22,0	22,0
			Bostedet Lindebo, Radisevej 2, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Radisevej 6-8, Radisevej 6, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Ringertoften, Ringergården 3, lejl. 115, 2400 København NV	19,5	99,5%	15,0	21,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
			Bostedet Røde Mellemvej, Tomatvej 5, 2300 Kbh S	0,0	0,0%	19,0	19,0
			Bostedet Sambo, Persillevej 4, 2300 Kbh S	26,0	100,0%	26,0	26,0
			Bostedet Sjælør, Sjælør Bou- levard 155-165, 2500 Valby	18,0	100,0%	18,0	18,0
			Bostedet Solstriben, Tomatvej 1/ Irlandsvej 41, 2300 Køben- havn S	27,0	100,0%	27,0	27,0
			Bostedet Stubmøllevvej, Stub- møllevvej 13, 2450 København SV	19,0	100,0%	19,0	19,0
			Bostedet Vinklen, Tåsingega- de 19,1 og 2 sal., 2100 Køben- havn Ø	40,0	100,0%	12,0	41,0
			Griffenfeld, Griffenfeldsgade 44, opg. 4, 3 sal., 2200 Kø- benhavn N	10,0	100,0%	10,0	10,0
			Møllehuset / Kigkurren, Ved sporsløjfen 2, 2100 Køben- havn Ø	19,0	100,0%	19,0	19,0
			Parterren, Kommerhaven 31, 2730 Herlev	8,0	100,0%	8,0	8,0
			Pensionatet Amagerbroga- de, Amagerbrogade 268, 2 sal, th., 2300 København S	0,0	0,0%	18,0	18,0
			Tokanten, Irlandsvej 27, 2300 København S	30,0	100,0%	30,0	30,0
			Botilbuddet Nordlys, Tomat- vej 5, 2300 Kbh S	19,0	100,0%		
			Botilbuddet Ved Amager Strand, Bomiparken, 2300 København S	18,0	100,0%		
		Region Hovedstaden- Handicap	Boliger Gl lungevej	12,0	100,0%	12,0	12,0
			Boligerne Brøndbyøstervej	24,0	99,1%	24,0	24,0
			Boligerne Herlev	0,0	0,0%	0,0	0,0
			Bredegård	0,0	0,0%	40,0	40,0
			Hulegården	0,0	0,0%	42,0	42,0
			Lionslund	24,0	95,2%	24,0	24,0
			Lunden	14,0	100,0%	14,0	0,0
			Lyngdal	12,0	98,4%	12,0	12,0
			Rosenfeldthusene	17,0	100,0%	17,0	0,0
			Skovgården	0,0	0,0%	0,0	0,0
			Tyringevej	0,0	0,0%		0,0
			Hulegården (+Søhuset)	55,0	109,0%		
			Pensionatet Kamager	40,0	98,9%	40,0	40,0
			Sølager Lille Frydendal	5,0	100,0%	5,0	5,0
			Sølager Det gule hus	3,0	100,0%	3,0	3,0
			Rønnegården	18,0	94,4%	18,0	19,0
		Rudersdal	Bøgelunden (incl Skovsiden)	60,0	78,3%	60,0	62,0

				Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud				
			Gefion incl. Rosengården	5,0	100,0%	5,0	5,0
			Piberødhus	39,0	91,4%	39,0	39,0
		Rødovre	Længen	23,0	95,4%	23,0	23,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			1213,5	97,1%	1448,0	1545,0
§ 108 Total				1904,5	98,3%	2378,0	2478,0

Voksne aflastning

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09	
§ 107	nedsat fysisk funktions- evne / senhjerneske.	København	Institution for Respirationspa- tienter, Hans Knudsens Plads 1.11, 2100 København Ø	0,0	0,0%	8,0	8,0	
		Region Hovedstaden- Handicap	Jonstrupvang	2,0	12,1%	2,0	1,0	
		nedsat fysisk funktionsevne / senhjerneske. Total			2,0	12,1%	10,0	9,0
	Psykisk udviklings- hæmning	Ballerup	Torvevej (tidl. Lundø)	13,0	73,8%	13,0	13,0	
		Hillerød	Skovbrynet	0,0	0,0%	6,0	5,0	
		København	Aflastningstilbuddene, Tomat- vej 7, 2300 København S. (Kjærstrupvej 24, Valby)	17,0	100,0%	17,0	17,0	
			Psykisk udviklingshæmning Total			30,0	88,6%	36,0
	§ 107 Total				32,0	83,9%	46,0	44,0

Voksne sindslidende

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
§ 103	Sindslidelse	Brøndby	Vestegnens Erhvervscenter	0,0	0,0%	0,0	45,0
		Helsingør	JOBBSVærkstedet Elleham- mervej	24,0	89,2%	24,0	24,0
		Herlev	Cafe Harlekin	0,0	0,0%	12,0	12,0
		Hillerød	JOBBS	33,0	127,4%	33,0	33,0
		Hørsholm	Jobhuset	18,0	38,0%	18,0	18,0
		København	Hans Knudsen Instituttet, Glentevej 67-69, 2400 kbh. N	70,0	58,6%	70,0	70,0
			Revacenteret i KBH., Værk- stedsvej 5, 2500 Valby	30,0	25,2%	30,0	30,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Skibbyhøj	38,0	105,4%	38,0	41,0
		Rødovre	Det røde hus	22,0	100,0%		
	Sindslidelse Total			235,0	77,0%	225,0	273,0
§ 103 Total			235,0	77,0%	225,0	273,0	

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
§ 104	Sindslidelse	Brøndby	Værestedet Midlergårdsvej	15,0	100,0%	15,0	15,0
			Vestegnens Erhvervscenter	30,0	105,4%	30,0	33,0
		Furesø	Lyspunktet	50,0	100,0%	50,0	50,0
			Lysthuset	40,0	100,0%	40,0	40,0
		Helsingør	Aktivitets Og Samværstilbud på døgninstitutionen Lindenvang	12,0	39,7%	12,0	12,0
		Herlev	Aktivisterne	0,0	0,0%	50,0	50,0
			Aktivitetsteamets værested	0,0	0,0%	50,0	50,0
		Hillerød	Grønnegade 18	0,0	0,0%	60,0	60,0
		Ishøj Vallensbæk	Social psykiatrisk dagcenter	0,0	0,0%	0,0	80,0
		København	Væresteder sindslidende	0,0	0,0%	3000,0	3000,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Boformerne Solvang	0,0	0,0%	12,0	0,0
			Klintegården	2,1	12,1%	3,0	3,0
			Orion-Kulturhuset	20,0	91,9%	20,0	20,0
			Skovvænget	2,0	57,9%	2,0	2,0
§ 104 Total	Sindslidelse Total	Rødovre	"det røde hus"	0,0	0,0%	20,0	22,0
			Huset	40,0	100,0%	45,0	45,0
§ 107	Sindslidelse	Tårnby Dragør	Aktivitetsscentret - Televænget	0,0	0,0%	20,0	20,0
		Sindslidelse Total		211,1	95,3%	3429,0	3502,0
		§ 104 Total		211,1	95,3%	3429,0	3502,0
		Ballerup	Målvølgård	10,0	98,7%	10,0	10,0
		Brøndby	Bofællesskab Midlergårdsvej	4,0	100,0%	4,0	8,0
		Furesø	Bofællesskabet Jonstrup	5,0	100,0%	5,0	5,0
		Herlev	Aktivitetsteamets Botilbud	0,0	0,0%	8,0	8,0
		Hørsholm	Rosen, Åstedet	8,0	97,9%	8,0	8,0
		Ishøj Vallensbæk	Kløverengen	0,0	0,0%	24,0	24,0
			Strandgården	0,0	0,0%	0,0	7,0
			Ågården	0,0	0,0%	0,0	0,0
		København	Bocentret Lindegården, Boserupvej 7, 4000 Roskilde	8,0	94,8%	8,0	8,0
			Bocentret Ringbo, Granvej 14, 2880 Bagsværd	12,0	98,1%	12,0	12,0
			Bocentret Thorupgården, Thorupsgade 8, 2200 N	34,0	85,0%	34,0	34,0
§ 108	Sindslidelse		Pensionatet Mette Marie, Hyldebjerg alle 73-75, 2720 Skt. Annæ, Skibber Clements Alle 13, 2300 S	16,0	98,4%	16,0	16,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Orion-Hostel	21,0	93,4%	21,0	21,0
			Skibbyhøj	6,0	87,0%	6,0	6,0
				23,0	93,7%	23,0	23,0
		Rødovre	Nettet II	5,0	69,4%	5,0	5,0
			Rødovrevej 386	6,0	93,1%	6,0	6,0
		Tårnby Dragør	Televænget	19,0	68,4%	19,0	19,0
		Sindslidelse Total		177,0	89,9%	209,0	220,0
		§ 107 Total		177,0	89,9%	209,0	220,0
		Fredensborg	Johannes Hages Hus	61,0	100,3%	61,0	61,0
		Gentofte	Pilekrogen	16,0	100,0%	16,0	16,0
		Gladsaxe	Nybrogård	40,0	84,9%	40,0	40,0
		Glostrup	Parkvænget	56,0	100,9%	56,0	56,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
		Gribskov	Fabianhus	22,0	78,8%	22,0	22,0
			Søfryd	7,0	94,0%	7,0	7,0
		Helsingør	Lindevang	56,0	100,7%	56,0	56,0
		Herlev	Juvelhuset	16,0	100,0%	16,0	16,0
		Høje-Taastrup	Vestervænget	0,0	0,0%	41,0	41,0
		Hørsholm	Bolero	5,0	97,5%	5,0	5,0
		Ishøj Vallensbæk	Kløverengen	0,0	0,0%	16,0	16,0
		København	Bocentret Hedelund, Hedelunden 7, 2670 Greve	162,0	102,9%	162,0	170,0
			Bocentret Lindegården, Bose- rupvej 7, 4000 Roskilde	174,0	96,4%	174,0	170,0
			Bocentret Ringbo, Granvej 14, 2880 Bagsværd	147,0	88,5%	147,0	146,0
			Bocentret Stubberupgård, Stubberupvej 4, 4140 Borup	42,0	99,9%	42,0	42,0
			Bocentret Sundbygård, Røde mellemvej 52, 2300 S	192,0	75,3%	192,0	173,0
			Bocentret Thorupgården, Tho- rupsgade 8, 2200 N	100,0	99,8%	100,0	100,0
			Dannebrogsgade	13,3	77,9%	20,0	20,0
			Projekt psykiske misbrugere	4,0	100,0%		4,0
		Lyngby-Taarbæk	DSI Kirsten Marie	4,0	100,0%	4,0	4,0
			Slotsvænget	40,0	98,7%	40,0	40,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Boformerne Solvang	0,0	0,0%		0,0
			Botilbudet Lunden	24,0	99,4%	24,0	24,0
			Klintegården	65,0	97,8%	65,0	65,0
			Orion - boliger	32,0	98,2%	32,0	32,0
			Skovvænget	58,0	87,4%	58,0	38,0
		Sindslidelse Total				1336,3	93,3%
§ 108 Total				1336,3	93,3%	1396,0	1364,0

Voksne hjemløse

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 110	Hjemløse	Brøndby	Dyrringsparken	4,0	33,8%	4,0	0,0
		Gentofte	Lækepensionatet	8,0	102,4%	8,0	0,0
			Overførstergården	23,0	104,0%	19,0	19,0
		Gladsaxe	Thornehøjgaard	0,0	0,0%		20,0
		Helsingør	Pensionatet i Hornbæk	10,0	91,2%	10,0	10,0
		Høje-Taastrup	Blå Kors pensionat	0,0	0,0%	17,0	17,0
		København	Aktivitetsscentret	30,0	98,3%	30,0	30,0
			Bocentret	92,0	97,1%	92,0	92,0
			Fristedet	7,0	98,0%	7,0	7,0
			Gl. Køge Landevej	38,0	98,4%	38,0	38,0
			Gl. Køgelandevej	110,0	98,0%	110,0	110,0
			Herbergscentret	56,0	98,2%	56,0	50,0
			Hillerødgade	37,0	98,0%	37,0	37,0

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud				
			Hillerødgade, Kirkens Korshær	45,0	98,5%	45,0	45,0
			Hørhuset, Frelsens Hær	78,0	98,1%	84,0	64,0
			KFUM´s kollegium	54,0	98,1%	54,0	54,0
			Mændenes hjem	66,0	98,3%	66,0	66,0
			Pen. Forchammersvej	22,0	98,0%	22,0	22,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Boformerne Solvang	45,0	99,0%	49,0	29,0
			Nordsjællands Misbrugscenter	0,0	0,0%	0,0	0,0
			Nordsjællands Misbrugscenter - Boafsnit	69,0	92,7%	61,0	51,0
			Nordsjællands Misbrugscenter - Pensionater	0,0	0,0%	9,0	6,0
			Røde Kors Natherberg	11,0	84,2%	8,0	8,0
	Røde Kors Udslusning	0,0	0,0%	3,0	0,0		
	Hjemløse Total			805,0	97,2%	829,0	775,0
§ 110 Total			805,0	97,2%	829,0	775,0	

Voksne misbrug

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud				
§ 101	Misbrug ambulant tilbud	Ballerup	Brydehuset	0,0	0,0%	110,0	113,0
			Brydehuset Ambulant tilbud	105,0	95,2%		
		Glostrup	KABS	666,0	110,2%	666,0	780,0
		Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	75,0	0,8%	75,0	75,0
		København	Ambulatoriet Forchhammersvej	80,0	149,7%	80,0	80,0
			Kysten	10,0	120,0%	10,0	10,0
			Netværket	40,0	84,2%	40,0	40,0
			Thoravej	75,0	135,2%	75,0	75,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	1,6	136,1%		594,0
	Misbrug ambulant tilbud Total			1052,6	104,9%	1056,0	1767,0
	Misbrug dagtilbud	Ballerup	Brydehuset	0,0	0,0%	0,0	90,0
		Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	75,0	0,0%	75,0	75,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	0,1	40,0%		40,0
	Misbrug dagtilbud Total			75,1	0,1%	75,0	205,0
	Misbrug døgn tilbud	Ballerup	Brydehuset	0,0	0,0%	4,0	4,0
			Brydehuset døgn tilbud	4,0	75,0%		
		København	Kysten	15,0	120,0%	15,0	15,0
			Netværket	14,0	84,1%	17,0	14,0
	Misbrug døgn tilbud Total			33,0	99,3%	36,0	33,0
§ 101 Total				1160,8	97,9%	1167,0	2005,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 141	Misbrug ambulant tilbud	Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	70,0	0,8%	70,0	70,0
		Høje-Taastrup	Blå Kors	0,0	0,0%	11778,0	11778,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	2,6	58,8%		950,0
	Misbrug ambulant tilbud Total			72,6	2,9%	11848,0	12798,0
	Misbrug dagtilbud	Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	40,0	0,0%	40,0	40,0
		Høje-Taastrup	Blå Kors	0,0	0,0%	7,0	4,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	0,2	98,2%		50,0
	Misbrug dagtilbud Total			40,2	0,4%	47,0	94,0
	Misbrug døgn tilbud	Høje-Taastrup	Blå Kors	0,0	0,0%	18,0	13,0
	Misbrug døgn tilbud Total			0,0	0,0%	18,0	13,0
	§ 141 Total			112,8	2,0%	11913,0	12905,0
§ 142	Misbrug ambulant tilbud	Glostrup	KABS	810,0	99,5%	720,0	804,0
	Misbrug ambulant tilbud Total			810,0	99,5%	720,0	804,0
§ 142 Total				810,0	99,5%	720,0	804,0

Kvindekrisecentre

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 109	Voldsramte kvinder	Gentofte	Boligfondens Krisecenter	11,0	91,2%	11,0	11,0
		Halsnæs	Frederiksværk Krisecenter	8,0	86,5%	8,0	8,0
		Helsingør	Krisecentret Røntofte	6,0	80,1%	6,0	6,0
		Hillerød	Hillerød Kvindekrisecenter	0,0	0,0%	5,0	5,0
		København	Baltic	38,0	98,0%	38,0	40,0
			Den Åbne Dør	12,0	98,3%	12,0	12,0
			Egmontgården	82,0	98,0%	82,0	82,0
			Garvergården	20,0	98,4%	32,0	32,0
			Klostermosegård	10,0	98,3%	10,0	10,0
			Kvindehjemmet	21,0	98,2%	41,0	41,0
		Lyngby-Taarbæk	Kvindehuset	10,0	93,5%	10,0	10,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Krisecentret Svendbjerggård	25,0	100,8%	25,0	25,0
	Voldsramte kvinder Total			243,0	97,1%	280,0	282,0
	§ 109 Total			243,0	97,1%	280,0	282,0

Kommunikationscentre

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
Kommunikationscentre	Børn og Unge: Høre	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	2,0	
	Børn og Unge: Høre Total			0,0	0,0%	2,0	
	Børn og unge: Syn	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	167,0	
	Børn og unge: Syn Total			0,0	0,0%	167,0	
	Børn og Unge: Tale	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	164,0	
	Børn og Unge: Tale Total			0,0	0,0%	164,0	
	Børn og Unge: Tekno- logi	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	90,0	
	Børn og Unge: Teknologi Total			0,0	0,0%	90,0	
	Voksen: Høre	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	1565,0	
	Voksen: Høre Total			0,0	0,0%	1565,0	
	Voksen: Syn	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	1500,0	
	Voksen: Syn Total			0,0	0,0%	1500,0	
	Voksen: Tale	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	835,0	
	Voksen: Tale Total			0,0	0,0%	835,0	
	Voksen: Teknologi	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%	381,0	
	Voksen: Teknologi Total			0,0	0,0%	381,0	
Kommunikationscentre Total				0,0	0,0%	4704,0	

Lands- og landsdelsdækkende tilbud

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud				
§ 20 stk 2	Nedsat fysisk funkti- onsevne	Region Hovedstaden- Handicap	Geelsgårdskolen	99,0	71,5%	97,0	89,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			99,0	71,5%	97,0	89,0
§ 20 stk 2 Total				99,0	71,5%	97,0	89,0
§ 36	Ingen specifik målgrup- pe	Region Hovedstaden- Handicap	Geelsgårdskolen	0,0	0,0%	80,0	80,0
	Ingen specifik målgruppe Total			0,0	0,0%	80,0	80,0
	Nedsat fysisk funkti- onsevne	Region Hovedstaden- Handicap	Geelsgårdskolen	83,0	94,1%		
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			83,0	94,1%		
§ 36 Total				83,0	94,1%	80,0	80,0
§ 67 stk 2	Nedsat fysisk funkti- onsevne	Region Hovedstaden- Handicap	Geelsgårdskolen	14,0	88,4%	14,0	14,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			14,0	88,4%	14,0	14,0
§ 67 stk 2 Total				14,0	88,4%	14,0	14,0
Kommunikationscentre	Børn og Unge: Høre	København	Blindeinstitutet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	0,0	0,0%		0,0
	Børn og Unge: Høre Total			0,0	0,0%		0,0
	Voksen: Høre	København	Blindeinstitutet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	0,0	0,0%		2500,0
	Voksen: Høre Total			0,0	0,0%		2500,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
	Voksen: Syn	København	Blindeinstituttet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	105,0	0,0%	105,0	105,0
	Voksen: Syn Total			105,0	0,0%	105,0	105,0
	Voksen: Tale	København	Blindeinstituttet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	0,0	0,0%		1200,0
	Voksen: Tale Total			0,0	0,0%		1200,0
	Kommunikationscentre Total			105,0	0,0%	105,0	3805,0
Lov om ungdomsuddannelse	Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden-Handicap	Geelsgårdskolen	0,0	0,0%		7,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			0,0	0,0%		7,0
Lov om ungdomsuddannelse Total				0,0	0,0%		7,0

Øvrige sociale tilbud

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud				
§ 10 - 12 & § 112	psykisk udviklingshæmning	Ballerup	UUC Maglemosen	125,0	64,1%		115,0
		Rudersdal	Sundhedscentret (§ 108-ydelser)	2,0	42,9%		0,0
	psykisk udviklingshæmning Total			127,0	63,8%		115,0
	Specialtandpleje	Rudersdal	Specialtandpleje (Gentofte og Birkerød)	635,0	0,0%	625,0	0,0
	Specialtandpleje Total			635,0	0,0%	625,0	0,0
	§ 10 - 12 & § 112 Total			762,0	10,6%	625,0	115,0

Øvrig specialundervisnings tilbud

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Øvrig specialundervisning	1. Generelle indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		55,0
				0,0	0,0%		55,0
	2. Gennemgribende udviklingsforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		32,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
	2. Gennemgribende udviklingsforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse Total			0,0	0,0%		32,0
	3. ADHD eller lign. specifikke indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		40,0
	3. ADHD eller lign. specifikke indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse Total			0,0	0,0%		40,0
	4. Læsevanskeligheder 4 dage	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		20,0
	4. Læsevanskeligheder 4 dage Total			0,0	0,0%		20,0
	5. Læsevanskeligheder 1-2 dage	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		20,0
	5. Læsevanskeligheder 1-2 dage Total			0,0	0,0%		20,0
	6. Sindslidelser 4 dage á 4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		12,0
	6. Sindslidelser 4 dage á 4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		12,0
	7. Sindslidelser 1 dag á 2 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		80,0
	7. Sindslidelser 1 dag á 2 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		80,0
	8. Tosprogede med særlige behov 4 dage á 4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		12,0
	8. Tosprogede med særlige behov 4 dage á 4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		12,0
	9. Tosprogede med særlige behov 1-3 dage á 4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		20,0
	9. Tosprogede med særlige behov 1-3 dage á 4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		20,0
	Flere grupper	Gladsaxe	SVIKA	0,0	0,0%	0,0	225,0
	Flere grupper Total			0,0	0,0%	0,0	225,0
	sen hjerneskadede	Gribskov	Hjerneskadecenter Nordsjælland	240,0	0,0%	120,0	120,0
	sen hjerneskadede Total			240,0	0,0%	120,0	120,0
	(Tom)	Hillerød	Egedammen	21,0	0,0%		
	(Tom) Total			21,0	0,0%		
	10. Demens 1 dag á 2-4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		25,0
	10. Demens 1 dag á 2-4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		25,0
	11. Værkstedundervisning 1 dag á 2-4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		40,0
	11. Værkstedundervisning 1 dag á 2-4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		40,0
	12. Værkstedundervisning 1 uge á 16 timer	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		200,0
	12. Værkstedundervisning 1 uge á 16 timer Total			0,0	0,0%		200,0

				Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud				
	13. Voksne med gennemgribende udviklingsforstyrrelser 1-2 dage á 1-2 timer	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		16,0
	13. Voksne med gennemgribende udviklingsforstyrrelser 1-2 dage á 1-2 timer Total			0,0	0,0%		16,0
	Øvrig specialundervisning Total			261,0	0,0%	120,0	917,0

4. Beskrivelse af takstmodel for 2009.

Gladsaxe Kommune
Kommunaldirektøren
15.05.08

NOTAT OM TAKSTMODELLEN FOR SOCIALE OG SPECIALUNDERVISNINGS- INSTITUTIONER

1. Indledning

Den 23. august 2007 besluttede KKR Hovedstaden, at takstmodellen for 2007 skulle fortsætte uændret i 2008, og at der skulle forberedes en revideret takstmodel til brug for 2009.

På den baggrund overvejes det i dette notat, hvordan takstmodellen kan udformes fra 2009. Først sammenlignes takstmodellerne i de fem regioner. Derefter opstilles forskellige principper for udformning af en takstmodel. Endelig skitseres et forslag til takstmodel og dets konsekvenser belyses.

2. Takstmodellerne i de fem regioner

Takstmodellerne i de fem regioner følger i alt væsentligt de samme principper. I alle tilfælde består taksten af tre dele:

- de direkte omkostninger på den enkelte institution
- de indirekte omkostninger (administration, tilsyn, udvikling)
- omkostninger til afskrivning, forrentning og tjenestemandspensioner

Der er dog visse variationer. Således beregnes forrentning og afskrivning efter lidt forskellige principper. Forskellene er beskedne, men det er værd at bemærke, at region Hovedstaden ikke ligger højest. Endelig varierer udgifterne til administration, udvikling og tilsyn. Udgiften er lavest i region Sjælland (4%), højere i region Syd og Midt (hhv. 5,5 og 6,5%) og højest i region Hovedstaden (8 %).

Hvis der forudsættes de samme direkte udgifter (incl. reparation og vedligeholdelse) og samme belægningsprocent, er der et udsving i det beregnede takstgrundlag på mellem 1 og 3,5%.

3. Principper for takstfastsættelse

Det foreslås, at takstmodellen baseres på følgende hovedprincipper

- A) Taksterne skal svare til de samlede omkostninger
- B) Taksterne skal være kendte på budgetlægningsstidspunktet og bør ikke siden ændres
- C) Taksterne skal tilskynde til en realistisk budgettering og en effektiv økonomistyring
- D) Der bør være en vis ensartethed regionerne imellem

Ad A) Beregning af de direkte omkostninger giver ikke anledning til vanskeligheder. Det samme gælder forrentning og afskrivning.

Der er dog to problemer.

Det ene vedrører beregningen af de indirekte omkostninger, hvilket formentlig skyldes vanskelighederne ved helt præcist at definere deres størrelse.

Det andet er spørgsmålet om princippet om omkostningsdækning vedrører budget eller regnskab. Her må der ske en afvejning mellem to hensyn. På den ene side har brugerkommunerne et naturligt krav om, at de udgifter, der indgår i takstfastsættelsen, svarer til de faktiske udgifter.. På den anden side skal der være en tilskyndelse til at økonomisere med ressourcerne.

Ad B) Det er afgørende for brugerne at kunne budgettere udgifterne til de pågældende institutioner. Derfor må taksten være kendt og ligge fast. Risikoen for, at den er fejlbehæftet må påhvile driftsherren. Det indebærer også, at betaling for tillægsydelser bør være en undtagelse, der særskilt skal begrundes.

Ad C) Takstsystemet må være således indrettet, at den enkelte institution og kommune tilskyndes til dels at holde omkostningerne i ave, dels at sikre en så høj belægning som muligt. Det taler for, at driftsherrekommunen er ansvarlig for det økonomiske resultat, når budgettet og taksten er fastlagt.

Til gengæld bør der fastsættes en regel om, at budgettet alene kan reguleres som følge af p/l, lovændringer og tilpasninger i forhold til efterspørgslen (ændringer i belægningsprocenten). Herudover bør der være mulighed for at tilpasse budgettet i forhold til ændringer i tilbuddet som aftales med brugerkommunerne.

I forhold til efterregulering af over- eller underskud må udgangspunktet også være at modellen tilskynder til effektiv institutionsdrift. Derfor bør efterregulering ses i forhold til belægningsprocenten samtidig med at der er en grænse på +/- 5% for, hvornår der sker efterregulering. KL har i øjeblikket kontakt til Velfærdsministeriet om fortolkning af reglerne for efterregulering.

4. Skitse til en takstmodel

Det foreslås, at taksterne beregnes efter følgende principper:

1. De omkostninger, der ligger til grund for beregningen, omfatter
 - de direkte omkostninger incl. reparation og vedligeholdelse (Dette giver mulighed for at tilpasse budgettet til den enkelte institutions forhold, men det udelukker ikke, at der anvendes en vejledende norm i budgetteringen, for eksempel svarende til de 2%, der indgår i den nuværende budgetmodel)
 - omkostninger til forrentning og afskrivning som hidtil,
 - omkostninger til tjenestemandspension beregnet som 20,3 % af lønnen
 - indirekte udgifter omfattende administration, udvikling, idet det er forudsat, at kompetencecentre finansieres særskilt
 - den vejledende norm for beregning af de indirekte udgifter, er 7% af de direkte udgifter; hvis der anvendes en højere procent, skal behovet for dette dokumenteres
2. Til beregning af taksten anvendes for 2009 belægningsprocenten to år forud for budgetåret, herefter gennemsnittet af belægningsprocenten 2 år forud. Har der været tale om en midlertidig overbelægning, kan denne udelades af beregningen af belægningsprocenten, og der kan aldrig anvendes en belægningsprocent over 100.
3. De direkte og indirekte udgifter, der indgår i beregningen, kan kun forhøjes svarende til pris- og lønreguleringen, medmindre der er tale om en ændring af tilbuddet og/eller en omlægning af klientgruppen.
4. Der sker efterregulering i taksten 2 år efter, hvis den faktiske belægningsprocent afviger med mere end +/- 5 %.
5. Der foretages løbende budgetanalyser af takstniveauet på de forskellige institutioner.

5. Evt efterregulering vedr. 2007 og 2008

Forslagene i dette notat indebærer en meget begrænset adgang til efterregulering. Samtidig betyder forslaget et reelt fald i taksten fra 2008 til 2009. På den baggrund kan man spørge, om der bør være adgang til efterregulering vedr 2007 og 2008. Året 2007 må anses for afsluttet, allerede af den grund at der er aflagt regnskab.

For så vidt angår 2008 bør der ske en efterregulering, hvis der har været tale om egentlige fejl. Det er indtrykket, at de fejl, der var i 2007, overvejende er korrigeret i 2008, men skulle dette ikke være tilfældet, er en efterregulering naturlig.

KKRs beslutning om at fastholde takstmodellen, også på de punkter, hvor der fra administrativ side var lagt op til ændringer, må forstås sådan, at der ikke derudover kan ske efterregulering.

6: Særligt vedrørende bortfald af indtægter som følge af afviklingen af servicebetalingen

Det bemærkes, at servicebetalingen på institutionerne bortfalder fra 1. juli 2008. Fra 2009 må indtægtsbortfaldet kunne indregnes i taksterne, men det forekommer mest overensstemmende med princippet om, at der ikke sker efterregulering, at institutionerne bærer omkostningen i 2008.

7. De økonomiske konsekvenser.

De økonomiske konsekvenser omfatter to beregninger. For det første en beregning af forskellen til de andre regioner. Beregningen er baseret på sammenligningen af institutionen Pilekrogens takster jf. Analyse af takstberegning og økonomistyring for takstfinansierede institutioner, april 2007. Men den forudsætter i forhold til sidste år samme udgifter til reparation og vedligeholdelse i alle regioner, altså 2% højere udgifter på institutionerne udenfor hovedstaden, at omkostningerne til tjenestemandspensioner udgør 20,3%, og at de samlede udgifter til reparation og vedligeholdelse samt indirekte omkostninger udgør 9% i hovedstaden.

Takster sammenlignet med andre regioner

Takst - Pilekrogen	Region Hovedstaden	Region Sjælland	Region Syddanmark	Region Midtjylland	Region Nordjylland
Budgetgrundlag	13.012.000	13.012.000	13.012.000	13.012.000	13.012.000
Budgetgrundlag inkl. 2 pct. til reparation og vedligehold	13.012.000	13.272.240	13.272.240	13.272.240	13.272.240
Indirekte omkostninger	1.171.080	530.890	729.973	862.696	829.515
Beregnete omkostninger	1.321.364	1.340.373	1.358.746	1.133.970	1.340.963
Beboerbetaling	-885.000	-885.000	-885.000	-885.000	-885.000

Takstberegningsgrundlag	14.619.444	14.258.503	14.475.959	14.383.906	14.557.718
Takst pr. år - 95 pct. belægning	961.806	938.059	952.366	946.310	957.745
Takst pr. dag - 95 pct. belægning	2.635	2.570	2.609	2.593	2.624

For det andet et skøn for udviklingen i den typiske takst fra 2008 til 2009 for de forskellige institutionstyper under forudsætning af den faktiske belægningsprocent, at udgifterne til reparation og vedligeholdelse udgør 2%, og at de indirekte udgifter udgør 7%.

Skønnet er baseret på en stikprøve af den faktiske belægningsprocent i 2007 blandt de større driftsherrekommuner i hovedstadsregionen og giver derfor kun en indikation af udviklingen i taksterne.

Ændringer i takster, bortset fra p/l-regulering. Udviklingen i taksterne i faste priser

Institutionstype	Belægningsprocent i 2008	Eksempel på takst pr. dag i 2008	Skønnet belægningsprocent i 2009	Eksempel på takst pr. dag i 2009	Udvikling i takst i pct.
Botilbud for børn	95	3.172	96-100	3.114-2.990	-1,8 til -5,8
Botilbud for voksne	95	2.596	98-100	2.496-2.446	-3,8 til -5,8
Specialundervisn. for børn	95	948	95-100	940-893	-0,8 til -5,8
Institutioner med aflastnings- eller akutpladser	85	2.686	88-94	2.574-2.409	-4,2 til -10,3
Beskæftigelsestilbud	90	870	94-100	826-777	-5,0 til -10,7
Specialundervisn. for voksne	Abonnement/timepriser				
Krise- og misbrugscentre	Abonnement/takst		Meget varierende belægningspct.		

Marius Ibsen

5. Venteliste pr. 1. januar 2008 på de enkelte tilbud.

Ventelisten er baseret på de oplysninger kommunerne / regionen har indsendt for de enkelte tilbud. Oplysninger er pr. 1. januar 2008 og der indgår også oplysning om hvor mange, der forventes løst i løbet af 2008.

Voksen	Ny §	tekst §	Målgruppe	Kommunens tilbud	Tilbuddets navn	Antal pr. 01-01.08	forventet løst i 2008	
Børn	§ 67 stk 2	Aflastning	Psykisk udviklingshæmning	Bornholm	Løgstikken - aflastning	2	1	
				Fredensborg	Granbohus	3	3	
				Gentofte	Aflastningsinstitutionen Lundø	10	10	
			Psykisk udviklingshæmning Total				15	14
		Døgn tilbud	Psykisk udviklingshæmning	Gentofte	Camillehusene	5	5	
			Psykisk udviklingshæmning Total				5	5
			Sindslidende	Region Hovedstaden - Handicap	Mikkelbo	3	3	
					Nødebogård	2	1	
		Sindslidende Total				5	4	
		§ 67 stk 2 Total						25
		autisme	Gladsaxe	Sofieskolen	4	1		
				autisme Total	4	1		
Total						4	1	
Voksen	§ 103	Beskyttet beskæftigelse	Psykisk udviklingshæmning	Brøndby	Jac sydvest	11	11	
			Psykisk udviklingshæmning Total				11	11
	§ 103 Total						11	11
	§ 104	Aktivitets og samvær	autisme	Ballerup	Helhedstilbuddet Stokholmbuen - dag	2	0	
				Rødovre	Espevangen* - værkstedscntret	3	0	
			autisme Total				5	0
			Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden - Handicap	Jonstrupvang, dag	4	1	
			Nedsat fysisk funktionsevne Total				4	1
			Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Klub Stoppestedet	7	0	
				Brøndby	Jac sydvest	6	3	
				Herlev	Job - og Aktivitetscentret Hørkær	2	1	
				Hillerød	Regnbuen	7	2	
			Psykisk udviklingshæmning Total				22	6
			Sindslidende	Brøndby	Vestegnens Erhvervscenter	2	2	
			Sindslidende Total				2	2

Voksen	Ny §	tekst §	Målgruppe	Kommunens tilbud	Tilbuddets navn	Antal pr. 01-01.08	forventet løst i 2008
	§ 104 Total					33	9
	§ 107	Midlertidig botilbud	Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Bofællesskaberne	4	0
				Hillerød	Pensionatet	2	2
				Rødovre	Rødovrevej 119	2	0
			Psykisk udviklingshæmning Total			8	2
			Sindslidende	Hørsholm	Rosen - Åstedet	2	0
			Sindslidende Total			2	0
	§ 107 Total					10	2
	§ 108/185	Døgn tilbud	Psykisk udviklingshæmning	Herlev	Botilbuddet Højsletten	13	0
			Psykisk udviklingshæmning Total			13	0
			sindslidelse	Herlev	Botilbuddet Juvelhuset	2	1
			sindslidelse Total			2	1
		Længere varende botilbud	autisme	Ballerup	Helhedstilbuddet Stokholtbuen	2	0
				Glostrup	Bakkehuset	3	1
				Rudersdal	Gefion	5	0
				Region Hovedstaden - Handicap	Bostedet Chr. X's Allé	7	1
			autisme Total			17	2
			Blinde	København omsorg	Solgavehjemmet	11	0
					Solterrasserne, plejehjem og beskyttede boliger	25	0
			Blinde Total			36	0
			Nedsat fysisk funktionsevne	Ballerup	Botilbuddet Rødbo	13	0
				Egedal	Skelhøj	1	0
				Fredensborg	Lindegården	8	0
				Region Hovedstaden - Handicap	Jonstrupvang, døgn	3	0
			Nedsat fysisk funktionsevne Total			25	0
			Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Boligerne Herstedøster Sidevej	8	0
				Bornholm	Gartnerparken	10	0
					Klintebo	2	1
		Kommende (2008): Stenbanen			16	16	
		Nexøhuset			2	0	
		Røbo			1	0	
		Østergade 54			4	1	
		Egedal		Skelhøj	1	0	
		Gentofte		Bank Mikkelsens vej 20-28	6	0	
			Blindenetværket	8	0		
			Blomsterhusene	15	0		

Voksen	Ny §	tekst §	Målgruppe	Kommunens tilbud	Tilbuddets navn	Antal pr. 01-01.08	forventet løst i 2008		
				Gladsaxe	Kellersvej 10	6	0		
					Kellersvej 8-9	3	0		
				Gribskov	Kobbel-Husene Gydevej	1	0		
				Helsingør	Anna Anchersvej	3	0		
					Kronborghus	5	0		
				Hillerød	§ 185b, stk. 5 (almen boligloven) Følstrup	8	2		
				Rudersdal	Bøgelunden incl Maglehøj= Skovstien	10	0		
					Piberødhus	3	0		
				Region Hovedstaden - Handicap	Brøndbyøstervej 156 B	8	0		
					Hulegården	5	2		
					Kamager	4	0		
					Lionslund	2	2		
					Skovgården	2	1		
				Psyisk udviklingshæmning Total					133
			Sindslidende	Fredensborg	Johannes Hages hus	5	5		
				Gentofte	Pilekrogen	5	0		
				Glostrup	Parkvænget	12	4		
				Helsingør	Lindevang	7	3		
				København soc	Hedelund	13	0		
					Lindegården	18	0		
					Ringbo	9	0		
					Stubberupgård	5	0		
					Sundbygård	6	0		
					Thorupgården	43	0		
					Uspecificeret	18	0		
					Region Hovedstaden - Psykiatri	Klintegården	14	0	
					Lunden	6	0		
					Orion	8	0		
			Sindslidende Total					169	12
			§ 108/185 Total					395	40
					Nedsat fysisk funktions- evne	Gladsaxe	Center for Døve	2	0
			Nedsat fysisk funktionsevne Total					2	0
			Total					2	0
	Misbrugscenter		Misbrugscenter	Helsingør	Misbrugscenter	2	2		
	Misbrugscenter Total					2	2		
	Misbrugscenter Total					2	2		
Hovedtotal						482	88		

6. Venteliste fordelt på kommuner og målgrupper.

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008		
Børn	Handicap	§ 32	Særlige dagtilbud	autisme	Albertslund	1	0	0		
					Brøndby	0	2	0		
					København	14	8	8		
				nedsat fysisk funktions- evne	Brøndby	0	2	0		
					København	0	2	2		
				psykisk udviklingshæm- ning	Albertslund	1	1	1		
			København		20	4	4			
			Særlige dagtilbud Total					36	19	15
			§ 36	Klubtilbud	Klub tilbud	Gldsaxe	3	0	0	
						København	10	2	2	
		Rudersdal				0	2	1		
		Klubtilbud Total					13	4	3	
		§ 67, stk 2	Aflastning	autisme	Albertslund	1	1	0		
					Ballerup	0	2	2		
					Bornholm	1	0	0		
					Brøndby	0	2	0		
					Furesø	1	1	0		
					Gribskov	1	1	0		
					Helsingør	0	5	0		
					Hillerød	9	6	0		
					Hørsholm	0	0	0		
					Rudersdal	4	1	1		
					Rødovre	3	0	0		
					Tårnby Dragør	2	6	6		
					nedsat fysisk funktions- evne	Brøndby	0	1	0	
						Fredensborg	0	3	3	
				Furesø		2	2	0		
				Hillerød		3	2	2		
Hørsholm	0			0		0				
Rudersdal	6			0		0				
Rødovre	0			1		0				
Tårnby Dragør	0			1	1					
psykisk udviklingshæm- ning	Ballerup			4	0	0				
	Bornholm			1	0	0				
	Brøndby			0	2	0				
	Furesø			3	2	0				
	Gribskov			0	1	0				
	Helsingør			0	7	0				

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008			
					Hillerød	2	4	4			
					Hørsholm	0	0	0			
					Ishøj - Vallensbæk	0	5	5			
					København	22	33	21			
					Rudersdal	1	3	3			
					Tårnby Dragør	0	3	3			
				Aflastning Total					66	96	51
				Døgntilbud til børn og unge	autisme	Gladsaxe	11	0	0		
						Ishøj - Vallensbæk	2	1	1		
						Rudersdal	0	2	2		
						Tårnby Dragør	1	0	0		
					nedsat fysisk funktions- evne	Tårnby Dragør	0	1	0		
			psykisk udviklingshæm- ning			Bornholm	2	0	0		
					Gentofte	0	1	1			
					Helsingør	1	0	0			
					Hvidovre	1	0	0			
					Ishøj - Vallensbæk	1	0	0			
				København	28	30	22				
			Rødovre	0	1	0					
			Døgntilbud til børn og unge Total					47	36	26	
			Handicap Total					162	155	95	
			Sindslidelse	§ 67, stk 2	Døgntilbud til børn og unge	sindslidelse	Rudersdal	0	2	2	
							Rødovre	1	1	0	
							Tårnby Dragør	1	0	0	
			Døgntilbud til børn og unge Total					2	3	2	
			Sindslidelse Total					2	3	2	
			Voksne	Handicap	§ 103	Beskyttet be- skæftigelse	autisme	Allerød	1	0	0
Rudersdal	1	0						0			
nedsat fysisk funktions- evne	Allerød	1					0	0			
	psykisk udviklingshæm- ning	Allerød					1	0	0		
Fredensborg		0					1	1			
Ishøj - Vallensbæk		3					0	0			
København		14					11	4			
Rudersdal		3					2	1			
Beskyttet beskæftigelse Total							24	14	6		
§ 104	Aktivitets- og samværstilbud	autisme					Gentofte	0	1	1	
					Ishøj - Vallensbæk	2	0	0			
					Rødovre	0	2	2			

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008
				psykisk udviklingshæmning	Albertslund	0	6	4
					Ballerup	1	0	0
					Bornholm	2	4	4
					Brøndby	0	4	0
					Fredensborg	0	1	1
					Gentofte	0	3	3
					Hillerød	1	8	2
					Ishøj - Vallensbæk	2	0	0
					København	37	29	12
			Aktivitets- og samværstilbud Total			45	58	29
		§ 107	Aflastning	autisme	Helsingør	1	0	0
					København	14	0	0
				nedsat fysisk funktions-evne	Fredensborg	0	1	0
					Gribskov	1	0	0
					Rødovre	1	0	0
				psykisk udviklingshæmning	Fredensborg	1	1	0
					Glostrup	1	1	1
					Helsingør	1	0	0
					Hørsholm	0	3	0
			Aflastning Total			20	6	1
			Midlertidige bo-tilbud	autisme	Allerød	1	0	0
					Gentofte	1	2	0
					Gribskov	0	3	0
					Rødovre	1	0	0
					Tårnby Dragør	1	0	0
				nedsat fysisk funktions-evne	Fredensborg	0	1	0
					Furesø	1	0	0
					Glostrup	1	1	1
				psykisk udviklingshæmning	Albertslund	0	2	1
					Allerød	4	0	0
Fredensborg	0	1			0			
Furesø	1	1			1			
Glostrup	2	2			2			
Gribskov	0	1			0			
Helsingør	0	23			0			
Hillerød	2	4			0			
Ishøj - Vallensbæk	2	0	0					
København	46	38	14					
Rudersdal	0	1	0					
Rødovre	2	0	0					

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008
					Tårnby Dragør	0	1	1
			Midlertidige botilbud Total			65	81	20
		§ 108	Længerevarende botilbud	autisme	Allerød	1	1	0
					Bornholm	5	8	8
					Brøndby	0	3	0
					Fredensborg	1	0	0
					Furesø	0	1	1
					Gentofte	6	2	0
					Gribskov	2	0	0
					Helsingør	2	1	0
					Hvidovre	1	1	0
					København	17	17	0
					Rudersdal	4	4	0
					Rødovre	0	2	2
					Tårnby Dragør	2	2	0
				nedsat fysisk funktions- evne	Ballerup	2	2	0
					Bornholm	3	2	2
					Egedal	3	1	0
					Fredensborg	0	1	0
					Furesø	1	1	1
					Gentofte	1	0	0
					Glostrup	2	2	2
					Gribskov	2	0	0
					Helsingør	1	0	0
					Hvidovre	1	2	0
					København	16	47	3
					Rudersdal	1	2	0
				psykisk udviklingshæm- ning	Albertslund	0	2	1
					Allerød	5	4	0
					Ballerup	1	25	0
					Bornholm	27	25	10
					Brøndby	0	12	0
					Egedal	10	1	0
					Fredensborg	11	8	0
					Furesø	4	1	1
					Gentofte	27	29	0
					Gribskov	3	2	0
					Helsingør	7	13	0
					Hillerød	7	8	0
					Hvidovre	7	5	0
					Ishøj - Vallensbæk	2	0	0
					København	45	26	6

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008	
					Rudersdal	9	11	0	
					Tårnby Dragør	4	6	3	
			Længerevarende botilbud Total				243	280	40
	Handicap Total					397	439	96	
	Sindslidelse	§ 103	Beskyttet beskæftigelse	sindslidelse	Rudersdal	0	1	0	
			Beskyttet beskæftigelse Total				0	1	0
		§ 104	Aktivitets- og samværstilbud	sindslidelse	Gentofte	0	2	2	
			Aktivitets- og samværstilbud Total				0	2	2
		§ 107	Aflastning	sindslidelse	Allerød	0	1	0	
					København	5	3	0	
			Aflastning Total				5	4	0
			Midlertidige botilbud	sindslidelse	Allerød	4	4	0	
					Egedal	1	0	0	
					Fredensborg	2	1	1	
					Furesø	1	0	0	
					Gentofte	0	1	0	
					Helsingør	15	10	0	
					Hvidovre	2	2	0	
					Hørsholm	0	2	0	
					København	77	81	26	
					Rødovre	1	0	0	
					Tårnby Dragør	1	1	1	
			Midlertidige botilbud Total				104	102	28
		§ 108	Længerevarende botilbud	sindslidelse	Allerød	6	6	0	
					Brøndby	0	6	0	
					Fredensborg	6	2	2	
					Furesø	1	2	2	
					Gentofte	11	6	0	
					Gribskov	4	2	0	
					Helsingør	0	6	3	
					Hvidovre	10	6	0	
	København				120	112	0		
	Rudersdal				1	1	0		
	Rødovre				1	1	1		
	Tårnby Dragør				4	0	0		
	Længerevarende botilbud Total				164	150	8		
	Sindslidelse Total					273	259	38	
Misbrug	§ 141	Alkoholmisbrug	Døgn tilbud	Ballerup	1	0	0		
				København	0	10	10		
	Alkoholmisbrug Total				1	10	10		
	§ 101	Stofmisbrug	Ambulant tilbud	Helsingør	0	2	2		

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hoved- vægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01- 04.07	Personer på ven- teliste pr. 01- 01.08	Personer som for- ventes at få plads i løbet af 2008
			Stofmisbrug Total			0	2	2
	Misbrug Total					1	12	12
	Voldsramte kvinder	§ 109	Voldsramte kvinder	voldsramte kvinder	Albertslund	1	0	0
	Voldsramte kvinder Total			1	0	0		
	Voldsramte kvinder Total					1	0	0

7. Beskrivelse af data vedr. borgere inden for autisme spektret.

Den arbejdsgruppe, der blev nedsat i forbindelse med Rammeaftale 2007 skulle udarbejde en model for en ensartet registrering i kommunerne til personer indenfor autisme spektret.

For at efterkomme ønsket om forbedrede data blev der tilføjet et ekstra skema sæt til det materiale, der blev udsendt til kommunerne med henblik på redegørelserne til Region Hovedstaden.

Da skemaet var svært at finde data til i kommunerne er det 11 kommuner, der har besvaret, og heraf 5, der har kunnet give oplysninger til voksen området.

I nedenstående tabel indgår de samlede besvarelser.

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012
§ 20 stk 2	fast	Asbergers Syndrom	Høje-Taastrup	Behov	3	3	3	3	3	3
				i Rammeaft	3	3	3	3	3	3
				heraf ov. 15	4	4	4	4	4	4
			Rudersdal	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
		Atypisk autisme	Furesø	Behov	2	2	2	1	1	1
				Uden for	2	2	2	1	1	1
				heraf ov. 15			1			
			Gentofte	Behov	3	2	3	3	3	3
				i Rammeaft	3	2	3	3	3	3
				heraf ov. 15	0	1	1	1	1	0
			Rudersdal	Behov	0	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	0	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15		1	1	1	1	
		Infantil autisme	Furesø	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
			Gentofte	Behov	2	2	2	2	2	2
				i Rammeaft	2	2	2	2	2	2
				heraf ov. 15	0	1	1	1	1	2
			Hillerød	Behov	0	0	1	1	1	1
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1
			Høje-Taastrup	Behov	2	2	2	2	2	2
				i Rammeaft	2	2	2	2	2	2
				heraf ov. 15	1	1	1	1	1	1
			Rudersdal	Behov	1	2	2	2	2	2
				Uden for		1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
§ 32	fast	Asbergers Syndrom	Ishøj Vallensbæk	Behov	13		13	13	13	13
				i Rammeaft	13	0	13	13	13	13
			Rudersdal	Behov	5	6	7	7	7	7

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012
		Atypisk autisme	Ishøj Vallensbæk	i Rammeaft	5	6	7	7	7	7
				Behov	0		1	1	1	1
			København	i Rammeaft	0	0	1	1	1	1
				Behov	10	10	10	10	10	10
		Infantil autisme	Egedal	Uden for	10	10	10	10	10	10
				Behov	1	1	1	1	0	0
			Furesø	i Rammeaft	1	1	1	1	0	0
				Behov	1	1	1	1	1	1
			Gentofte	i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
				Behov	1	4	3	3	4	4
			Glostrup	i Rammeaft	1	4	3	3	4	4
				Behov	0	0	0	1	1	1
			Herlev	i Rammeaft	0	0	2	2	2	2
				Behov	0	0	2	2	2	2
			Hillerød	i Rammeaft	1	1	0,5	0	0	0
				Behov	1	1	0,5	0	0	0
			Høje-Taastrup	i Rammeaft	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
				Behov	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
			Ishøj Vallensbæk	i Rammeaft	16		18	18	18	18
				Behov	16	0	18	18	18	18
			København	i Rammeaft	52	58	59	60	60	60
				Behov	50	56	57	58	58	58
				Uden for	2	2	2	2	2	2
§ 67 stk 2	Aflastning	Asbergers Syndrom	Ballerup	i Rammeaft		2	2	2	2	2
				Behov	0	2	2	2	2	2
			Hillerød	i Rammeaft	1	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
				Behov	1	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
		Atypisk autisme	Ballerup	i Rammeaft		3	4	4	4	4
				Behov	0	3	4	4	4	4
		Infantil autisme	Ballerup	i Rammeaft		2	2	2	2	2
				Behov	0	2	2	2	2	2
			Furesø	i Rammeaft	1	1	1	1		
				Behov	1	1	1	1	0	0
				heraf ov. 15	1	1	1	1		
			Gentofte	i Rammeaft	0,3	1	1	1	1	1
				Behov	0,3	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15	0	0	0	0	0	0,08
			Herlev	i Rammeaft		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
				Behov	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5
			Hillerød	i Rammeaft	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
				Behov	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
			Høje-Taastrup	i Rammeaft	1,9	2	2	2	2	2
				Behov	1,9	2	2	2	2	2
				heraf ov. 15	4	4	4	4	4	4
	fast	Asbergers Syndrom	Brøndby	i Rammeaft	2	2	4	4	3	3
				Behov	1	1	1	1	0	0
				i Sjølland	1	1	3	3	3	3
				heraf ov. 15	1	1	1	1	0	0

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012
			Høje-Taastrup	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15	1	1	1	1	1	1
			Ishøj Vallensbæk	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
			Rudersdal	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15			1	1	1	1
		Atypisk autisme	Ballerup	Behov		1	1	1	1	1
				i Rammeaft	0	1	1	1	1	1
			Brøndby	Behov	0	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	0	1	1	1	1	1
			Furesø	Behov	3	3	3	1	1	1
				Uden for	3	3	3	1	1	1
				heraf ov. 15	2	2	2			
			Gentofte	Behov	3	2	3	3	3	3
				i Rammeaft	3	2	3	3	3	3
				heraf ov. 15	0	1	1	1	1	0
			Ishøj Vallensbæk	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
			Rudersdal	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15		1	1	1	1	1
		Infantil autisme	Ballerup	Behov		2	2	2	2	2
				i Rammeaft	0	2	2	2	2	2
			Brøndby	Behov	1	2	2	2	2	2
				i Rammeaft	1	2	2	2	2	2
				heraf ov. 15	0	2	0	1	1	1
			Furesø	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
			Gentofte	Behov	2	2	2	2	2	2
				i Rammeaft	2	2	2	2	2	2
				heraf ov. 15	0	1	1	1	1	0
			Herlev	Behov			3	5	5	5
				i Rammeaft	0	0	3	5	5	5
				heraf ov. 15			1	2	2	2
			Hillerød	Behov	0	0	1	1	1	1
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1
			Høje-Taastrup	Behov	8	8	8	8	8	8
				i Rammeaft	8	8	8	8	8	8
				heraf ov. 15	6	6	6	6	6	6
			Rudersdal	Behov	1	3	3	3	3	3
				i Rammeaft	1	3	3	3	3	3
				heraf ov. 15						1
§ 103	fast	Asbergers Syndrom	Herlev	Behov			1	1	1	1
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1
			Ishøj Vallensbæk	Behov	3	3	3	3	3	3
				i Rammeaft	3	3	3	3	3	3

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012		
		Atypisk autisme	Høje-Taastrup	Behov	2	2	2	2	2	2		
				i Sjælland	1	1	1	1	1	1		
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1		
			Rødovre	Behov	1	1	1	1	1	1		
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1		
				Infantil autisme	Herlev	Behov			3	3	3	3
		i Rammeaft	0			0	3	3	3	3		
		Høje-Taastrup	Behov		2	2	2	2	2	2		
			i Sjælland	1	1	1	1	1	1			
i Rammeaft	1		1	1	1	1	1					
§ 104	fast	Atypisk autisme	Furesø	Behov	7	7	7	7	7	7		
				i Rammeaft	7	7	7	7	7	7		
				Herlev	Behov			1	1	1	1	
			i Rammeaft		0	0	1	1	1	1		
			Høje-Taastrup		Behov	5	5	5	5	5	5	
				Uden for	5	5	5	5	5	5		
				Infantil autisme	Herlev	Behov			8	9	10	10
			i Rammeaft			0	0	8	9	10	10	
			Høje-Taastrup		Behov	5	5	5	5	5	5	
		Uden for			4	4	4	4	4	4		
		i Sjælland	1		1	1	1	1	1			
			Rødovre		Behov	4	5	5	5	5	5	
		i Sjælland		1	1	1	1	1	1			
		i Rammeaft		3	4	4	4	4	4			
		§ 107	Aflastning	Infantil autisme	Herlev	Behov			0,3	0,3	0,5	0,5
						Uden for			0,3	0,3		
						i Rammeaft	0	0	0	0	0,5	0,5
					Rødovre	Behov	1	1	1	1	1	1
i Rammeaft	1					1	1	1	1	1		
fast	Atypisk autisme					Furesø	Behov	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1		1	1	1	1	1	
				Høje-Taastrup	Behov		2	2	2	2,75	2,75	2,75
Uden for					2	2	2	2	2	2		
i Rammeaft			0		0	0	0,75	0,75	0,75			
Infantil autisme			Herlev	Behov			2	2	2	2		
	i Rammeaft			0	0	2	2	2	2			
	Høje-Taastrup			Behov	2	2	2	2,75	2,75	2,75		
			Uden for	2	2	2	2	2	2			
			i Rammeaft	0	0	0	0,75	0,75	0,75			
	Rødovre		Behov	1	1	1	1	1	1			
i Rammeaft			1	1	1	1	1	1				
§ 108			fast	Asbergers Syndrom	Rødovre	Behov	0	1	1	1	1	1
	i Rammeaft	0				1	1	1	1	1		
	Atypisk autisme	Furesø			Behov	3	4	4	4	4	4	
					i Rammeaft	3	4	4	4	4	4	
		Herlev		Behov			1	1	1	1		
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1		
	Høje-Taastrup	Behov		4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5			

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012
				i Sjælland	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
			Rødovre	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
		Infantil autisme	Herlev	Behov			5	7	7	7
				i Rammeaft	0	0	5	7	7	7
			Høje-Taastrup	Behov	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
				i Sjælland	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
			Rødovre	Behov	1	2	2	2	2	2
				i Rammeaft	1	2	2	2	2	2
				Behov Sum	199,4	199,7	266,1	270,1	269,3	269,3
				Uden for Sum	78	85	86,3	84,3	84	84
				i Sjælland Sum	7	7	7	7	6	6
				i Rammeaft Sum	114,4	107,7	172,8	179,8	180,3	180,3
				heraf ov. 15 Sum	20	28	29	28	26	24,08

Ud fra disse data ses et stigende behov igennem de 6 år.

8. Nye og ændrede tilbud i kommunerne.

Fra kommunernes redegørelser er der i dette notat samlet de oplysninger, som kommunerne har indberettet om nye og ændrede tilbud samt planer herom, der har konsekvenser for Rammeaftalen. Oplysningerne er sorteret efter tilbudstyper.

Formålet med notatet er at give kommunerne indblik i hinandens overvejelser, med henblik på at fremme samarbejdet kommunerne imellem.

Børn og unge med handicap eller sindslidelser

§ 32 – Specialbørnehaver

Fredensborg udvider tilbuddet "Spiren" med 2 pladser til børn indenfor autismspektret

§ 36 – Klubtilbud til børn og unge

- Hillerød har opnormeret "Levuk" med 35 pladser
- Albertslund nedjusterer pladstallet på "Klub Vest" med 16 pladser fordelt på fritidsklub og ungdomsklub
- Regionen opretter 4 pladser i klubtilbud i forbindelse med tilbuddet "Nødebogård"
- Allerød har etableret klubtilbud til unge med Aspergers syndrom, primært til egne borgere
- Høje-Taastrup har udvidet pladstallet i deres klubtilbud for unge med handicap. Tilbuddet er ikke med i Rammeaftalen, men de unge kommer typisk fra Klub Vest i Albertslund

§ 67, stk. 2 – Døgntilbud til børn og unge med handicap

- Gentofte har opskrevet tilbuddet Camillehusene med 1 plads
- Regionen har konverteret 1 døgnplads på tilbuddet 3-kløveren til 1 aflastningsplads
- Ishøj/Vallensbæk har opsplittet Thorshøjgårds 26 pladser i 17 pladser til psykisk udviklingshæmmede og 9 pladser til sindslidende.

§ 67, stk. 2 – Aflastning til børn og unge med handicap

- Regionen har omdannet 1 døgntilbud plads på "3-kløveren" til 1 aflastningsplads.
- Ishøj har oprettet 6-8 pladser aflastning for autister + ADHD på "Ishøjgård". Der er mulighed for senere udvidelse.
- København tager en ny aflastningsinstitution i brug pr. april 2008 til børn fra egen venteliste
- Bornholm kan, hvis det ønskes, etablere weekend aflastning for andre kommuner

§ 67, stk. 2 – Døgntilbud til børn og unge med sindslidelser

- Ishøj/Vallensbæk har opdelt Thorshøjgård's pladser i henholdsvis pladser til psykisk udviklingshæmmede og pladser til sindslidende.

Voksne med handicap

§ 103 – Beskyttet beskæftigelse til borgere med handicap

- Center for Døve udvider med 4 pladser
- Linden i Fredensborg kommune med 18 pladser overgår fra at være et § 103 tilbud til at blive et § 104 tilbud for psykisk udviklingshæmmede.
- 45 pladser på Vestegnens Erhvervscenter i Brøndby var i Rammeaftale 2008 registreret med målgruppen ”psykisk udviklingshæmmede”. Den korrekte målgruppe er sindslidende, hvilket er blevet rettet med denne rammeaftale.
- Gribskov kommune har oprettet 12 nye pladser på tilbuddet ”Kilden”. Tilbuddet indeholder tillige specialundervisning.
- Trollesbro i Hillerød kommune har opskrevet pladstallet med 4
- Værkstederne ved Rudersdal i Rudersdal kommune har opskrevet pladstallet med 20 pladser.
- Regionen har oprettet en ekstra plads på ”AKU-centret”

§ 104 – Aktivitets- og samværstilbud til borgere med handicap

- Piberødhus i Rudersdal har opdelt målgruppen i henholdsvis autister og psykisk udviklingshæmmede.
- Vega dagtilbud i Gribskov har ikke udvidet pladstallet, men har pt 1 bruger i overbelægning.
- Det regionalt drevne AKU-center har omdefineret 10 af sine pladser til at være målrettet autister
- Fredensborg har, som nævnt under ændringer til § 103, ændret definitionen af målgruppen på de 18 pladser på Linden fra at være § 103 til at være § 104
- Københavns Kommune har som noget nyt medtaget ”Lynghuset” med 30 pladser i rammeaftalen
- Regionen har opjusteret med 7 pladser på Jonstrupvang
- Gribskov har i forbindelse med Kobbelt huset(tidligere benævnt Gydehøj) indberettet 8 dagtilbudspladser
- Hillerød havde i 2008 rammeaftalen indrapporteret 60 pladser på Regnbuen. Dette tal var personer og er med rammeaftale 2009 rettet til 22 helårs pladser. Der er ikke tale om en faktisk ændring af pladstallet
- Piberødhus i Rudersdal har i Rammeaftale 2008 indberettet 27 pladser. Det faktiske pladstal er 31.
- Regionen har opskrevet pladstallet på AKU-center med 7 pladser
- Gribskov vil gerne sælge pladser til andre kommuner i deres planlagte dagtilbud.

§ 107 Døgntilbud til midlertidigt ophold for voksne med handicap.

- Halsnæs har flyttet tilbuddet ”Trekloveren” med 36 pladser fra § 107 til § 108
- Furesø har indberettet Bybæksterrasserne med 5 pladser
- Ishøj/Vallensbæk har indberettet 3 nye tilbud ”Løkkekrogen” med 7 pladser, ”Spindehuset” og ”Søvangs Alle” begge med 6 pladser
- Hørsholm overvejer at etablere bofælleskab til unge med udviklingshæmning

§ 108. Botilbud til længerevarende ophold for voksne med handicap.

- I Regionen er etableret et nyt tilbud til personer med autisme i Lyngby.
- Gladsaxes tilbud "Center for Døve" er udvidet med 2 pladser, som annonceret i Rammeaftalen 2008.
- Regionen har som ovenfor nævnt omdannet 1 aflastningsplads på "Jonstrupvang" til permanent botilbud.
- Bornholm har ibrugtaget de i rammeaftale 2008 omtalte 20 nye pladser på området. Disse fordeler sig med 16 pladser på "Gartnerparken" og 4 pladser på "Klintebo"
- Egedal har opnormeret "Skelhøj med 1 plads og "Søværnet" med 4 pladser.
- Som tidligere nævnt har Halsnæs flyttet "Trekloveren" fra § 107 til § 108 psykisk udviklingshæmmede og samtidige nedsat pladstallet til 34 pladser.
- Københavns kommunes tilbud "Vinklen" er opnormeret med 29 pladser og "Ringetofte" er opnormeret med 6 pladser
- Rudersdal har udvidet Bøgelunden med 2 pladser
- Regionen har oprettet endnu et enkeltmandsprojekt på Rønnegården.
- Allerød har udskudt etablering af botilbuddet Solværnet. Afventer finansieringstilbud fra LEV
- Allerød overvejer at etablere botilbud til borgere (unge) med erhvervet hjerneskade
- Brøndby har udvidet "Botræningen" med 3 pladser
- Brøndby udvider i 2008 bofællesskabet "Midlergårdsvej" med 4 pladser (8pladser i alt)
- Det planlagte botilbud på Frederiksberg med 16 boliger på Ribes Allé er sat i bero
- Frederiksberg har planer om at etablere opgangsfællesskaber og at ombygge og udvide botilbuddene
- Frederikssund forventer at udvide i bofællesskaber med 4-6 pladser

§ 107 Aflastning i døgntilbud til voksne med handicap

- Regionens tilbud "Jonstrupvang" har omdannet 1 aflastningsplads til permanent botilbud
- Tilsvarende har Hillerøds tilbud "Skovbrynet" reduceret pladstallet med 1 til aflastning

Voksne med sindslidelser

§ 103 Beskyttet beskæftigelse til voksne med sindslidelse

- Brøndby som tidligere nævnt har omdannet Espelunden til et tilbud for sindslidende – 45 pladser
- Regionen har opnormeret tilbuddet "Skibbyhøj" med 3 pladser

§ 104 Aktivitet og samværstilbud til voksne med sindslidelse

- Brøndby har opnormeret Espelunden Syd med 3 pladser
- 45 pladser på Espelunden i Brøndby overgår fra at være pladser til psykisk udviklingshæmmede til at blive pladser til sindslidende

- Ishøj/Vallensbæk har indmeldt tilbuddet "Social psykiatrisk dagcenter" med 80 pladser
- Rødovre har opnormeret med 2 pladser på tilbuddet "Det røde hus"
- Regionen har ændret Solvang, så der ikke er separate aktivitets og samværs pladser, svarende til nedgang på 12 pladser.
- Glostrup overvejer at etablere et aktivitets- og samværstilbud
- Hørsholm sælger gerne tilbud på "JOBBS" til andre kommuner

§ 107 Døgntilbud til midlertidigt ophold for voksne med sindslidelser

- Brøndby har opnormeret "Bofællesskabet Midlergårdsvej" med 4 pladser
- Ishøj/Vallensbæk har indmeldt 2 nye tilbud "Strandgården" og "Ågården" med henholdsvis 7 og 5 pladser
- I Hørsholm er det til politisk behandling, hvorvidt der skal ske en udvidelse af "Åstedet"
- Hørsholm overvejer etablering af bofællesskab

§ 108 Døgntilbud til længerevarende ophold for voksne med sindslidelser

- København har opnormeret med 8 pladser på "Bocentret Hedelund".
- København har nednormeret med 4 pladser på "Bocentret Lindegården
- København har nednormeret 1 plads på "Bocentret Ringebo"
- København har nednormeret "Bocenteret Sundbygård" med 19 pladser
- København har indmeldt "Projekt psykiske misbrugere" med 4 pladser i rammeaftalen.
- Regionen har i forbindelse med ombygningen af Skovvænget nedsat pladstallet med 20 pladser
- Allerød forventer at åbne bofællesskab målrettet egne borgere til næste år
- Furesø er ved at etablere 9 boliger på Gammelgårdsvej
- Furesø overvejer at etablere botilbud til borgere med ADHD, men vil være afhængig af at andre kommuner har borgere der vil benytte tilbuddet
- Gladsaxe arbejder hen mod at Nybrogård bruges til udslusningspladser og tunge pladser. Pladstallet forventes nedsat fra 40 til 36
- Halsnæs overvejer at etablere nye botilbud
- Høje-Taastrup overvejer at renovere Vestervænget, hvis øvrige kommuner fortsat vil købe pladser
- Københavns Kommunes er i gang med at modernisere botilbuddene til psykisk syge. I første omgang moderniseres knap 50 botilbudspladser i 2008.

Misbrug, forsorgshjem og krisecentre

§ 110 Forsorgshjem

- Brøndby har lukket Dyrringsparken som havde 4 pladser
- Gentofte har opsagt aftale med "Lænkepensionatet", hvorfor de 8 pladser udgår af rammeaftalen
- Gladsaxe overtager "Tornehøjgård" med 20 pladser fra Regionen

- Københavns Kommune nedjusterer med 6 pladser på "Herbergcentret" og 20 pladser på "Hørhuset"
- Regionen overgiver 20 pladser fra "Solvang" (Tornehøjgård) til Gladsaxe,. Der nedjusteres med 3 pladser på "Røde Kors centret" og med 13 pladser på Nordsjællands Misbrugscenter fordelt med 10 pladser på boafsnittet og 3 pladser på pensionatet.

§ 109 Krisecentre for voldsramte kvinder

- København har opnormeret med 2 pladser på "Baltic".

Misbrug

- Brøndby overvejer at etablere ca. 20 pladser i stofmisbrugsenhed målrettet 16-25 årige
- Gribskov overvejer selv at stå for udredning af stofmisbrug/alkoholmisbrug

Specialundervisning for voksne

Specialundervisning for voksne

- Albertslund overvejer at oprette tilbud i eget regi til borgere der pt benytter SVIKA
- Gentofte har i samarbejde med Lyngby-Taarbæk og Rudersdal ansat logopæder til at varetage undervisning og genoptræning i forhold til taleproblemer hos hjerneskadede – og vil derfor benytte THI's tilbud i mindre grad end tidligere.
- Halsnæs overvejer at etablere egen ungdomsuddannelse for de bedst fungerende borgere med udviklingshæmning

Andet

Genoptræning til borgere med erhvervet hjerneskade

- Hillerød benytter ikke i samme grad Hjerneskadecenter Nordsjælland, idet de har opbygget egen ekspertise på området i samarbejde med Egedammen, Kommunikationscentret og botilbuddet i Ålholmparken
- Høje-Taastrup Kommune har etableret et træningscenter, som varetager almen genoptræning efter Sundhedsloven i forbindelse med sygehusbehandling, hvor borgeren har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning og er forsynet med en genoptræningsplan.

Træningscenteret varetager desuden træning efter serviceloven, både for borgere, der har været udsat for funktionstab i forbindelse med akut sygdom, og for borgere, der har en kronisk lidelse og har behov for vedligeholdende træning.

Specialtandplejen

- Gribskov vil fremover købe ydelser i forbindelse med specialtandpleje i Frederikssund Kommune

9. Institutionsark for tilbud, der ikke fremgår af tilbudsportalen

Børneklíníken

Tilbud	Børneklíníken er en landsdelsdækkende undersøgelses- rådgivnings og vejlednings institution, som dækker Region Hovedstaden og Region Sjælland. Børneklíníken er objektiv finansieret, hvilket betyder at kommunerne i Region Hovedstaden og Region Sjælland betaler ud fra befolkningstallet i den enkelte kommune. Børneklíníken forvaltes administrativt af Børne- og Ungdomsforvaltningen I Købehavns Kommune.
Forstander	Klinikchef Gitte Mondrup Tlf:3317-3880 Email:P740@buf.kk.dk Souschef Charlotte Hirsbro Tlf: 3317-3905 Email ME01@buf.kk.dk
Adresse	Kristianiagade 13, 2100 København Ø Tlf: 3317-3866 Email: boerneklíníken@boerneklíníken.dk
Driftsparagraffer	Lov om Social Service og Folkeskoleloven
Beskrivelse af målgruppe	Børneklíníkens målgruppe er førskolebørn med udviklingsmæssige vanskeligheder, der vurderes at være af en sådan kompleksitet, at udredningen ikke kan foregå i lokalt regi. Der til kommer rådgivning og vejledning til forældre og fagpersoner, der følger familien og barnet. Desuden specifik udredning af børn med høretab der viser tegn på udviklingsmæssige vanskeligheder udover det høretabet medfører, samt rådgivning til forældre og andre involverede. Vanskelighederne kan vise sig på følgende områder og kan til tider være en kombination af flere faktorer. Børn med tale/sproglige/kommunikative vanskeligheder Børn med generelle udviklingsmæssige vanskeligheder Børn med kontakt/samspilsmæssige vanskeligheder Børn med specifikke kognitive vanskeligheder Børn med hørenedsættelser Børn (0-3 år) med forsinket motorisk udvikling.
Salg af kompetencydelser	Børneklíníken har ligeledes en omfattende kursusvirksomhed hvor indholdet omhandler Børneklíníkens målgruppe. Rammer, indhold og gennemførelse vil kunne tilpasses lokale behov. Også disse ydelser er vederlagsfrie.
Belægningsprocent 2006	• I 2007 havde vi 477 nyhenviste sager • Der var i alt 1539 foranstaltningstyper Nedgangen af belægningsprocenten fra 2006 skal ses som resultat af en periode med ombygning på Børneklíníken

Udviklingsplaner	Børneklíníken arbejder ud fra et grundsyn, at mennesket er afhængigt af og udvikler sig igennem interaktioner og relationer, det vil sige i samspil med sine omgivelser. Udvikling og læring sker ved at være en del af samfundet, hvorfor barnet så vidt muligt skal inkluderes i det almene miljø. Vi har fokus på barnets vanskeligheder, ressourcer og udviklingspotentialer i samspil med omverdenen. Barnets familie og andre betydningsfulde og nære relationer bliver derfor inddraget. Det tilstræbes at skabe et trygt miljø, således at undersøgelsen af barnet kan foregå så nænsomt som muligt med mindst mulig indgreb i dets hverdag. Alle henvisninger skal foregå skriftlig og vurderes i Børneklíníken's visitationsteam. Der er også mulighed for at en af Børneklíníken's personaler kan deltage i netværksmøder lokalt med henblik på afklaring af relevante undersøgelser og i hvilket regi de mest hensigtsmæssigt effektueres. Børneklíníken tilbyder endvidere anonym telefonrådgivning til private såvel som professionelle.
Takst	• Ikke oplyst
Hjemmeside	• www.boernekliniken.dk

Børneterapien

Tilbud	Børneterapien, Fysio- og ergoterapeutisk behandling/bistand
Leder	Kirsten Iversen, ki@gentofte.dk Overordnet ansvarlig: Lisbeth Wilms, Børn og Forebyggelse, Gentofte Kommune
Adresse	Børneterapien Bank-Mikkelsens Vej 11 2820 Gentofte Tlf. 3998 4470 Fax: 3998 4471 Email: borneterapien@gentofte.dk WWW.borneterapien.dk
Driftsparagraffer	Serviceovens § 11 stk.3 om specialrådgivning og behandling af børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Beskrivelse af målgruppen	Børneterapien yder fysio- og ergoterapeutisk specialrådgivning og behandling til børn fra 0 – 18 år med særlige fysio- og ergoterapeutiske behov. Målgruppen er børn med: • Cerebral parese • Kendte og sjældne sygdomme og syndromer • Medfødte og erhvervede hjerneskader • Psykomotorisk retardering • Alvorlige sansemotoriske problemer • Gennemgribende kommunikative vanskeligheder
Børn i behandling	Ca. 150 ambulante børn Desuden ca. 65 børn på 3 institutioner - se nedenfor
Belægningsprocent 2007	Ydelseskategorierne er udarbejdet medio 2007, hvorfor der ikke findes belægningsprocenter for tidligere år.
Gennemsnitlig tilgang pr. år	Ca. 60
Ydelseskategorier	Børn og unge henvises til Børneterapien af bopælskommunen. Kommunen kan henvise til fysioterapi og/eller ergoterapi i 1 af nedenstående 5 ydelseskategorier eller til undersøgelse og vurdering af ydelseskategori: 1. Konsultation, undersøgelse/test, rådgivning og vejledning. Målgruppen er børn med behov for afdækning af motoriske/sansemotoriske problemstillinger eller evt. korte intensive

	behandlingsforløb. Forløbene vil derfor være på 3,6 eller 12 mdr. Ca. 20 timer pr. barn. Sted: Barnets dagtilbud eller Børneterapien 2. Undersøgelse, behandling, vurdering af behov for hjælpemidler, rådgivning og vejledning, i forløb på 6 – 12 mdr. Målgruppen er børn med massive sansemotoriske handicap, psykomotorisk retardering, generelt forsinket udvikling. Ca. 30 timer pr. barn. Sted: Børneterapien samt evt. besøg i barnets hjem/dagtilbud. 3. Konsulentbesøg i dagtilbud, undersøgelse og vurdering af behov for støtte og hjælpemidler. Et forløb med mdl. besøg over 12 mdr. Målgruppen er børn med sansemotoriske handicap, psykomotorisk retardering, generelt forsinket udvikling, børn uden specifik diagnose. Ca. 35 timer pr. barn. Sted barnets dagtilbud 4. Undersøgelse, behandling, vurdering af behov for hjælpemidler, indretning etc., rådgivning og vejledning, i forløb på 12 måneder. Målgruppen er børn med massive sansemotoriske handicap, svære, bevægelseshandicap og funktionsnedsættelser. Ca. 65 timer pr. barn. Sted Børneterapien 5. Undersøgelse, behandling, afprøvning af hjælpemidler, indretning etc., rådgivning og vejledning, i forløb på 12 måneder. Målgruppen er småbørn med massivt behov for kontinuerlig tidlig indsats, funktionsnedsættelser. Ca. 90 timer pr. barn. Sted barnets hjem/dagtilbud Herudover leverer Børneterapien fysio- og ergoterapiydelser til 2 specialbørnehaver og en døgninstitution. Udgifterne hertil trækkes ud af Børneterapiens budget og faktureres særskilt til de 3 institutioner.
Takst 2008	Takster for 2008 kan ses i ydelseskatalog på hjemmesiden: www.borneterapien.dk

Center for Specialundervisning for Voksne
(Fra Rammeaftale 2008)

Tilbud	CSV – Center for Specialundervisning for Voksne, Københavns Kommune
Forstander	Søren Stanley Thomsen
Adresse	Frankrigsgade 4 2300 København S Tlf.: 32 86 06 82 Bystævneparken 20 A 2700 Brønshøj 35 26 44 11 Mail: csv@csv.kk.dk
Driftsparagraffer	Lov om Specialundervisning for Voksne, LBK nr. 658 Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne, BEK nr. 378
Beskrivelse af målgruppe	Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, rådgivning og vejledning til voksne med: • Hørevanskeligheder – Tinnitus, Ménière sygdom og andre ørelidelser • Tale-, sprog- og stemmевanskeligheder • Afasi, erhvervet hjerneskade og andre neurologiske lidelser • Psykisk udviklingshæmning • Udviklingshæmmede og sent udviklede • Synsvanskeligheder
Salg af kompetencydelser	Specialundervisning for voksne er tilbud, der er målrettet personer, der som følge af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig tilrettelagt undervisning og rådgivning for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsnedsættelsen, og som ikke kan modtage relevant tilbud med samme formål efter anden lovgivning. Efter udredning i henhold til Rammeaftale for 2008 og kommunal visitation tilbyder CSV undervisning på alle undervisningsområder.
Pladsantal	Der er ikke normeret pladsantal I 2006 modtog 4.600 personer undervisning fra Københavns Kommune
Takst 2008 (ydelsespakker)	Udredning i henhold til Rammeaftale for 2008 Eneundervisning: kr. 600 pr. lektion Holdundervisning: kr. 400 pr. lektion
Hjemmeside	www.csv.kk.dk

Center for Syn og Kommunikation
(Fra Rammeaftale 2008)

Tilbud	Center for Syn og Kommunikation
Forstander	Kristian Mainz
Adresse	Kellersvej 7 2860 Søborg Tlf.: 45 11 77 00 E-mail: syn-kom@hav1.regionh.dk
Driftsparagraffer	Grundlag for CSK: Regionsrådets forpligtelser: - Servicelovens § 5, stk. 2 og stk. 8 - Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne § 5 - Folkeskoleloven § 20 stk. 3 og stk. 4 CSK's arbejdsområder, varetagelse af kommunale opgaver efter aftale med kommunerne: Hjælpe midler: • Servicelovens § 112 om hjælpemidler – herunder specifikt optiske hjælpemidler • Servicelovens § 113 om forbrugsgoder - herunder informations-teknologiske hjælpemidler • Servicelovens § 10 stk. 4 om rådgivning om hjælpemidler og forbrugsgoder, samt instruktion • Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven nr. 624, herunder specifikt bilag 2. Specialrådgivning: • Servicelovens § 11 stk. 3 om specialrådgivning til børn og unge med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne • Servicelovens § 12 om specialrådgivning til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne Specialundervisning: • Lov om specialundervisning § 1 ff. - forpligtelsen til at sørge for specialundervisning og specialpædagogisk bistand • Folkeskolelovens § 3 og § 4, samt § 20 stk. 2 – forpligtelsen til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand Derudover varetager CSK udrednings- og rådgivningsopgaver samt hjælpemiddelafprøvningsopgaver for andre myndigheder, f.eks. vedr. uddannelsessøgende samt revalidering og aktiv beskæftigelsesindsats.
Beskrivelse af målgruppe	Specialrådgivning, hjælpemiddelvejledning og –afprøvning, specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn og voksne med: • varig betydelig synsnedsættelse

	• varig nedsat kommunikationsevne som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne • svære læse-skrivevanskeligheder • betydelige bevægehandicaps • hørehæmmede og døvblevne • Forældre, pårørende og øvrige netværkspersoner Desuden tilbydes udredning, specialrådgivning og hjælpemiddelafprøvning til • Kommunale forvaltninger, jobcentre, specialundervisningstilbud (børn og voksne), uddannelsesinstitutioner, bo-institutioner m.fl.
Salg af kompetencydelser	• Rådgivning og hjælpemiddelafprøvning efter Lov om aktivbeskæftigelsesindsats m.v.. • Rådgivning og hjælpemiddelafprøvning på uddannelsesområdet • Kursusvirksomhed for pædagoger, optikere, støttepædagoger, lærere m.fl. • Kursusvirksomhed for forældre og andre pårørende
Udviklingsprojekt	Udvikling af sagsgange, procedurer og dokumentation i samarbejde med kommunerne med henblik på at sikre kommunerne kvalificeret og tilstrækkeligt grundlag for varetagelse af myndighedsansvaret i de opgaver, der udføres på kommunernes vegne.
Takst 2008 CSK's ydelsespakker	
Hjemmeside	• www.syn-kom.dk

Falck Hjælpemidler A/S

Tilbud	Falck Hjælpemidler A/S
Leder	Direktør Brian Jørgensen
Adresse	Gydevang 42 3450 Allerød Tlf.: 48171355 E-mail: info@falckhm.dk
Driftsparagraffer	-
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Specialrådgivningen retter sig primært mod kommuner. Hvis en kommune har brug for specialrådgivning i en sag om hjælpemidler og/eller boligindretning kan den anmode Falck Hjælpemidler at bistå med rådgivningsarbejdet. Kommunen vil typisk have en abonnementsaftale med Falck Hjælpemidler om ydelse af såvel generel som specialiseret rådgivning til støtte for kommunens egen rådgivning over for borgerne. Når kommunen har brug for særlig sagkyndig bistand ved afprøvning og valg af et hensigtsmæssigt hjælpemiddel, eller i sager om omfattende boligændringer, såsom ombygning, tilbygning og nybyggeri, kan kommunen anmode om rådgivning hos Falck Hjælpemidler. Herudover løser Falck Hjælpemidler en lang række andre opgaver for kommunerne, herunder rådgivning om arbejdspladsindretning (jobcentre) og rådgivning om handicapbiler. Falck Hjælpemidler holder hver torsdag fra 14 – 17 åbent Hus, hvor borgere i kommuner med abonnement kan orientere sig om mulige hjælpemidler i udstillingen. Der er terapeutfagligt personale til stede. Der tilbydes desuden uvildig rådgivning om fx lovgivning på området.
Salg af kompetencydelser	Generel rådgivning: • udstilling – åbent hus • telefonrådgivning / hotline • Vikar-service til sagsbehandling indenfor handicapområdet Specialrådgivning: • siddestillingsanalyse • hjælpemiddelafprøvning- og tilpasning • boligindretning • bilsagsbehandling
Takst 2008	Abonnementaftale eller timepris. Ring for yderligere oplysninger.
Hjemmeside	www.falckhjaelpemidler.dk

Geelsgårdskolen

Tilbud/institution	Geelsgårdskolen
Skoleinspektør	Preben Hald Christensen
Adresse	Kongevejen 252, 2830 Virum Tlf. 4511 4000 E-mail: Geelsch@hav1.regionh.dk www.Geelsgaardskolen.dk
Driftsparagraffer	Lov om Folkeskolen § 20, stk. 2 Lov om Social Service § 36, §67 stk. 2, § 44 jfr. § 86 stk. 2, og § 104. Lov om specialundervisning for voksne Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.
Beskrivelse af målgrupper og tilbud	Helhedstilbud i form af folkeskole og fritidshjem til • elever med svære fysiske handicap 1. elever med specifikke indlæringsvanskeligheder (spor 1) 2. elever med multiple funktionsnedsættelser (spor 2) • elever med medfødt døvblindhed. (spor 3) • Endvidere tilbydes specifikt tilrettelagt undervisnings og fritidsforløb, herunder f. eks til elever med Spielmeier-Voigt syndrom, med erhvervet hjerneskade eller med andre sjældne handicap. Disse elever undervises i forbindelse med det enkelte spor med en individuelt aftalt ressource. Bo- og aflastningstilbud til elever med svære fysiske handicap, dog kun til elever tilknyttet spor 1. Aflastningstilbud til elever med medfødt døvblindhed – tænkt opstartet primo 2009. Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov,, organiseret med undervisning samt aktivitets- og samværstilbud primært til : • unge med multiple funktionsnedsættelser, uden funktionelt verbalsprog og for enkelte med autisme • unge med medfødt døvblindhed og døve med specifikke funktionsnedsættelser • visse unge med funktionsnedsættelser Specialundervisning for voksne, samt aktivitets- og samværstilbud inden for alle elevkategorier. Vedligeholdende fysio- og ergoterapeutisk træning tilbydes alle elever ved særligt tilkøb. Ydelsen består i 2 timers træning i 40 uger pr. år.

Salg af ydelser	• Kurser for lærere, der underviser enkeltintegrerede børn med bevægelsesvanskeligheder • Kurser i særlige pædagogiske metoder i forhold til elever med svære bevægelsesvanskeligheder og elever med multiple funktionsnedsættelser: Konduktiv pædagogik og MOVE • Kurser i alternative kommunikationsformer
Pladstal	Der er ikke et fast normeret pladstal i helhedstilbudene. Der er 7 boopholdspladser og 7 aflastningspladser for elever med bevægehandicap. Til skoleåret 2008/09 er der visiteret/revisiteret følgende antal elever til helhedstilbudene inden for skoleområdet og vokalområdet • 49 på Spor 1 • 23 på Spor 2 • 12 på Spor 3 • 13 på Ungdomstilbud • 4 specialundervisning for voksne • 14 bo- og aflastningspladser for elever med bevægehandicap • forventeligt 2 aflastningspladser for elever med medfødt døblindhed fra primo 2009.
Takst 2009	
Hjemmeside	www.Geelsgaardskolen.dk

Hjerneskadecenter Nordsjælland

Tilbud	Hjerneskadecenter Nordsjælland
Leder	Jette Nemming (konstitueret)
Adresse	Sygehusvej 4 Esbønderup 3230 Græsted E-mail: hcn@gribskov.dk Tlf. 48 29 71 00
Driftsparagraffer	Hjerneskadecenter Nordsjælland tilbyder specialiseret neuro-faglig rådgivning og konsulentbistand, rehabiliteringsydelser samt udviklings- og vidensfunktioner på hjerneskaideområdet.
Beskrivelse af målgruppe	Hjerneskadecenter Nordsjællands målgruppe omfatter: • Voksne som har pådraget sig hjerneskode som følge af apopleksi, traumer (slag mod hovedet), tumorer, anoksi (iltmangel) og andre sygdomme i hjernen. Vi har specialiseret os i indsatsen for personer i alderen fra 18 – 65 år men går også gerne ind i en dialog om ydelser til personer over den erhvervsaktive alder. • Unge og voksne med tidligt erhvervede eller medfødte specifikke hjernedysfunktioner, som eks. ADHD/ADD (tidligere benævnelse DAMP) • Unge og voksne med bevægelseshandicap, cerebral parese, sclerose, ALS, muskelsvind og andre progredierende neurologiske sygdomme, der medfører alvorlige fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser.
Salg af kompetence-delser	HCN tilbyder salg af ydelser til kommuner, regioner, forskellige offentlige og private tilbud, samt til borgere. HCN ydelser omfatter bl.a.: • Sagsudredning og udarbejdelse af plan for det videre forløb • Forløb mhp fastholdelse på arbejdsmarkedet • Neuropsykologiske undersøgelser • Individuelle forløb herunder rehabilitering i hjemmet • Deltagelse i kommunale hjerneskaidesamråd • ADHD m.v. - udredning og konsulentbistand • Konsulentbistand til udvikling, evaluering m.v. • Undervisning og kursusaktiviteter

	● Supervision til fagpersoner En nærmere beskrivelse af de enkelte ydelser, priser m.v. kan ses på HCN's hjemmeside: www.hjerneskode-info.dk. Vi arbejder løbende på at udvikle og udvide vores tilbud og ydelser.
Pladstal, henvisning m.v.	HCN har ingen faste dag eller døgnpladser. Udredning, rådgivning og optræning foregår både på HCN, på borgerens arbejdsplads og evt. i borgerens hjem. Henvisning til og finansiering af HCN's ydelser ske i de fleste tilfælde gennem borgerens hjemkommune. Hjerneskodecenter Nordsjælland har kontrakt med VISO. HCN leverer gennem VISO rådgivning og afdækning på hjerneskodeområdet i de mest specialiserede og komplicerede sager. Borgere, forsikringsselskaber, offentlige og private bo- og aktivitetstilbud, andre regioner m.fl. har også mulighed for at henvende sig til HCN men skal selv betale for ydelserne, hvis det ikke finansieres gennem kommunen eller VISO.
Udviklingsplaner	● Fortsat udvikling og kvalificering af Hjerneskodecenter Nordsjællands indsats med henblik på at sikre, at vi hele tiden fagligt og organisatorisk er på forkant med udviklingen i forhold til kommunernes og borgernes behov og ønsker. ● Fortsat synliggørelse af og introduktion til vores tilbud om rehabilitering, konsulentbistand og viden og udvikling i forhold til kommunerne i Hovedstadsregionen samt andre samarbejdspartner. ● Udbygning af HCN's dokumentations- og evalueringsindsats med henblik på at fremme udviklingen af faglige metoder og dokumentation af indsatsens effekt. ● At bidrage til at fastholde og udvikle et regionalt fokus på hjerneskodeområdet og styrke koordinering og samarbejde i regionen bl.a. gennem aktive bestræbelser på at få oprettet et regionalt hjerneskodesamråd.
Takst 2008	Pr. 1/1 2008: 966,- kr
Hjemmeside	www.hjerneskode-info.dk

Hjælpemiddelcentralen

Tilbud	Hjælpemiddelcentralen
Leder	Helle Linaa
Adresse	Rødovre Parkvej 403B 2610 Rødovre Tlf.: 36 37 90 00 E-mail: Hjælpemiddelcentralen@rk.dk
Driftsparagraffer	Serviceoven § 5, § 10, § 186 og § 190. Rødovre Kommune er driftskommune.
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen for specialrådgivningen er personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Specialrådgivningen retter sig primært mod fagpersoner, som arbejder indenfor hjælpemiddelområdet, men omfatter også åben rådgivning til borgere. Hjælpemiddelcentralens tilbud består i specialrådgivning, information og formidling af viden indenfor området hjælpemidler og boligindretning i henhold til Lov om social service. Desuden rådgivning om hjælpemidler, der kan ydes i henhold til Lov om aktiv beskæftigelsesindsats m.v.. Tilbudene kan benyttes af de kommuner, der har tilsluttet sig rammeaftale. Specialrådgivningens formål er at finde egnede strategier og løsningsmuligheder, som kompenserer for og/eller afhjælper borgerens nedsatte funktionsevne i forhold til almindelig daglig livsførelse. Vi arbejder fortrinsvis med komplekse sager, når kommunen har behov for specialiseret viden for at kunne tilgodese den enkelte borgers behov for en individuel løsning. Specialrådgivningen ydes ud fra indgående viden og erfaring fra praksis om: • Personer med et sjældent eller komplekse handicap • Specialiserede hjælpemidler • Planlægning og styring af komplekse sager • Analysemetoder • Individuel tilpasning af specialiserede hjælpemidler Personalet består af faggrupperne ergoterapeut, fysioterapeut, tekniker, administrativt personale og en leder.

	Vi tilbyder bl.a. følgende ydelser: • Valg og tilpasning af hjælpemidler til voksne • Valg og tilpasning af hjælpemidler til børn • Siddestillingsanalyse og metoder til forebyggelse af tryksår • Boligrådgivning – indretning med henblik på at gøre boligen egnet som opholdssted • Teknisk specialløsning af hjælpemidler • Valg og indretning af biler • Arbejdsredskaber – arbejdspladsindretning
Takst 2009	Finansieringsmodellen består af en abonnementsordning og af timebetalte individuelle ydelser. Det er en forudsætning for at kunne købe de individuelle ydelser, at kommunen har indgået aftale om abonnementsordning. Abonnementsordningen omfatter en række basisydelser, f.eks. telefonisk rådgivning, rådgivning i ”Åbent Hus” og deltagelse i netværk for fagpersoner. Abonnementsordningen er objektiv i forhold til det samlede antal indbyggere i de tilsluttede kommuner. De individuelle ydelser betales som timebetaling efter den medgåede tid til ydelsen. Kontakt Hjælpemiddelcentralen for yderligere oplysninger om priser. Indholdet i Hjælpemiddelcentralens tilbud til kommunerne er beskrevet i Ydelseskatalog 2009, der kan ses på hjemmesiden.
Hjemmeside	• www.rk.dk/hjaelpemiddelcentralen

Kommunikationscentret

Tilbud	Kommunikationscentret
Forstander	Agnete Selvejer. agse@hillerod.dk
Adresse	Kommunikationscentret Skansevej 2D 3400 Hillerød E.mail: kc-hil@hillerod.dk
Driftsparagraffer	• Lov om specialundervisning for Voksne. • Lov om Folkeskolen (§ 20.2) • Lov om Social Service (§§ 10-12 og 112, 113)
Beskrivelse af målgruppe	Specialundervisning, anden specialpædagogisk bistand, rådgivning og vejledning til børn og voksne med: • Tale, sprog og stemmevanskeligheder • Erhvervet hjerneskade og andre neurologiske lidelser • Psykisk udviklingshæmning • Læsevanskeligheder • Høre vanskeligheder • Tinnitus og Meniere • Synsvanskeligheder Rådgivning og vejledning til borgere i erhverv med: • Synsvanskeligheder • Høre vanskeligheder • Erhvervet hjerneskade Afprøvning af optiske synshjælpemidler og informations og kommunikationsteknologiske hjælpemidler til børn og voksne med: • Synsvanskeligheder • Andre vanskeligheder der kan afhjælpes med et kommunikationshjælpemiddel Se ydelseskatalog på: www.kc-hil.dk

Ydelser	Ydelserne omfatter: • Afdækning • Undervisning • Rådgivning • Vejledning • Afprøvning • Support Vi tilbyder desuden: • Kursusvirksomhed for kommunale og regionale medarbejdere • Kursusvirksomhed for forældre og pårørende • Oplæg og foredrag • Implementering af IKT i bomiljøer, herunder kompetenceudvikling af pædagogiske medarbejdere • Salg af ydelser indenfor Kommunikationscentrets kompetenceområde til kommuner, skoler daginstitutioner m.fl.
Antal brugere i 2007	Se Kommunikationscentrets hjemmeside for statistiske oplysninger fordelt på kommuner.
Takst 2009	Endnu ikke færdig
Hjemmeside	www.kc-hil.dk

Lænkeambulatorierne i Danmark

Tilbud	Lænkeambulatorierne i Danmark
Forstander	Mikael Jakshøj
Adresse	Hovedsæde: Værnedamsvej 12 1619 København V
Driftsparagraffer	Sundhedsloven § 141
Beskrivelse af målgruppe	Alle der søger behandling, rådgivning mm. for alkoholmisbrug. Der ydes bl.a. ambulant-, familie- og dagbehandling. Der er anonymitet for borgere, der ønsker dette.
Pladstal	Opgøres ikke eftersom ydelserne bl.a. leveres ved direkte anonym henvendelse til ambulatorierne.
Takst 2009	Takstfinansiering pr. 1/1-2009
Hjemmeside	www.laenken.dk

Skolen på Kastelsvej
(Fra Rammeaftale 2008)

Tilbud	SPK - Skolen på Kastelsvej Skole, Fritidshjem, Elevhjem, Kompetencecenter
Forstander	Torben Kragh-Müller
Adresse	Kastelsvej 58, 2100 København Ø Tlf: 35422662 E-mail: mail@spk.kk.dk
Driftsparagraffer	Lov om Folkeskolen § 20 stk. 2
Beskrivelse af målgruppe	SPK - Skolen på Kastelsvej er et landsdelsdækkende center for undervisning, pædagogik og vejledning med stor viden og erfaring inden for området; børn med Cochlear Implant, hørenedsættelser og døvhed. Det giver SPK en særlig forpligtelse og mulighed for at være udadvendt og udviklingsorienteret. Mission SPK har til opgave at se på hvert barn i et tværfagligt perspektiv for at tilgodese barnets individuelle potentialer og udvikling af kompetencer. Vision SPK vil arbejde for visionen om ligeværdighed trods forskellighed. Ligeværdighed der opnås ved at møde brugerne med tillid, respekt og dialog Beskrivelse SPK rummer blandt andet skole, fritidshjem og to døgninstitutioner for C.I. opererede, hørehæmmede og døve børn og unge i alderen 5-18 år. SPK modtager børn på baggrund af deres behov for sproglig stimulation i et tegnstøttet miljø. Børnegruppen har vidt forskellige kompetencer og behov og kan udover høretabet have funktionsvanskeligheder af forskellig art.
Salg af kompetencydelser	• Rådgivning til familier til børn med høretab. • Rådgivning og udredning til skoler og fritidsinstitutioner m.fl. som har børn med høretab • Teknisk rådgivning i brug af hjælpemidler i undervisningssituationer, i hjemmet og i fritiden • Pædagogisk/psykologisk udredning og rådgivning i komplekse forhold omkring børn med høretab • Kurser i kommunikation for børn, forældre, søskende, lærere, pædagoger mv. • Rådgivning i forhold til rehabilitering af Cochlear Implanterede børn.

	• Rådgivning indenfor kommunikation og specialpædagogik uanset graden høretab.
Pladstal	125
Belægningsprocent 2007	84 %
Gennemsnitlig tilgang pr. år	6
Udviklingsplaner	Se SPKs hjemmeside: www.spk.kk.dk
Takst	Kontakt forstander Torben Kragh-Müller
Hjemmeside	www.spk.kk.dk

Specialtandplejen i Gentofte

Tilbud	Specialtandplejen
Forstander	Specialtandplejen ledes af Tandlæge Shomais Vahman og Tandlæge Anne-Pia Brønden Kristensen
Adresse	Bank-Mikkelsens Vej 3 2820 Gentofte Mail : specialtandplejen@gentofte.dk Tlf. 39 98 43 40
Driftsparagraffer	Sundhedsloven § 133 og 134
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er psykisk udviklingshæmmede, fysisk handicappede og psykiatriske patienter, hvis funktion er nedsat i et sådant omfang, at de almindelige tandplejetilbud ikke kan modtages. Patienterne henvises af kommunal tandpleje, praktiserende tandlæger eller ledere af institutioner for målgruppen, specielt i tilfælde hvor den pågældende er uden kontakt med tandlæger.
Pladstal	Kapacitet til 1.400 patienter årligt
Takst 2008	Pris pr. tilmeldt pr. år i 2008 kr. 7 981,-
Hjemmeside	www.gentoftekommune.dk/tandplejen/presentation/specialtandplejen/

Specialtandplejen i Rudersdal.

Tilbud	Specialtandplejen
Forstander	Klinikchef Stig Halling Nielsen
Adresse	Sophie Magdelenes Vej 14 3460 Birkerød Tlf. 45818680 E-post. STHN@rudersdal.dk
Driftsparagraffer	Sundhedsloven § 133, Bekendtgørelse om Tandpleje kap. 2 og Vejledning om omfanget af og kravene til den kommunale og regionale tandpleje kap. 3.
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er psykisk udviklingshæmmede, fysisk handicappede og psykiatriske patienter, hvis funktion er nedsat i et sådant omfang, at de almindelige tandplejebilbud ikke kan modtages. Patienterne henvises af kommunal tandpleje, praktiserende tandlæger eller ledere af regions- og kan - institutioner, specielt i tilfælde hvor den pågældende er uden kontakt med tandlæger.
Pladstal	Efter henvisning – 625 patienter
Belægningsprocent 2008	Ca. 90 %
Takst 2009	7.715 kr. pr. år i Abonnement 5.428 kr. pr. år i tillægsabonnement for narkosebehandling
Hjemmeside	Under opbygning.

Specialundervisningscentret Egedammen

Tilbud	Specialundervisningscenter for unge og voksne
Forstander	Lisbeth Jensen
Adresse	Skovledet 14 3400 Hillerød Tlf.: 48 25 12 88 lijn@hillerod.dk
Driftsparagraffer	Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (lov nr. 564 af 6. juni 2007) Lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 658 af 3. juli 2000 med efterfølgende ændringer)
Beskrivelse af målgruppe	Ungdomsuddannelser for unge med særlige behov samt kompenserende specialundervisning for unge og voksne. <u>Ungdomsuddannelserne:</u> • Generelle indlæringsvanskeligheder (16-25 år) • Gennemgribende udviklingsforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder (16-25 år) • Gennemgribende udviklingsforstyrrelser - Aspergers syndrom eller lignende (16-25 år) • Specifikke indlæringsvanskeligheder - ADHD eller lignende (16-25 år) <u>Kursusundervisningen:</u> • Unge og voksne med læsevanskeligheder • Unge og voksne med sindslidelse • Unge og voksne tosprogede med særlige undervisningsbehov • Voksne med demens • Voksne psykisk udviklingshæmmede • Voksne med gennemgribende udviklingsforstyrrelser Fritidsordning: For hjemmeboende unge med gennemgribende udviklingsforstyrrelser (Birkerød).
Pladstal	I alt 600 pladser til rådighed i skoleåret 2009
Udviklingsplaner	Målet er fortløbende at sikre og videreudvikle kvaliteten af undervisningstilbuddene. Vi lægger vægt på at dokumentere effekten af undervisningen og sørger for, at ny pædagogisk viden bliver inddraget i den daglige praksis.
Takst 2009	Taksten for de konkrete undervisningstilbud vil fremgå af takstoversigten på Specialundervisningscentret Egedammens hjemmeside.
Hjemmeside	www.egedammen.dk

SUKA

Tilbud	SUKA Handicap og - specialundervisning
Skoleleder	Anne Marie Hannberg
Adresse	Høje Gladsaxe Torv 4 2860 Søborg Tlf.: 39 56 03 79 E-mail: suka@suka.dk Hjemmeside: www.suka.dk
Driftsparagraffer	Lov om specialundervisning for voksne
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er unge og voksne med udviklingshæmning eller autisme i Hovedstadsregionen.
Undervisnings-Struktur	SUKA har driftsoverenskomst med Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune samt driftsaftaler m.v. med en række kommuner i det tidligere Københavns Amt vedr. kompenserende specialundervisning for voksne på fagområderne: Dansk, dansk/regning med EDB, Ridning, Svømning med ADL og musikterapeutisk undervisning. Undervisningstilbuddene er primært holdundervisning på små hold, men ene undervisning kan også tilbydes. Undervisningen er placeret med en fast ugentlig dag med fast timetal i en afgrænset periode. Holdenes indhold og niveau tilrettelægges efter den enkelte målgruppe og de konkrete kursister. På det kompenserende specialundervisningsområde tilrettelægges al undervisning efter individuelle undervisningsplaner. Der skal foretages udredning/visitation og opstilles individuelle mål for den enkelte, inden undervisningen starter. Ud over tilbuddene inden for specialundervisningsområdet har SUKA en række tilbud inden for Lov om Folkeoplysning.
Undervisningstilbud	Dansk, Dansk/regning med EDB Ridning Svømning med ADL Musikterapeutisk undervisning.
Priser Folkeoplysning :	For priser vedr. SUKA's undervisning under Folkeoplysningsloven henvises til SUKA's hjemmeside.
Takster	Kontakt SUKAs kontor for takster i kommunerne udover Københavns Kommune og Frederiksberg

SVIKA
(Fra Rammeaftale 2008)

Tilbud	Specialundervisningscentret for Unge og Voksne i Hovedstadsregionen.
Forstander	Eva Prien
Adresse	Gammellosevej 51 2800 Lyngby Tlf.: 45 88 68 00 svika@gladsaxe.dk
Driftsparagraffer	Lov om specialundervisning for voksne samt Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er unge og voksne med et fysisk eller psykisk handicap, herunder: A. Unge med særlige behov (unge indenfor kategori B – J) B. Udviklingshæmmede C. Sent udviklede D. Personer med læse skrivevanskeligheder udover ordblindhed E. Psykisk skrøbelige personer og personer med sindssygdomme F. Personer med ADHD G. Personer med anden etnisk baggrund og generelle indlæringsvanskeligheder samt traumatiserede flygtninge H. Personer med medfødt eller tidlig erhvervet hjerneskade I. Svært kommunikationshæmmede personer J. Personer med flere eller sammensatte handicap.
Undervisnings-Struktur	Undervisningstilbuddene er primært holdundervisning på små hold, men enkeltmands undervisning kan tilbydes. Der tilbydes både deltidskurser og fuldtidsundervisning. Undervisningsomfanget er fra 120 timer til 920 timer pr. år. Der etableres særskilte hold for hver målgruppe (kategori A – J). Holdenes indhold og niveau tilrettelægges efter den enkelte målgruppe og de konkrete kursister. Al undervisning tilrettelægges efter individuelle undervisningsplaner. Der skal foretages udredning og opstilles individuelle mål for den enkelte inden undervisningen starter.
Salg af kompetencydelser	• Specialundervisning af ovennævnte grupper (Kategori A – J)

	• Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov • Neuropædagogiske afdækninger (PAS : Pædagogisk Analyse System) • Udarbejdelse af ressourceprofiler • Kommunikationskurser for personale • Coachingforløb efter afsluttet undervisning • Udrednings- og afklaringsforløb
Undervisningstilbud	Eksempler på ydelser
Ungdomsuddannelsen Målgruppe A	Formålet med ungdomsuddannelsen er, at unge udviklingshæmmede og andre med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse.
Personlig afklaring (målgruppe A-J)	Personlig udvikling, selvindsigt og selvværd, selvtillid, selvstændighed, personlig fremtræden, forståelse for egne og andres grænser, sætte mål og arbejde for dem.
Sociale kompetencer (målgruppe A-J)	Samarbejde og aftaler, sociale normer + spilleregler, konfliktløsning, stresshåndtering, hygiejne, personlig fremtræden.
Kommunikation verbal eller støttet (målgruppe A-J)	Redskaber til at give sin mening til kende og indgå i dialog gennem alternativ og/eller støttet kommunikation, tegn – til-tale, tekst, it, andre kommunikationshjælpemidler, at bruge mobiltelefon, anvende talemaskiner, at anvende håndholdt PC til aftaler, at finde vej m.v.
Social netværksdannelse (målgruppe A-J)	Undervisning i at bryde isolation samt skabe og vedligeholde nye sociale kontakter og aktiviteter.
Arbejdsmarkeds- kendskab/forberedelse (målgruppe A, B ,C,G)	Strategier til at opdele og følge en opgaveinstruktion trin for trin, hygiejne, udholdenhed, præcision, evt. kundebetjening, Personlig fremtræden på en arbejdsplads. Praktikmulighed.
Uddannelsesforberedelse (målgruppe A,C,D,F,H)	Faglig og personlig forberedelse til at kunne bruge ordinære undervisningstilbud, studieteknik mm. Desuden personlig fremtræden på et uddannelsessted.
Samfunds og omverdensorientering (målgruppe,B,C,E,G,H,J)	Basalt kendskab til og anvendelse af de nære samfundsinstitutioner , orientere sig om omverdenen, deltage i relevant foreningsliv, integration.
Fritidsliv (målgruppe A-J)	Kendskab til nye relevante muligheder for at vælge/ opsøge/deltage i f.x. klub eller foreningsaktiviteter; at bruge naturen, kreativ udfoldelse, private sammenkomster. Motivation og overvindelse af personlige barrierer.
Livsstil, sundhed og	Planlægge, indkøbe og fremstille sund kost, lette sunde løsninger, motionsmotivering. Undervisning i sund livsstil, sammen-

velvære (målgruppe A-J)	hængen mellem fysisk og psykisk velvære.
Selvstændig færden/ Selvtransport (målgruppe B,C,G)	At orientere sig i trafikken og det offentlige transportnet, tage offentlige transportmidler, handle på uventede situationer i trafikken, kørekortsteori med henblik på at følge køreskole undervisning.
IT og IT baserede hjælpemidler (målgruppe A-J)	Grundlæggende brug af PC, at bruge tale- og oplæsningsprogrammer på PC, at modtage og sende E-mails, date/chatte og søge information på nettet, anvende billedbehandlings programmer.
Læ- se/skrivefærdigheder (målgruppe A –J)	Funktionslæsning, ordbilledlæsning, staveteknik, udtrykke tanker, meninger eller følelser skriftligt
Brugerindflydelse Medbestemmelse Demokrati i praksis (målgruppe A-J)	Huskurser på væresteder, botilbud, dagtilbud, bofællesskaber m.v. Udgangspunkt i hverdagens behov på stedet.

THI kompetence Center
(Fra Rammeaftale 2008)

Tilbud/institution	THI KompetenceCenter
Forstander	Gert Rosing
Adresser	Administration/ledelse 4511 4600 Rygårds Allé 45 2900 Hellerup Tilbud til børn: THI BørneCenter 4511 4630 Rygårds Allé 45 2900 Hellerup Tilbud til voksne: Høreafdelingen 4511 4700 Telegrafvej 5, opg. 1, 3. sal 2750 Ballerup Teksttelefon 3962 2284 Døveafdelingen 4511 4760 Telegrafvej 5, opg. 2, 2. sal 2750 Ballerup Teksttelefon 4548 1188 Tale- Hjerneskadeafdelingen 4511 4550 Skodsborgvej 1 B, 3. sal 2830 Virum www.thi.dk
Driftsparagraffer	Opgaver indenfor børneområdet bliver løst i overensstemmelse med Lov om Folkeskolen § 20 stk. 2 samt Bekendtgørelse nr. 356 om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen. Opgaver indenfor voksenområdet bliver løst i overensstemmelse med Lov om specialundervisning for voksne, LBK nr. 658 af samt Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne, BEK nr. 378. Der arbejdes derudover inden for Lov om social service, når det gælder vurdering af og ansøgning om hjælpemidler.

Målsætning	Der sigtes mod at afhjælpe eller begrænse de vanskeligheder, som funktionsnedsættelsen påfører den enkelte. Formålet med undervisningen er at give brugeren bedst mulige vilkår for at kommunikere med omverdenen på trods af sit handicap, og dermed øge vedkommendes muligheder for at deltage i samfundslivet.
Beskrivelse af målgrupper og tilbud	Målgruppe: børn og voksne med kommunikationsproblemer. Tværfagligt, specialiseret personale: Audiologopæder, fysioterapeuter, ergoterapeuter og psykologer. Det tværfaglige samarbejde sker i praksis ud fra et holistisk menneskesyn, der sætter særlig fokus på den enkelte brugers livssituation og på de kommunikative og psykosociale konsekvenser, som en funktionsnedsættelse medfører. Det overordnede mål er at hjælpe den enkelte til at kompensere for sine kommunikative problemer på den bedst mulige måde.
Børn	Ydelser til Børn THI underviser vi børn med forskellige behov for støtte til at kommunikere. De børn, der kan profitere af vores tilbud er småbørn med multiple funktionsnedsættelser, generelle indlæringsvanskeligheder, specifikke sproglige vanskeligheder (dysfasi), hørenedsættelse, cochlear implant samt småbørn og skolebørn med stammen. En vigtig del af vores tilbud består af rådgivning og vejledning til det enkelte barns netværk samt kurser for forældre og institutionspersonale. På børneområdet arbejder audiologopæderne dels centralt på THI dels decentralt i børnenes kommuner i specialbørnehaver, gruppeordninger samt i børnenes hjem. I THI's ydelseskatalog er følgende ydelser beskrevet både i forhold til indhold og omfang (se www.thi.dk): • Autisme • Dysfasi • Dysfonologi • Generelle indlæringsvanskeligheder • Høretab, cochleaimplantat • Multiple funktionsnedsættelser • Stammen skolebørn • Stammen småbørn
Kurser vedr. børn	Som et supplement til undervisningen udbyder THI hvert år en række velbesøgte kurser for forældre, pårørende og kommunale medarbejdere vedrørende:

	• Børn og sprog (fagspecifikke) • Støtte til den kommunikative udvikling • Totalkommunikation og Tegn til Tale • Andre kommunikationssystemer • Børn med autisme • Børn der stammer • Børn med oralmotoriske vanskeligheder • Arbejde med børnestemmer • Andre relevante emner
Voksne	Ydelser til Voksne Uddrag af Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne: ”Specialundervisning for voksne er tilbud, der er målrettet personer, der som følge af fysisk eller psykisk funktions-nedsættelse har behov for særlig tilrettelagt undervisning og rådgivning for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsnedsættelsen, og som ikke kan modtage relevante tilbud med samme formål efter anden lovgivning.” (BEK nr 378 af 28/04/2006, § 1) Forud for iværksættelsen af et tilbud skal der foretages en afdækning af den enkelte deltagers færdigheder, behov og forudsætninger med henblik på fastlæggelse af undervisningens mål og indhold. Vurderes det, at der skal iværksættes et tilbud om undervisning, skal der udarbejdes en undervisningsplan efter samråd med deltageren, hvor undervisningens mål, indhold og omfang beskrives. Alle ydelser til voksne er beskrevet i ydelseskataloget - både i forhold til indhold og omfang (se www.thi.dk): THIs undervisning til voksne er fordelt på tre afdelinger, der er specialiseret inden for forskellige diagnoser og problemstillinger.
Døveafdelingen	Døveafdelingen har specialiserede undervisningstilbud til borgere, der er døvblinde, døve eller svært hørehæmmede, hvoraf nogen har yderligere funktionsnedsættelser: • Døvhed • Døvblindhed • Døve med yderligere funktionsnedsættelser
Høreafdelingen	Høreafdelingens undervisningstilbud sigter mod at afhjælpe eller begrænse de vanskeligheder, som et høretab kan medføre: • Konsultation

	• Brug af høreapparat • Høretekniske hjælpemidler • Menière • Artikulation • Tinnitus • Hyperacusis • Cochleaimplantrat (CI) • Kommunikation • Tegnstøttet kommunikation TSK • Kurser
Tale- og Hjerne-Skadeafdelingen	Tale- og Hjerneskeadeafdelingen har specialiserede tilbud til mennesker med erhvervet hjerneskade eller talevanskeligheder. • Afasi • Dysartri • Dysartri (ALS, Parkinson, mv) • Hukommelsesvanskeligheder • Opmærksomheds- og koncentrationsvanskeligheder • Planlægningsvanskeligheder • Laryngectomerede • Stammen • Stemme • Tab af social kompetence
Kurser vedr. voksne	THI tilbyder at afholde kurser og foredrag, som relaterer sig til vores specifikke faglige kompetencer. Tilbuddet henvender sig bredt - eksempelvis til brugere, foreninger og personalegrupper. Indhold, form og varighed tilrettelægges ud fra de aktuelle ønsker.
Pladstal	Der er ikke normeret pladstal. I 2006 var der flg.: • Voksne med hørevanskeligheder: 211 lange forløb (3 -20 timer), 5726 korte forløb (< 3 timer) • Voksne døve og døvblinde: 56 personer • Voksne med følger efter sent erhvervet hjerneskade personer og voksne med tale- og stemmевanskeligheder: 804 personer • Småbørn med sprogvanskeligheder, hørenedsættelser eller stammen samt småbørn med kommunikationsvanskeligheder på grund af komplekse handicap: 415 børn • Kurser for forældre til helt små børn med komplekse handicap, der medfører kommunikationsvanskeligheder: 18 børn m. forældre.

Kommunekontaktudvalgets møde den 29. august 2008

Sag nr. 4

Emne: Orientering om ældreplan for den ældre medicinske patient

Bilag 1

REGION HOVEDSTADEN

Regionsrådets møde den 24. juni 2008

Sag nr. 11

Emne: Politiske hensigtserklæringer om ældreplan for Region Hovedstaden

1 bilag

Politiske hensigtserklæringer vedrørende plan for den ældre patient.

Planerne for hospitalerne og psykiatrien i Region Hovedstaden er blevet til i ønsket om at skabe den højeste kvalitet og samtidig at tage særligt hensyn til svage patienter. Her er det af særlig betydning, at antallet af ældre (> 65 år) er støt stigende fra ca. 200.000 i 2000 til forventeligt ca. 400.000 i 2040. Morgendagens ældre vil formentlig være mindre nedslidte og mere selvhjulpne end tidligere. Selv om langt de fleste ældre således klarer sig selv uden væsentligt behov for sundhedsydelser langt op i årene, vil de fleste få brug for hjælp i de sidste leveår. En større og større del af patienterne lider også af kroniske sygdomme. Disse patienter har særlige behov og har brug for, at både den praktiserende læge, kommune og hospital indgår i samme forløb.

Derfor har politikerne i Region Hovedstaden ønsket at sætte fokus på den ældre patient. Gennem det sidste år er der holdt møder med ældreråd og ældre rundt om i regionen. Tre politiske underudvalg har drøftet forskellige problemstillinger vedrørende behandlingsforløbet for ældre. Forslagene fra møderne og de politiske underudvalg skal indgå i arbejdet med udarbejdelsen af en ældreplan.

Alle partierne i regionsrådet er på denne baggrund blevet enige om at bede forvaltningen om at udarbejde et forslag til en ældreplan, der bygger på følgende politiske hensigtserklæringer:

1) Ældre patienter må ikke diskrimineres eller nedprioriteres

Alle patienter skal behandles efter deres behov. I Region Hovedstaden gøres der ikke forskel på patienterne. Derfor skal den ældre patient behandles af de afdelinger, der er bedst egnede til at behandle patienten.

Kun et mindre antal har behov for at komme på geriatiske afdelinger, selvom mange ældre lider af en eller flere kroniske sygdomme som f.eks. diabetes, gigt, hjertesygdomme eller demens. Disse tilstande kræver særlig opmærksomhed i forbindelse med det samlede behandlingsforløb. I forbindelse med kroniske sygdomme har den praktiserende læge en særlig opgave, både som behandler og som koordinator. Som beskrevet i hospitals- og psykiatriplanerne skal kvaliteten sikres gennem samling af specialfunktioner samtidig med at nærhedsprincippet støttes når det er muligt. Geriatisk ekspertise omkring de meget svage ældre sikres på alle hospitaler, så alle afdelingers forståelse for den ældre patients særlige problemer øges. Ældreplanen skal indeholde beskrivelse af en sådan faglig forankring, også således, at det geriatiske speciale fortsat kan udvikles.

Hospitalernes stærke specialisering øger behovet for tværfaglige vurderinger for en række patienter. Det er således vigtigt at se patientens samlede situation og ikke kun at fokusere på en enkelt sygdom. Kendskab til og viden om patientens samlede situation skal derfor være bærende i arbejdet omkring patienten. Der skal foretages en systematisk opfølgning omkring patientens medicinforbrug og sammensætning med henblik på at undgå uhensigtsmæssig medicinering, herunder især psykofarmaka. Patientens behandlingsplan skal fremstå gennemsigelig for patienten, og der skal foreligge et klart og forståeligt informationsmateriale. Hvor det er hensigtsmæssigt involveres de pårørende, efter aftale med den ældre patient.

Ligeledes skal patienterne være vidende og informeret om hvem der er deres

kontaktperson. I dennes fravær skal det klart fremgå, hvem der har ansvaret for patienten, og hvem patienten kan henvende sig til. Der skal foreligge en tydelig og koordineret arbejdsdeling mellem nærhospitals- og områdehospitals funktioner, for patienter som har behov for begge dele.

For patienter med demens skal planen beskrive udviklingen af en ny fælles samarbejdsmodel for samarbejdet mellem almen praksis, kommunerne og hospitalerne. På hospitalerne etableres tværfaglige dementeams.

2) Patienter har generelt god indsigt i egen situation og i systemet. Deres erfaringer skal bruges.

Ældre er hyppigere brugere af hospitalernes mange behandlingstilbud end andre. Den ældre patients og evt. pårørendes oplevelser på afdelingerne skal inddrages direkte i erfaringsindsamlingen på afdelingerne. Praksis for hvordan dette kan opnås skal beskrives.

Regionsrådets samarbejde med ældrerådenes repræsentanter skal udbygges og fortsættes, således at rådernes erfaringer også fremover inddrages både i idé- og udviklingsfaser og i evalueringer af udviklingen for den ældre patient. Ældreplanen skal derfor beskrive medinddragelse af både patienter, pårørende og ældreråd.

Mange patienter, ikke mindst patienterne med kronisk sygdom, kan have glæde af patientuddannelsestilbud, så evner til egenomsorg og egenkontrol udvikles.

I samarbejde med kommunerne, der har ansvaret for den borgerrettede forebyggelse, bør disse tilbud udvikles ud fra de muligheder, den enkelte kommune byder på.

Det kan dreje sig om f.eks. motionshold, kosthold, forebyggelse af fald, men også den teknologiske udviklings muligheder skal udnyttes. Ældreplanen skal beskrive mulighederne herfor.

3) Hospitalerne og psykiatrien skal indrettes efter patienternes behov

For at skabe trygge og fagligt optimale rammer for den ældre patient, skal der gøres en ekstra indsats sammen med de medicinske afdelinger. Et vigtigt element til at skabe tryghed er bl.a. fast personale. Det er derfor vigtigt på de medicinske afdelinger at sætte fokus på arbejdstilrettelæggelse og på et godt arbejdsmiljø, så det er let at rekruttere og fastholde personale.

Der er store udsving i løbet af et år på ældres brug af hospitalerne. Dette mærkes især på de medicinske afdelinger. Både sengeantal og personaleforbrug bør kunne tilrettelægges efter de aktuelle behov. Der skal ikke være patienter på gangene.

Den ældre patient (somatisk såvel som psykiatiske patienter), der ligger længe på hospitalet, har brug for enestue, ordentlige dagligstueforhold, samtalerum, muligheder for træning og for opmuntring f.eks. ved besøg, TV, adgang til haveanlæg, cafeterier og lign. I forbindelse med hospitals- og psykiatriplanens gennemførelse skal vurderinger af disse forhold indgå.

For at den ældre patient får så lille en ændring i sin dagligdag som muligt, skal brug af ambulante forløb, udgående teams og daghospitalsophold fremmes. Ophold på og brug af patienthoteller analyseres i et politisk underudvalg og indgår ligeledes i mulige tiltag for den ældre patient.

4) Ernærings rigtig og tilstrækkelig mad er særlig vigtig hos den ældre patient

Indlæggelser er ofte præget af svækkelse af almentilstanden hos den ældre. Forkert eller for ringe kost, manglende motion og bevægelse eller mangelfuld

væskeindtagelse kan være baggrunden for indlæggelse og genindlæggelser. Der er behov for, at afdelingerne aktivt arbejder med disse forhold. Således at den ældre får kræfter til at komme sig og ikke mister fysiske færdigheder. Ved udskrivning er lødig kost og genoptræning ofte forudsætningen for at den ældre får hurtig og fuld glæde af behandlingen. Et særligt udvalgsarbejde bør udrede, hvorledes dette gribes an på regionens hospitaler, og om der er behov for særlige tiltag på dette område, jf. i øvrigt regionens kost- og ernæringspolitik.

5) Ny teknologi kan også forbedre den ældres situation

Den teknologiske udvikling gør det muligt at hæve hastighed og sikkerhed i dataoverførsler. Betydningen af dette for henvisninger, indlæggelser og udskrivninger skal beskrives i ældreplanen. Ligeledes bør der arbejdes videre med telemedicinens muligheder i et udvalgsarbejde, der skal beskrive og analysere mulighederne for at udnytte teknologien både i hjemmet, på afdelingerne og i samarbejdet med kommune og praktiserende læger.

6) Ingen patienter må komme i klemme mellem systemerne

Erfaringerne viser at alt for mange ældre kommer i klemme i overgangene mellem sundhedssystemets opgavevaretagere. Som nævnt har den praktiserende læge en særlig rolle, men også andre sundhedsydere (f.eks. speciallæger, tandlæger, fysioterapeuter) kommuner og hospitaler skal spille sammen. Hvis samspillet ikke fungerer kan det betyde, at der forekommer indlæggelser og genindlæggelser som kunne være undgået. Der er derfor behov for en særlig indsats for at imødegå dette. Ældre har imidlertid meget forskellige forudsætninger for, at forstå og bidrage til de situationer der opstår. Samtidig fejler mange ældre mere end en ting, og blot en mindre forværring i én kronisk sygdom eller i de sociale forhold, kan flytte den ældre fra at være forholdsvis selvhjulpne til at have behov for megen hjælp, endog få behov for at skifte bolig.

Udskrivning fra hospitalsophold kan blive en kompliceret sag, hvor et tæt samarbejde mellem fagpersoner i flere systemer med videnuudveksling er væsentlige forudsætninger for et vellykket sammenhængende forløb. Der er gode erfaringer med udskrivningskoordinatorer som er etableret mange steder.

Den ældre patient må samtidig ikke være i tvivl om ansvarsplaceringen for behandlingen.

Det er derfor ønskeligt:

- at en lang række af de kendte positive samarbejdsmodeller beskrives i ældreplanen, således at de kan drøftes i forbindelse med indgåelse af sundhedsaftaler med kommunerne.

- at ældreplanen indeholder et idékatalog over forslag til udvikling af nye tiltag i sundhedsaftalerne

- at de nuværende forsøg, der er startet via Sundhedskoordinationsudvalget, beskrives nærmere

- at der i samarbejde med en eller flere kommuner og evt. via et forskningsinstitut laves et konkret arbejde, der afdækker og beskriver, hvilke problemer der

boligmæssigt ligger bag den forsinkede hjemsendelsesmulighed fra hospitalerne, og at der i den sammenhæng beskrives mulige lokale løsninger, og overvejelser vedr. evt. ændringer i lovgivningen.

- at der udvikles fælles uddannelsestilbud mellem fagpersonalet på hospitalet, i praksissektoren og de tilknyttede kommuner for at give bedre indblik i hinandens arbejde og for at opnå fælles faglig udvikling. Dette samt forslag til besøg og ophold hos hinanden skal indgå i ældreplanen.

- at ældreplanen beskriver hensigtsmæssigt samarbejde omkring plejehjem og dagtilbud samt hvilke kompetencer, der kan tilbydes plejehjemspersonalet, så indlæggelser kan forebygges. Hvorved så mange opgaver som muligt løses på plejehjemmet i samarbejde med den praktiserende læge, kommunen og hospitalet.

7) Den ældre patient har krav på kvalitet i behandlingen, herunder sammenhæng og omsorg.

Der er meget stor forskel på ældres behov og også på deres oplevelse af, hvornår de har brug for hjælp og behandling. Alle har krav på at blive mødt med respekt og værdighed. De fleste ønsker at klare sig selv, så længe de overhovedet kan. Det kræver imidlertid udvikling af en lang række funktioner som understøtter overgangene mellem hjem og hospital. Således er information, kommunikation og videndeling på tværs af sektorer helt afgørende for et optimalt samlet forløb.

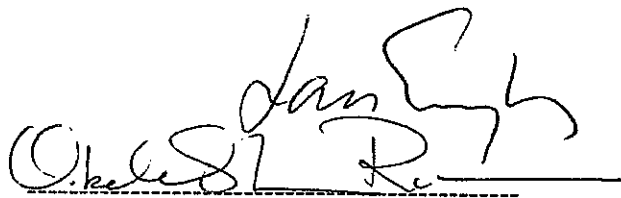
Det kan bl.a. opnås ved udgående akutsygeplejersker, udgående palliative teams, udgående sårbehandling og en offensiv indsats for at sikre, at de mest hensigtsmæssige opdaterede hjælpemidler er til rådighed. F.eks. trykaflastningsmadrasser så sårddannelser forebygges, kørestole og gåredskaber. Der bør indledes et samarbejde med kommunerne om at tilvejebringe én offentlig tilgængelig database med oplysninger og vurderinger af eksisterende hjælpemidler.

Det er ikke let at komme hjem fra hospitalet efter svær sygdom eller efter at have været væk hjemmefra i lang tid. Derfor beskrives de forskellige ordninger og hvordan de kan sættes i værk.

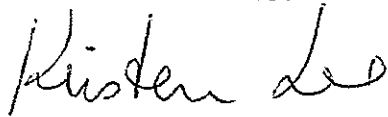
- ”Følge hjem ordninger”, hvor hospitalet aktivt følger patienten hjem og sikrer modtagelse af den praktiserende læge og/eller hjemmeplejen.

- ”Følge op ordninger” hvor den praktiserende læge og hjemmesygeplejersken laver fælles opfølgende besøg i patientens hjem. Det vurderes, hvem der særligt kan have gavn af sådanne ordninger.

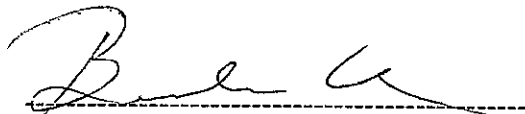
Partierne ser frem til udmøntningen af disse hensigter i Ældreplanen, kommende udvalgsarbejder og projektforslag.

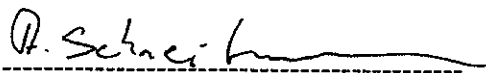
SOCIALDEMOKRATIET

DET RADIKALE VENSTRE

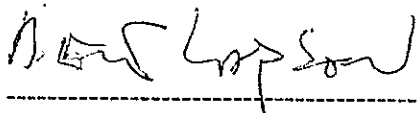

DET KONSERVERVATIVE FOLKEPARTI

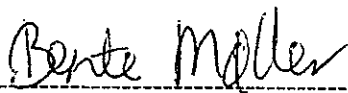
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

DANSK FOLKEPARTI

VENSTRE

NY ALLIANCE

ENHEDSLISTEN

Kommunekontaktudvalgets møde den 29. august 2008

Sag nr. 5

Emne: Eventuelt

Bilag 1

Sundhedsprofil

Invitation

Hvordan har borgerne i Region Hovedstaden det?

Få svaret, når sundhedsprofilen præsenteres

**Torsdag den 4. september 2008, kl. 9.30 - 15.30
på Axelborg**

Elektronisk tilmelding senest d. 28. august på
www.regionh.dk/sundhedsprofil

Konferencens emner

- Præsentation af sundhedsprofilen for de 29 kommuner i Region Hovedstaden
- Paradigmeskift inden for forebyggelse og sundhedsfremme
- Social ulighed – perspektivering af sundhedsprofilen
- Arbejdet med sundhedsprofiler i kommunerne – forventninger og erfaringer

Hvordan har borgerne det?

Sundhedsprofilen

Viden om borgernes sundhedstilstand er vigtig, når det fremtidige sundhedsarbejde for såvel kommuner som region skal planlægges. Derfor har Region Hovedstaden taget initiativ til en fælles undersøgelse af borgernes sundhed og sygelighed.

Resultatet er blevet den første og største samlede sundhedsprofil for alle borgere inden for Region Hovedstaden. Profilen beskriver borgernes generelle sundhedstilstand, sundhedsadfærd og sygelighed på tværs af kommuner og planlægningsområder i regionen. Derudover giver sundhedsprofilen et bud på, hvor kommunerne og regionen kan sætte ind med initiativer til at forebygge sygdomsudvikling og bedring af borgernes sundhedstilstand.

Sundhedsprofilen er derfor et unikt redskab, som kan sikre, at kommunerne og regionen i fællesskab og hver for sig har et solidt grundlag for at udarbejde sundhedspolitikker og indgå sundhedsaftaler til gavn for regionens borgere. I fremtiden giver sundhedsprofilen også mulighed for systematisk at følge udviklingen i befolkningens sundhedstilstand over tid.

Konferencens målgruppe

Region Hovedstaden inviterer repræsentanter fra kommunerne, Regionsrådet, sygehusledelser, almen praksis, de øvrige regioner, Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, Sundhedsstyrelsen samt øvrige interesserede parter til en konference, hvor sundhedsprofilen for Region Hovedstaden præsenteres.

I tilfælde af flere tilmeldinger end der er plads til, forbeholder vi os ret til at begrænse antal deltagere pr. organisation.

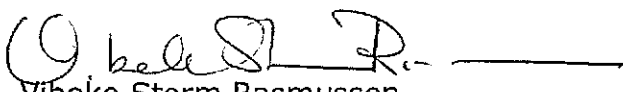
Praktiske oplysninger

Dato: 4. september 2008, kl. 10.00 - 15.30.

Sted: Axelborg, Vesterbrogade 4A, 1620 København V.

Elektronisk tilmelding senest d. 28. august på
www.regionh.dk/sundhedsprofil

Med venlig hilsen

Vibeke Storm Rasmussen
Regionsrådsformand

Program

- 09.30 - 10.00** Registrering og morgenbrød
- 10.00 - 10.15** **Præsentation af sundhedsprofil**
v. Regionsrådsformand Vibeke Storm Rasmussen, Region Hovedstaden og

v. medlem af Københavns Kommunes Borgerrepræsentation Mona Heiberg
- 10.15 - 10.20** **Introduktion til dagen**
v. koncerndirektør Svend Hartling, Region Hovedstaden
- 10.20 - 12.00** **Hvordan har borgerne i Region Hovedstaden det?**
v. seniorforsker Charlotte Glümer og projektleder Helle Hilding-Nørkjær, Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed
- 12.00 - 13.00** **Frokost**
- 13.00 - 13.30** **Et paradigmeskift inden for sundhedsfremme og forebyggelse?**
v. professor Torben Jørgensen, Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed
- 13.30 - 14.00** **Perspektivering af sundhedsprofilen – social ulighed**
v. professor Finn Diderichsen, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet
- 14.00 - 14.30** **Kaffepause**
- 14.30 - 15.00** **Arbejdet med sundhedsprofiler i kommunerne**
v. sundhedschef Mia Fruergaard, Gladsaxe Kommune
- 15.00 - 15.30** **Erfaringer med sundhedsprofilen i Region Midtjylland**
v. sundhedskonsulent Finn Breinholt, Center for Folkesundhed, Region Midtjylland
- 15.30** **Afslutning**
v. koncerndirektør Svend Hartling, Region Hovedstaden